

HUIPPU-URHEILUN MUU- TOS TEKIJÖIDEN SILMIN

Kyselyt urheilijoille ja huippu-urheiluverkoston jä-
senille

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHU

Jarmo Mäkinen, Jari Lämsä, Maija Puska ja Kaisu Mononen

Sisältö

Johdanto	3
1 URHEILIJAJA- JA HENKILÖSTÖKYSELYN AINEISTONKERUUT	4
Tekninen toteutus	4
Urheilijakysely	4
Verkostokysely	5
Vastausprosentit	6
Katoanalyysi.....	6
Yhteenveto.....	11
2 HUIPPU-URHEILUN MUUTOSTA KOSKEVAT VÄITTEET	12
Arvostettu urheilu	12
Johtamisperiaatteet	14
Tieto ja osaaminen	15
Huippu-urheilun kansainvälinen vaatimustaso	20
Oma työ	24
Yhteenveto.....	26
3 URHEILIJOIDEN HENKILÖKOHTAINEN TILANNE JA PALAUTE	28
Väitteet henkilökohtaisesta tilanteesta.....	28
Henkilökohtaisen tilanteen vaikutus mielipidekysymyksiin	30
Vastaukset avoimiin kysymyksiin	32
Urheilijan taloudellinen tilanne.....	33
Huippu-urheilujärjestelmään ja hallintoon liittyvät asiat	34
Tukipalvelut.....	36
Yhteistyö	37
Urheiluakatemit ja kaksoisura	37
Osaaminen ja osaamisen kehittäminen.....	38
Arvostus ja menestys.....	39
Valmentajat.....	40
Toiminnan kehittäminen	41
Olosuhteet ja leiritykset	42
Lajin toiminta	42

Priorisointi ja resurssien keskittäminen	43
Tasa-arvo.....	43
Muut kommentit	44
Yhteenveto.....	45
4 JOHTOPÄÄTÖKSET	46
LIITE 1. Kaikki avointen kysymysten vastaukset.....	48
KYSYMYS: Sana on vapaa. Tähän voit kirjata kritiikkiä, kehitysehdotuksia tai uusia ajatuksia urheilijan arjen kehittämiseksi.....	48
KYSYMYS: Mitkä asiat suomalaisessa huippu-urheilussa toimivat hyvin? Missä olemme onnistuneet?.....	53
KYSYMYS: Mitä asioita tai toimintoja suomalaisessa urheilussa tulisi muuttaa? Mitä voisimme tehdä toisin?.....	58
LIITE 2. Kehitysehdotukset ja uudet ideat urheilijoiden arjen parantamiseksi	66
Taloudellinen tilanne	66
Huippu-urheilujärjestelmä ja hallinto	66
Tukipalvelut.....	66
Yhteistyö	67
Urheiluakatemit ja kaksoisura	67
Valmentajat, osaaminen ja osaamisen kehittäminen	67
Valmennuskeskukset, olosuhteet ja leiritykset.....	68
Tasa-arvo ja arvostus.....	68
Muut.....	69

Johdanto

Huippu-urheiluverkostokysely on osa huippu-urheilun sisäistä arviointia, jonka tarkoitus on tuottaa tietoa 2010-luvun alussa käynnistyneestä huippu-urheilun muutosprosessista sekä arvioida käynnistettyjä prosesseja ja niiden saavuttamia tuloksia suhteessa vuosina 2010-2012 asetettuihin tavoitteisiin.

Suomen Olympiakomitean hallitus käynnisti sisäisen väliarviointiprosessin joulukuussa 2015. Sisäisen arvioinnin tarkoituksena, tavoitteista ja suunnitelmista käytiin kolme neuvottelua arvioinnin tekijöiden ja huippu-urheiluyksikön välillä. Arviointi päätettiin koostaa seuraavista osa-alueista:

- Arviointikysely HUY:n tukiurheilijoille sekä huippu-urheiluverkoston toimijoille.
- Tiedon keruu HUY:n ja sen ohjelmien toiminnasta v. 2013-16 sekä keskeisten muutokseen liittyvien tulosten esittäminen
- Keskeisten toimijoiden haastattelut liittyen huippu-urheilun muutokseen ja huippu-urheiluverkoston toimintaan.

Tässä raportissa tarkastellaan arviointikyselyn tuloksia. Kyselyssä urheilijoille ja henkilöstölle esitettiin ensinnäkin väitteitä huippu-urheilun strategisista tavoitteista ja niistä keinoista, joita huippu-urheiluverkostolla on niiden saavuttamiseksi. Näitä väitteitä analysoidaan luvussa kaksi teema-alueittain. Toiseksi henkilöstölle esitettiin kyselyssä väitteitä siitä, miten muutos on vaikuttanut heidän omaan työhönsä. Nämä väitteet analysoidaan myös luvussa kaksi, sen loppuosassa. Myös urheilijoille esitettiin väitteitä, jotka koskivat heidän henkilökohtaista elämäänsä niiltä osin kuin se liittyy urheilijana menestymiseen. Nämä väitteet analysoidaan kolmannen luvun alussa. Loppuosa kolmannesta luvusta on omistettu urheilijoiden esitettyjen avoimien vastausten tarkastelulle. Urheilijat antoivat runsaasti palautetta ja niiden esittämiseksi ja analysoinnille on annettu tässä raportissa merkittävästi tilaa. Raportin liite sisältää kaikki urheilijoiden avoimet vastaukset. Kunkin luvun lopussa esitetään lyhyt yhteenveto, johon nostetaan tärkeimmät havainnot.

Huippu-urheilun seuranta ja arviointi ovat osa KIHUn yhteiskuntatieteiden yksikön toimintaa. Yksikön johtaja Jari Lämsä laati kyselyn väitteet yhdessä huippu-urheiluyksikön varajohtaja Leena Paavolaisen ja KIHUn erikoistutkijan Kaisu Monosen kanssa. Tämän raportin on koonnut ja kirjoittanut pääosin erikoistutkija Jarmo Mäkinen. Tutkija Maija Puska on luokitellut urheilijoiden avoimet vastaukset koskevat osuudet ja kirjoittanut raporttia tältä osin.

1 URHEILIJA- JA HENKILÖSTÖKYSELYN AINEISTONKERUUT

Tekninen toteutus

Urheilijakysely

Kysely tehtiin Webropolilla toteutettuna verkkokyselynä. *Ensimmäisessä vaiheessa kysely lähetettiin urheilijoille, jotka olivat saaneet olympiakomitealta jonkinlaista tukea vuonna 2015. Tuki oli joko urheilija-apurahaa, yksilötukea, lajitukea, A-maajoukkuetukea tai vakuutustukea.* Kysely lähetettiin henkilökohtaisena linkkinä 248:n urheilijan sähköpostiosoitteisiin. Henkilökohtainen linkki mahdollisti vastaajien jäljityksen, sillä vastaajan sähköpostiosoite tallentui hänen vastaustensa yhteyteen. Vastaukset käsiteltiin kuitenkin anonyymisti, eli urheilijan vastauksia ei yhdistetty hänen henkilöllisyyteensä raportointivaiheessa

Urheilijoiden sähköpostiosoitteet saatiin huippu-urheiluyksiköstä. Listalla oli pääosin yksilöurheilijoita. Tukea saaneiden joukossa oli kuitenkin myös muutamia joukkueurheilijoita:

- 2 jalkapalloilijaa
- 2 koripalloilijaa
- 2 lentopalloilijaa
- 3 maalipalloilijaa

Nämä joukkuelajien urheilijat olivat saaneet jotakin edellä mainituista tukimuodoista edeltävän vuoden aikana. Ensimmäisessä vaiheessa urheilijoita pyydettiin vastaamaan kyselyyn kahdesti. Kyselyn vastausaika oli 26.4.-13.5.2016. Muistutusviesti lähetettiin 2.5.2016.

Toisessa vaiheessa kysely lähetettiin suurimpien joukkuepallolajien maajoukkueurheilijoille. Miesten jääkiekko- ja jalkapallomaajoukkueet jätettiin kyselyn ulkopuolelle, koska näiden urheilijat pelaavat enimmäkseen ulkomailla. Oletettiin, että heillä ei ehkä olisi kokemuksia suomalaisen huippu-urheilun sisäisestä kehitystyöstä viimeisten kolmen vuoden ajalta.

Joukkuelajien urheilijoita oli yhteensä 182. Heistä kolme oli saanut kyselykutsun jo aineistonkeruun ensimmäisessä vaiheessa. Kyselykutsua ei lähetetty heille enää kolmatta kertaa, vaan toisessa vaiheessa kyselyyn lisättiin $182 - 3 = 179$ joukkueurheilijaa, jotka eivät olleet vielä saaneet kyselykutsua.

Kysely lähetettiin myös joukkueurheilijoille henkilökohtaisena linkkinä sähköpostitse. Sähköpostiosoitteet saatiin lajiliittojen kautta. Palloliitto ei halunnut luovuttaa urheilijoiden sähköpostiosoitteita KIHU:lle, joten naisten jalkapallomaajoukkueen yhteyshenkilö Outi Saarinen lähetti pelaajille itse julkisen linkin kyselyyn. Tämän takia ei varmasti tiedetä, kuinka monta naisjalkapalloilijaa on saanut linkin kyselyyn. Salibandyliitto ei toimittanut naisten maajoukkueen sähköpostiosoitteita. Toisessa vaiheessa kyselykutsu lähetettiin siis

179:lle joukkueurheilijalle ja naisten jalkapallomaajoukkueelle. Kyselyn vastausaika oli 9.-27.5.2016 ja se oli auki 6.6.2016 asti.

Joukkueurheilijoiden sähköpostiosoitteet lisättiin Webropolissa samaan kyselyyn, joka oli lähetetty ensimmäisessä vaiheessa Olympiakomitean tukea saaneille urheilijoille. Näiden kahden kyselyn vastaukset sisältyvät siis samaan aineistoon. Toisessa vaiheessa urheilijoita pyydettiin vastaamaan kyselyyn vain kerran, koska kaikkien vastaajien sähköpostiosoitteet olivat samalla listalla Webropolissa. Näin ollen muistutusviestiä ei voitu lähettää, sillä se olisi lähtenyt samalla myös vastaamatta jättäneille yksilölajien urheilijoille, joiden osalta kyselyaika oli jo päättynyt. Jälkikäteen arvioituna olisi ehkä kannattanut tehdä joukkueurheilijoille eri kysely, jotta heillekin olisi voitu lähettää muistutusviesti. Se olisi helpottanut myös ensimmäisessä ja toisessa vaiheessa kerättyjen aineistojen vertailua.

Verkostokysely

Huippu-urheiluverkosto on viimeisen kolmen vuoden aikana vakiintunut käsite kuvaamaan sitä kokonaisuutta, joka käsittää urheilijan polkuun vaikuttavia tahoja ja asiantuntijoita Suomessa. Verkosto on vasta muotoutumassa. Se on kokoontunut yhteiseen foorumiin kolme kertaa (Vierumäellä 2014, Kuortaneella 2015 ja Pajulahdessa 2016).

Huippu-urheiluyksikön johtoryhmässä 15.3.2016 määriteltiin ne tahot, joille huippu-urheiluverkostokysely lähetettiin:

- Huippu-urheiluyksikön henkilöstö
- KIHU:n henkilöstö
- Lajiliittojen yleis- ja huippu-urheilujohto
- Urheiluakatemioiden koordinaattorit
- NOV -valmentajat
- Urheiluopistojen rehtorit ja valmennuskeskusjohtajat
- Kouluttajaverkosto
- Olympiakomitean urheilijavaliokunnan jäsenet

Kyselyn vastaajajoukon määrittelyssä lähtökohtana oli se joukko, jonka yhteystiedot huippu-urheiluyksiköllä oli. Huippu-urheiluverkosto on kokonaisuudessaan laajempi, mutta vasta muotoutumassa olevia osa-alueita ei otettu mukaan tähän kyselyyn.

Kysely toteutettiin samalla tavalla webropol -kyselynä kuin urheilijakyselykin. Kyselyn vastausaika oli 26.4. -14.5.2016.

Vastausprosentit

Kysely lähetettiin kaikkiaan 827 henkilölle. Tästä luvusta urheilijoita on 447 ja huippu-urheiluverkoston tukihenkilöitä ja johtoa 380. Kyselyn eri osien yhteenlasketuksi vastausprosentiksi tuli 37 (taulukko 1). Tämän voidaan arvioida olevan kohtuullista, mutta ei hyvää tasoa verrattaessa sitä organisaatioiden sisällä toteutettuihin kyselyihin. Tässä täytyy kuitenkin ottaa huomioon, että huippu-urheiluverkosto toimii nimensä mukaisesti verkostona ja on olemassaololtaan suhteellisen nuori. Toimijat ovat siis enemmän hajallaan kuin yhdessä organisaatiossa työskentelevät ja huippu-urheiluverkosto ei ole välttämättä ensisijainen kiinnittymisen kohde.

Taulukko 1. Sisäisen kyselyn vastausprosentit

	Vastaajia	Lähetetty	Vastaus-%
Yksilöurheilijat	98	239	41 %
Joukkueurheilijat	28	208	13 %
Urheilijat	126	447	28 %
Tukihenkilöstö	181	380	48 %
Yhteensä	307	827	37 %

Joukkueurheilijoiden vähäinen vastausmäärä laskee koko kyselyn vastausprosenttia huomattavasti. Ilman joukkueurheilijoita kyselyn vastausprosentti olisi 45. Yksi mahdollisuus olisi jättää joukkueurheilijat kokonaan pois jatkoanalyysistä. Heidän vastauksiaan (28) on kuitenkin sen verran, että joukkueurheilijoista voidaan muodostaa yksi vertailuryhmä, johon yksilöurheilijoiden vastauksia voidaan verrata. Pienempiin osajoukkoihin joukkueurheilijoita ei voida kuitenkaan jakaa vastausten pienen määrän vuoksi.

Katoanalyysi

Katoanalyysissä urheilijat on eroteltu joukkue- ja yksilöurheilijoihin. Näiden kahden ryhmän välillä oli ero kyselyn toteutuksessa. Lisäksi joukkueurheilijat kiinnittyvät voimakkaammin omaan lajiliittoonsa kuin huippu-urheiluyksikköön, jonka toimintaa kysely suurelta osin koskee. Tämän odotettiin etukäteenkin vaikuttavan joukkueurheilijoiden vastausprosenttiin laskevasti.

Joukkueurheilulajeiksi on luettu jalkapallo, jääkiekko, koripallo, lentopallo, maalipallo ja salibandy. Yksilölajeihin luettiin kaikki muut lajit. Kyselyyn vastasi 98 yksilöurheilijaa ja 28 joukkueurheilijaa. Beach Volley on luettu yksilöurheilulajiksi. Viisi joukkuelajien urheilijaa

vastasi kyselyyn jo ensimmäisessä vaiheessa, koska he olivat saaneet Olympiakomitealta tukea.

Taulukossa 2 on esitetty yksilöurheilulajien suhteellinen osuus niiden joukosta, joille kysely on lähetetty sekä niiden joukossa, jotka ovat vastanneet. Siinä tarkastellaan siis miten hyvin vastanneiden joukko edustaa lajinäkökulmasta kyselyn kohteena ollutta yksilötukiurheilijoiden perusjoukkoa. Taulukko on järjestetty suurimmasta osuudesta pienimpään lähetettyjen mukaan.

Taulukko 2. Yksilöurheilijoiden suhteelliset osuudet perusjoukossa ja vastaajissa lajeittain

Suhteellinen osuus				
Laji	Perusjoukko	Vastanneet	Erotus	
1 Yleisurheilu	13,0 %	15,3 %	2,3 %	
2 Maastohiihto	7,9 %	8,2 %	0,2 %	
3 Paini	7,1 %	7,1 %	0,0 %	
4 Purjehdus	5,4 %	6,1 %	0,7 %	
5 Para yleisurheilu	4,2 %	4,1 %	-0,1 %	
6 Uinti	4,2 %	4,1 %	-0,1 %	
7 Freestylehiihto	3,8 %	3,1 %	-0,7 %	
8 Ampumaurheilu	3,8 %	2,0 %	-1,7 %	
9 Judo	3,3 %	4,1 %	0,7 %	
10 Miekkaileminen & 5-ottelu	2,9 %	3,1 %	0,1 %	
11 Golf	2,9 %	2,0 %	-0,9 %	
12 Voimistely ryjo	2,9 %	1,0 %	-1,9 %	
13 Lumilautailu	2,9 %	0,0 %	-2,9 %	
14 Yhdistetty hiihto	2,5 %	6,1 %	3,6 %	
15 Nyrkkeily	2,5 %	4,1 %	1,6 %	
16 Voimistelu	2,5 %	3,1 %	0,6 %	
17 Suunnistus	2,5 %	1,0 %	-1,5 %	
18 Taekwondo	2,1 %	4,1 %	2,0 %	
19 Mäkihyppy	2,1 %	2,0 %	-0,1 %	
20 Pikaluistelu	2,1 %	2,0 %	-0,1 %	
21 Soutu	2,1 %	0,0 %	-2,1 %	
22 Alppihiihto	1,7 %	4,1 %	2,4 %	
23 Melonta	1,7 %	2,0 %	0,4 %	
24 Karate	1,3 %	1,0 %	-0,2 %	
25 Ratsastus	1,3 %	1,0 %	-0,2 %	
26 Painonnosto	1,3 %	0,0 %	-1,3 %	
27 Para uinti	1,3 %	0,0 %	-1,3 %	
28 Beach Volley	0,8 %	2,0 %	1,2 %	
29 Para jousiammunta	0,8 %	2,0 %	1,2 %	
30 Ampumahiihto	0,8 %	1,0 %	0,2 %	
31 Squash	0,8 %	0,0 %	-0,8 %	
32 Taitoluistelu	0,8 %	0,0 %	-0,8 %	
33 Jousiammunta	0,4 %	1,0 %	0,6 %	
34 Para maastohiihto	0,4 %	1,0 %	0,6 %	
35 Para purjehdus	0,4 %	1,0 %	0,6 %	
36 Para ratsastus	0,4 %	1,0 %	0,6 %	
37 Para alppihiihto	0,4 %	0,0 %	-0,4 %	
38 Para ampumaurheilu	0,4 %	0,0 %	-0,4 %	
39 Para lumilautailu	0,4 %	0,0 %	-0,4 %	
40 Para Triathlon	0,4 %	0,0 %	-0,4 %	
41 Pyöräily	0,4 %	0,0 %	-0,4 %	
42 Pöytätennis	0,4 %	0,0 %	-0,4 %	
43 Sulkapallo	0,4 %	0,0 %	-0,4 %	

Taulukossa 2 on korostettu ne lajit, joissa poikkeama perusjoukon ja vastanneiden joukon on yli kaksi prosenttia. Mustalla pohjalla ovat ne lajit, joissa edustus vastanneissa on pienempi kuin perusjoukossa. Oranssilla pohjalla ovat ne lajit, joissa edustus vastanneissa on suurempi kuin perusjoukossa. Suurin suhteellinen poikkeama on yhdistetyssä hiihdossa, jonka kaikki kuusi urheilijaa vastasivat kyselyyn. Myös Taekwondon ja alppihiihdon sekä yleisurheilun hyvät vastausprosentit nostivat näiden lajien suhteellista osuutta perusjoukkoon nähden. Toiseen suuntaan suurimman poikkeaman muodostaa lumilautailu, jonka seitsemästä tukiurheilijasta yksikään ei vastannut kyselyyn. Myös kaikki soudun viisi tukiurheilijaa jättivät vastaamatta kyselyyn. Lumilautailu oli perusjoukon 13. suurin tukiurheilulaji ja jäi ulos vastanneiden joukosta, kun taas yhdistetty hiihto nousi 14. sijalta viidenneksi suurimmaksi lajiksi vastanneiden joukossa. Muilta osin lajien painoerot perusjoukon ja vastaajien osalta eivät ole merkittäviä. Niin perusjoukon kuin vastaajajoukonkin neljä suurinta lajia ovat järjestyksessä yleisurheilu, maastohiihto, paini ja purjehdus.

Taulukko 3. *Yksilöurheilijoiden taustamuuttujien suhteelliset osuudet perusjoukossa ja vastanneissa*

Suhteellinen osuus			
KESÄ/TALVILAJIT	Perusjoukko	Vastanneet	Erotus
Kesä	74 %	72 %	-2 %
Talvi	26 %	28 %	2 %
SUKUPUOLI			
Miehet	61 %	64 %	4 %
Naiset	39 %	36 %	-4 %
TUEN MÄÄRÄ			
20 000 €	14 %	22 %	8 %
10 000 €	28 %	30 %	1 %
5 000 €	18 %	17 %	0 %
Lajituki	40 %	31 %	-9 %

Taulukossa 3 on esitetty yksilöurheilijoiden suhteelliset osuudet perusjoukossa ja vastanneissa kesä- ja talvilajien, sukupuolen ja tuen määrän osalta. Kesä- ja talvilajien osalta perusjoukko ja vastanneiden joukko vastaavat hyvin toisiaan. Sukupuolen suhteen perusjoukon ja vastanneiden joukon ero hieman suurempi. Miesten vastausprosentti oli naisia korkeampi. Miehiä tukiurheilijoiden perusjoukosta on noin kolme viidesosaa ja naisia kaksi viidesosaa. Tämä suuruusluokka säilyy myös vastanneiden joukossa. Sen sijaan saadun tuen määrä vaikutti suoraan urheilijan vastaushalukkuuteen. Ahkerimmin vastasivat suuren henkilökohtaisen apurahan saaneet (65 %) ja heikoimmin epäsuoraa lajitukea saaneet (32 %). Kahta suurempaa tukea saaneet urheilijat muodostavat perusjoukosta yhteensä 32

prosenttia ja vastaajien ryhmästä 42 prosenttia. Enemmän tukea saaneet yksilöurheilijat ovat siis paremmin edustettuna aineistossa kuin vähemmän tukea saaneet perusjoukkoon nähden.

Taulukko 4. *Joukkueurheilijoiden taustamuuttujien suhteelliset osuudet perusjoukossa ja vastanneissa*

Suhteellinen osuus				
Laji	Sp	Perusjoukko	Vastanneet	Erotus
Lentopallo	N	8 %	11 %	3 %
	M	13 %	14 %	1 %
	Kaikki	21 %	25 %	4 %
Koripallo	N	8 %	18 %	10 %
	M	7 %	7 %	0 %
	Kaikki	15 %	25 %	10 %
Salibandy	M	18 %	11 %	-8 %
Jääkiekko	N	33 %	25 %	-8 %
<i>Jalkapallo</i>	<i>N</i>	13 %	14 %	2 %
Yhteensä	N	62 %	68 %	6 %
	M	38 %	32 %	-6 %

Taulukossa 4 on esitetty joukkueurheilijoiden suhteelliset osuudet perusjoukossa ja vastanneissa sukupuolen ja lajin osalta. Aikaisemmin jo todettiin, että joukkueurheilijoiden vastausprosentti jäi niin alhaiseksi, ettei siinä ole mahdollisuutta esimerkiksi lajikohtaisiin vertailuihin joukkueurheilun sisällä. Sen sijaan joukkueurheilua tulee tarkastella yhtenä kokonaisuutena esimerkiksi yksilöurheilijoiden verrattaessa. Taulukon 4 kautta voi tarkastella miten hyvin vastaajat edustavat tätä kokonaisuutta. Pieni kokonaisvastaajamäärä tekee aineiston herkäksi siten, että lajikohtaiset vaihtelut vastausten määrässä voivat 'vinouttaa' sitä merkittävästi. Tätä ei ole onneksi tässä kyselyssä tapahtunut ja vastauksia on saatu kaikista lajeista suhteellisen tasaisesti perusjoukkoa edustaen. Suurin poikkeama perusjoukkoon nähden on koripallossa, mikä johtuu koripallonaisten muita suuremmasta vastausprosentista. Taulukosta ei kuitenkaan ilmene se, että miesten jääkiekko- ja jalkapallomaajoukkueet on jätetty tämän kyselyn perusjoukon ulkopuolelle. Kun naisten vastausprosentti oli vielä vähän korkeampi tässä kyselyssä niin joukkueurheilijoiden vastaukset ovat pääosin (68 %) naisten antamia.

Taulukko 5. Työntekijöiden taustamuuttujien suhteelliset osuudet perusjoukossa ja vastanneissa

Suku­puoli	Suhteellinen osuus		Perusjoukossa	Vastanneissa	Erotus
	Perusjoukko	Vastanneet			
Miehet	296	140	78 %	77 %	-1 %
Naiset	84	41	22 %	23 %	1 %
Verkostoyhteisöt					
Kouluttajaverkosto	101	38	27 %	21 %	-6 %
Lajiliitot	89	49	23 %	27 %	4 %
NOV-valmentajat	82	31	22 %	17 %	-4 %
KIHU	35	18	9 %	10 %	1 %
Urheiluakatemia	28	16	7 %	9 %	1 %
HUY	25	20	7 %	11 %	4 %
Urheiluopistot/VAKEt	13	7	3 %	4 %	0 %
Urheilijavaliokunta	7	2	2 %	1 %	-1 %
Yhteensä	380	181			

Taulukossa 5 on esitetty huippu-urheiluverkoston työntekijöiden suhteelliset osuudet perusjoukossa ja vastanneissa sukupuolen ja kyselyyn valittujen taustayhteisöjen osalta. Muita muuttujia ei ollut saatavilla koskien koko perusjoukkoa. Taulukkoon on sisällytetty suhteellisten osuuksien lisäksi myös absoluuttiset osuudet. Miesten ja naisten edustus on käytännössä sama perusjoukossa ja vastaajien joukossa. Huomiota kiinnittää miesten suuri osuus huippu-urheiluverkostossa yleensä (78 %). Myös taustayhteisöjen osalta perusjoukon ja vastaajien joukon välillä ei ole suuria eroja. Suurin ero on kouluttajaverkoston kohdalla (-6%) mutta tämäkin on osittain harhaa, koska useat muissa taustayhteisöissä toimivat ovat myös kouluttajaverkoston jäseniä. Kouluttajaverkosto merkittiin taustayhteisöksi vain niille, joilla ei ollut mitään muuta positiota kyselyn kohteena olevissa taustayhteisöissä. Nämä alue- tai paikallistasolla toimivat ohjaajat tai kouluttajat, lajiliittojen valmennus- ja yleisjohto sekä NOV-valmentajat muodosta noin 65 prosenttia kaikista kyselyyn vastanneista.

Taulukko 6. Henkilöstövastaajien taustaorganisaatioiden luokittelu aineistossa

Tunnus	Organisaatioluokittelu	N
1	Huippu-urheiluyksikkö	15
2	KIHU	19
3	Urheiluopisto/valmennuskeskus	17
4	Urheiluakatemia	29
5	Lajiliitto	81
6	Muu	17
.	Puuttuu	3
Yhteensä		181

Lopullisessa analyysissä taustayhteisöt ja asemat luokiteltiin uudelleen. Vastaajista muodostettiin tilastoanalyysia varten kaksi heidän institutionaalista asemaa koskevaa luoki-

tusta. Ensimmäinen näistä koskee vastaajien taustaorganisaatioita ja toinen heidän ammattejaan ja asemiaan. Taulukossa 6 on esitetty organisaatioita koskeva luokittelu ja vastaajien määrä kussakin luokassa. Vastaavat asiat asemista on esitetty taulukossa 7.

Taulukko 7. *Henkilöstövastaajien ammattien/asemien luokittelu aineistossa*

Tunnus	Asemaluokittelu	N
1	Valmentaja	40
2	Asiantuntija (tutkija, lääkäri, kouluttaja, psykologi, fysiologi, biomekaanikko...)	32
3	Valmennusjohtaja (lajiryhmävast., lajiliiton hujohtaja tai valm.päällikkö, VAKE-johtaja, Akat. Valm.koordin.)	44
4	Yleisjohto (lajiliiton tj., akatemiakoordinaattori, urheiluopiston rehtori)	47
5	Muu	16
.	Puuttuu	2
Yhteensä		181

Yhteenveto

1. Kyselyn vastausprosentti (37) on kohtuullista, mutta ei hyvää tasoa verrattaessa sitä organisaatioiden sisällä toteutettuihin kyselyihin. Verkostomaisuus on todennäköisesti yksi vastausprosenttia alentava tekijä.
2. Urheilijan saaman tuen määrä vaikutti suoraan hänen vastaushalukkuuteensa. Ahkerimmin vastasivat suuren henkilökohtaisen apurahan saaneet (65 %) ja heikoimmin epäsuoraa lajitukea saaneet (32 %). Enemmän tukea saaneet yksilöurheilijat ovat paremmin edustettuna aineistossa kuin vähemmän tukea saaneet.
3. Joukkueurheilijoiden alhainen vastausprosentti (13) laskee koko kyselyn vastausprosenttia huomattavasti. Heistä voidaan muodostaa yksi vertailuryhmä. Vastaajat edustavat hyvin valittuja joukkuelajeja mutta ei sukupuolta. Joukkueurheilijoiden vastaukset ovat pääosin (68 %) naisten antamia.
4. Yksilöurheilijoiden vastausprosentti oli 41 prosenttia. Lumilautailun ja soudun tukiurheilijoista ei yksikään vastannut kyselyyn. Muita suuria poikkeamia ei ole vastaajajoukon ja perusjoukon välillä. Molempien joukkojen neljä suurinta lajia ovat järjestyksessä yleisurheilu, maastohiihto, paini ja purjehdus.
5. Henkilöstön vastausprosentti kyselyssä oli 48. Taustayhteisöjen ja sukupuolten osalta perusjoukon ja vastaajien joukon välillä ei ole merkittäviä eroja.

2 HUIPPU-URHEILUN MUUTOSTA KOSKEVAT VÄITTEET

Seuraavissa kuvioissa esitetään väitteiden vastausjakaumat ja niistä lasketut keskiarvot (1=täysin eri mieltä...5=täysin samaa mieltä). Kuvioissa esitystapaa on yksinkertaistettu siten, että *täysin samaa mieltä* -vastaukset ja *samaa mieltä* vastaukset ovat yhdessä kuten myös *täysin eri mieltä* vastaukset ja *eri mieltä* -vastaukset. Lisäksi tyhjät ja *ei samaa mieltä, ei eri mieltä* -vastaukset on yhdistetty. Väitteet on järjestetty myönteisimmästä vastauksesta kielteisimpään vasemmalta oikealle niiden keskiarvon mukaisesti.

Urheilijoille ja henkilöstölle esitettiin osin eri kysymyksiä tai eri väittämiä. Alaotsikon jälkeen on aina kerrottu kenelle kysymykset ja väitteet ovat suunnattu.

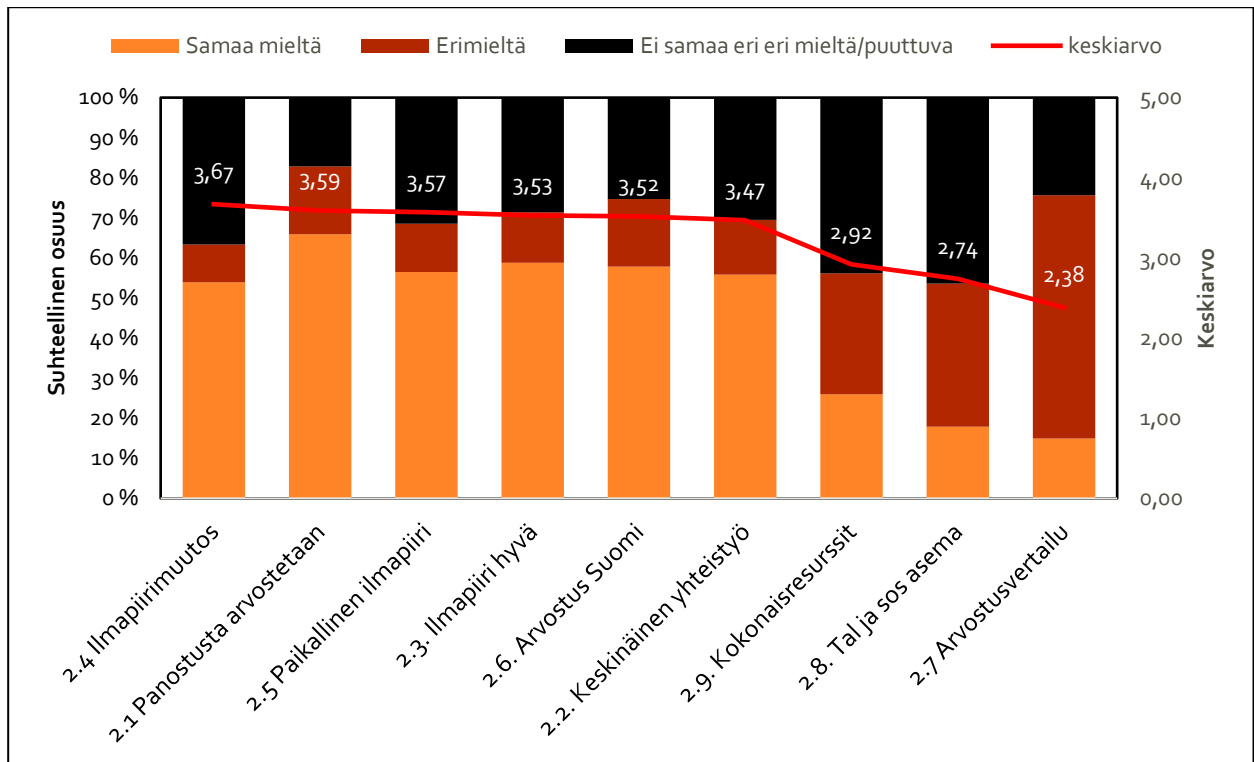
Arvostettu urheilu

Seuraava kysymys ja väitteet esitettiin sekä urheilijoille että henkilöstölle:

Mitä mieltä olet seuraavista huippu-urheilun arvostukseen ja ilmapiiriin liittyvistä väittämistä?

- ❖ 2.1 Urheilijoiden ja valmentajien panostusta huippusuoritusten rakentamiseksi arvostetaan.
- ❖ 2.2 Urheilun toimijat tekevät yhteistyötä ja arvostavat toisiaan.
- ❖ 2.3 Suomalaisen huippu-urheilun sisäinen ilmapiiri on hyvä.
- ❖ 2.4 Suomalaisen huippu-urheilun sisäinen ilmapiiri on parantunut viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana.
- ❖ 2.5 Huippu-urheilun paikallinen (oman toimintaympäristöni) ilmapiiri on parantunut viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana.
- ❖ 2.6 Suomalaiset arvostavat huippu-urheilua.
- ❖ 2.7 Suomalaista huippu-urheilua arvostetaan yhtä paljon kuin muissa kilpailijamaissa
- ❖ 2.8 Urheilijoiden ja valmentajien taloudellinen ja sosiaalinen asema on parantunut.
- ❖ 2.9. Suomalaisen huippu-urheilun kokonaisresurssit ovat kasvaneet viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana

Kuvio 1. Arvostettu urheilu

Väitteet ovat järjestetty kuviossa 1 myönteisemmistä vastauksista kielteisempiin vasemmalta oikealle niiden keskiarvon mukaisesti. Siitä ilmenee selkeästi kuusi väitettä, joihin on suhtauduttu myönteisesti ja kolme väitettä, joihin on suhtauduttu kielteisemmin.

Keskiarvolla mitattuna myönteisimmin suhtaudutaan väitteeseen, jonka mukaan suomalaisen huippu-urheilun ilmapiiri on parantunut viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana. Ilmapiiri ja arvostus -väitteiden välillä keskiarvoerot eivät ole kuitenkaan suuria. Näihin väitteisiin suhtaudutaan selkeän myönteisesti.

Väitteisiin kokonaisresurssien kasvamisesta (2.9) ja urheilijoiden ja valmentajien taloudellisen ja sosiaalisen aseman parantumisesta (2.8) suhtaudutaan kriittisemmin. Vaikuttaa siltä, että arvostuksen kasvu ei ole ainakaan vielä vaikuttanut urheilun materiaalien edellytysten parantamiseen. Lisäksi vain harva kokee kotimaisen urheilun arvostuksenkaan (2.7) saavuttaneen kilpailijamaiden tasoa.

Kokonaisuutena urheilijat ja verkoston henkilöstö näkevät urheilun ilmapiirissä ja arvostuksessa selkeää parantumista mutta eivät näe sen olevan vielä kilpailijamaiden tasolla. Heidän mielestään se ei myöskään ole johtanut urheilun materiaalien edellytysten kasvamiseen.

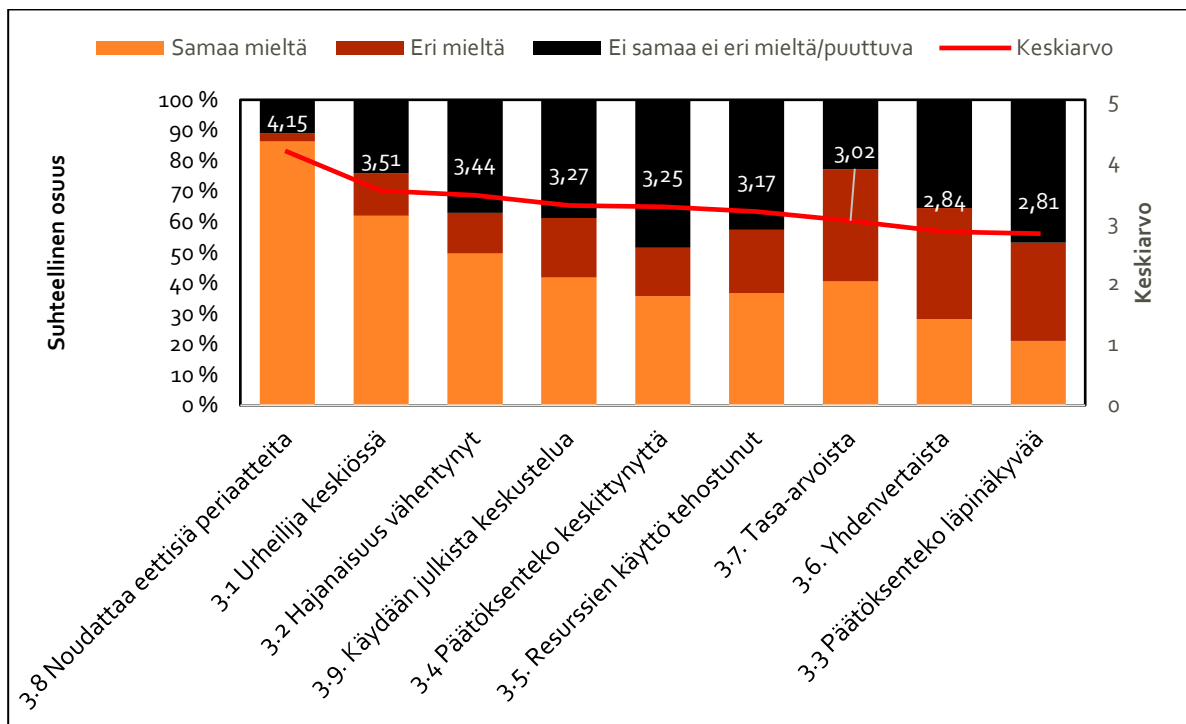
Johtamisperiaatteet

Seuraava kysymys ja väitteet esitettiin sekä urheilijoille että henkilöstölle:

Kuinka hyvin arvioit seuraavien urheilun arvostukseen liittyvien periaatteiden ja toimenpiteiden toteutuvan suomalaisessa huippu-urheilussa tällä hetkellä?

- ❖ 3.1 Urheilija on toiminnan keskiössä. Valmennus ja tukitoimet suunnitellaan ja toteutetaan urheilijälähtöisesti.
- ❖ 3.2 Suomalaisen huippu-urheilun hajanaisuus on vähentynyt viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana.
- ❖ 3.3 Suomalaisen huippu-urheilun päätöksenteko on läpinäkyvää.
- ❖ 3.4 Suomalaisen huippu-urheilun strateginen päätöksenteko tapahtuu keskitetysti.
- ❖ 3.5 Suomalaisen huippu-urheilun resurssien käyttö on tehostunut.
- ❖ 3.6 Suomalainen urheilu on yhdenvertaista.
- ❖ 3.7 Suomalainen urheilu on tasa-arvoista.
- ❖ 3.8 Suomalainen huippu-urheilu noudattaa urheilun eettisiä periaatteita.
- ❖ 3.9 Urheilun arvostuksesta ja merkityksestä käydään julkista keskustelua.

Kuvio 2. Johtamisperiaatteet

Kuvio 2 esittää urheilun johtamisperiaatteita, jotka sisältävät yhtäältä arvoihin liittyviä ja toisaalta toiminnallisia/strategisia väitteitä. Ensin mainittuihin kuuluvat väitteet eettisistä periaatteista (3.8), tasa-arvosta (3.7), yhdenvertaisuudesta (3.6) ja päätöksenteon läpinäkyvyydestä (3.3). Näiden suhteen kuvio 2 vaikuttaa osin hämmentävältä. Lähes 90 prosenttia vastaajista on samaa mieltä väitteestä, että *huippu-urheilussa* noudatetaan urheilun eettisiä periaatteita. Merkittävästi harvempi on sen sijaan samaa mieltä siitä, että *suomalainen urheilu* on tasa-arvoista, yhdenvertaista ja päätöksenteko läpinäkyvää, vaikka nämä sisältyvät urheilun eettisiin periaatteisiin esimerkiksi Valon reilun pelin säännöissä ja huippu-urheilun muutosryhmän loppuraportissa.

Todennäköisesti vastaajat ovat tulkinneet urheilun eettiset periaatteet huippu-urheiluun liitettynä tätä kapeammin pelkästään dopingin vastaiseksi työksi, minkä he ovat katsoneet onnistuneen hyvin. Sen sijaan etenkin urheilun tasa-arvoisuus -väite latautuu sukupuolten välisenä tasa-arvokysymyksessä ja tässä kyselyssä myös siinä, *miten paljon naisten huippu-urheilu saa omassa lajikulttuurissa arvostusta suhteessa miesten huippu-urheiluun*. Lisäksi tasa-arvoisuus on latautunut kysymyksessä vammaisurheilun arvostuksesta. Vain yksi kymmenestä kyselyyn vastanneesta vammaisurheilijasta oli samaa mieltä tasa-arvoa koskevasta väitteestä (3.7). Mitä lähemmäksi omaa arkea tämä kysymys tulee, sitä kriittisemmin väitteeseen suhtaudutaan tässä aineistossa. Myönteisimmässä ääripäässä ovat henkilöstön miehet (ka. 3,31) ja kriittisimmässä ääripäässä joukkueurheilijanaiset (ka. 1,89). Koripallon, lentopallon, jääkiekon ja salibandyn naisten ja miesten maajoukkueiden välillä on arvostuskuilu, joka tulee esille tämän väitteen lisäksi myös urheilijoiden avoimissa vastauksissa. Julistuksista huolimatta urheilijat saattavat kokea, että tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden eteen tehtävä työ huippu-urheilussa on kaukana esimerkiksi doping-työn järjestelmällisyydestä, mikä saattaa heijastua myös vastauksiin.

Toiminnallisista/strategisista väitteistä urheilijalähtöisyys (3.1) ja hajanaisuuden vähentyminen (3.2) saavat vastaajien selkeän enemmistön hyväksynnän. Strategisen päätöksenteon keskittymisestä (3.4) vastaajilla ei näytä olevan selkeää käsitystä, sillä noin puolet vastauksista puuttuu tai ne ovat neutraalilla kannalla. Myönteisiä vastauksia on kuitenkin tässäkin väitteessä enemmän kuin kielteisiä.

Tieto ja osaaminen

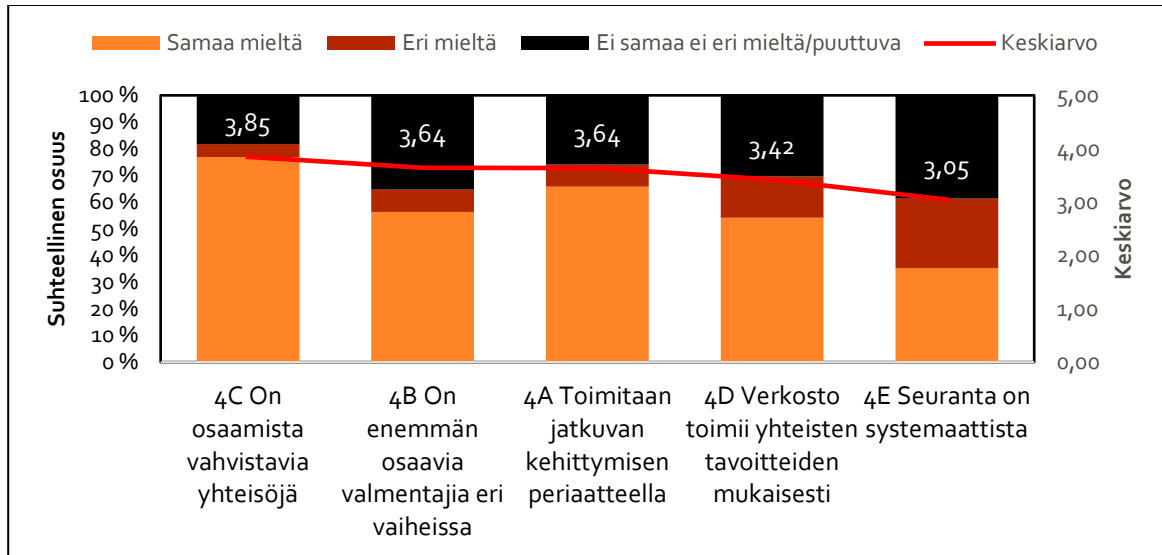
Seuraava kysymys sekä tietoa ja osaamista koskevat väitteet esitettiin vain huippu-urheiluverkoston henkilöstölle, ei siis urheilijoille:

Mitä mieltä olet seuraavista korkeatasoiseen osaamiseen liittyvistä väittämistä?

- ❖ 4A Urheilijat, valmentajat ja asiantuntijat toimivat jatkuvan kehittymisen periaatteella.
- ❖ 4B Urheilijan polun eri vaiheissa on osaavia valmentajia enemmän kuin kolme vuotta sitten.

- ❖ 4C Urheilijan valmentautumisympäristöissä toimii osaamista ja yhteistyötä vahvistavia valmentaja- ja asiantuntijayhteisöjä.
- ❖ 4D Huippu-urheiluverkosto toimii yhteisten tavoitteiden mukaisesti.
- ❖ 4E Huippu-urheilun kehittymistä tuetaan systemaattisella seurannalla ja arvioinnilla.

Kuvio 3. Tieto ja osaaminen 1 henkilöstön vastaukset

Kuvion 3 mukaan väitteisiin suhtaudutaan pääosin myönteisesti. Erittäin suuri osa vastaajista on samaa mieltä siitä, että urheilijan valmentautumisympäristössä toimii osaamista ja yhteistyötä vahvistavia valmentaja- ja asiantuntijayhteisöjä. Myös osaavien valmentajien määrän urheilijan polun eri vaiheissa katsotaan lisääntyneen. Sukupuoli, ikä ja organisaatio jakavat vastauksia ainoastaan väitteessä 4D, jonka mukaan huippu-urheilu verkosto toimii yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Naiset, nuoret ja organisaatioista KIHU ja Huippu-urheiluyksikkö näyttävät suhtautuvan tähän väitteeseen muita myönteisemmin. Nämä eri tekijät kasautuvat osin yhteen, koska naiset ovat nuorempia kuin miehet ja valtaosa kyselyyn vastanneista naisista työskentelee KIHUssa ja huippu-urheiluyksikössä.

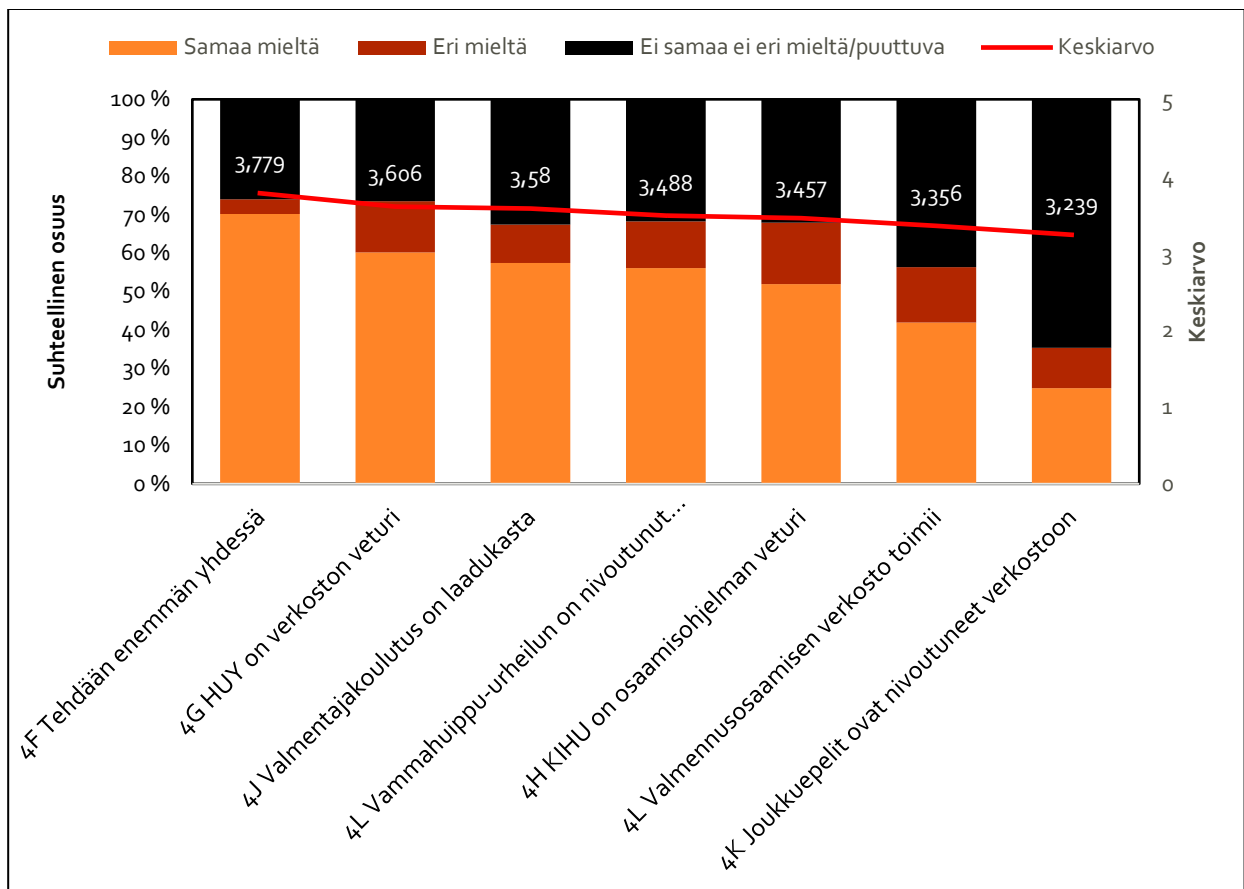
Kuinka hyvin arvioit seuraavien korkeatasoisen osaamiseen liittyvien periaatteiden ja toimenpiteiden toteutuvan tällä hetkellä?

Tämä kysymys esitettiin sekä urheilijoille että henkilöstölle. Urheilijoille ei kuitenkaan esitetty kaikkia siitä johdettuja väitteitä. Seuraavat väitteet esitettiin vain huippu-urheiluverkoston henkilöstölle:

- ❖ 4F Huippu-urheiluverkoston toimijat tekevät asioita aiempaa enemmän yhdessä.
- ❖ 4G Huippu-urheiluyksikkö toimii huippu-urheiluverkoston veturina.

- ❖ 4H KIHU toimii osaamisohjelman veturina.
- ❖ 4I Valmennusosaamisen kehittämisverkosto toimii hyvin.
- ❖ 4J Suomalainen valmentajakoulutus on laadukasta.
- ❖ 4K Joukkuepelien menestyssuunnitelma ja toimenpiteet sen edistämiseksi ovat nivoutuneet osaksi huippu-urheiluverkoston toimintaa.
- ❖ 4L Vammaishuippu-urheilun tavoitteet ja toimenpiteet niiden edistämiseksi ovat nivoutuneet osaksi huippu-urheiluverkoston toimintaa.

Kuvio 4. Tieto ja osaaminen 2, vastaukset henkilöstölle suunnattuihin väitteisiin

Huippu-urheiluverkoston henkilöstö on selkeästi sen kannalla, että verkoston toimijat tekevät asioita aiempaa enemmän yhdessä (kuvio 4, 4F). Pieni eri mieltä olevien joukko löytyy pääosin lajiliitoista, joiden vastauksista vajaa kolmannes asettui kielteiselle kannalle. Naiset suhtautuivat miehiä myönteisemmin tähän väitteeseen tilastollisesti merkitsevällä tasolla. He suhtautuivat miehiä myönteisemmin myös väitteeseen 4G, jonka mukaan huippu-urheiluyksikkö toimii huippu-urheiluverkoston veturina. Taustaorganisaatio ei vaikuta väitteeseen suhtautumiseen. KIHUn toimimiseen osaamisohjelman veturina suhtaudutaan myönteisesti mutta kuitenkin varauksellisemmin kuin huippu-urheiluyksikön johtajuuteen. Kaikkein varauksellisemmin väitteeseen suhtautuvat itse osaamisohjelman toi-

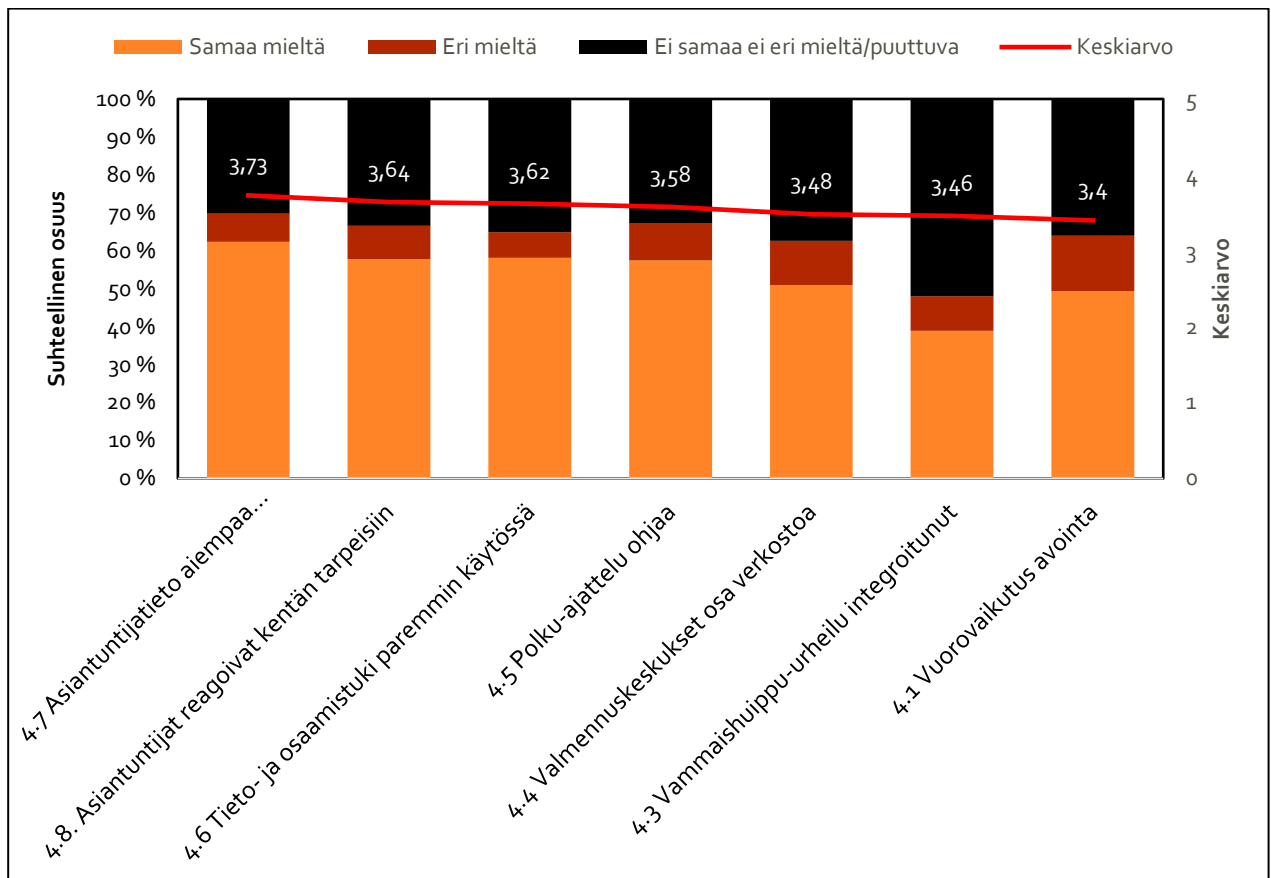
mijat eli KIHUn ja valmennuskeskusten henkilöstö. Tämä voi kieliä siitä, että KIHUn veturina toimiminen ei ole edennyt käytäntöön osaamisohjelman sisällä. Vammaishuippu-urheilun tavoitteiden (4L) nähtiin nivoutuneen joukkueurheilua (4K) paremmin huippu-urheiluverkostoon. Miehet suhtautuvat vammaishuippu-urheilua koskevaan väitteeseen naisia myönteisemmin tilastollisesti merkitsevällä tasolla. Suurin osa vastaajista ei muodostanut selkeää kantaa joukkueurheilua koskevaan väitteeseen.

Henkilöstö uskoo selkeästi suomalaisen valmentajakoulutuksen olevan laadukasta (4I). Ikä korreloi vastauksen kanssa siten, että vanhemmat vastaajat suhtautuvat nuorempia myönteisemmin tähän väitteeseen tilastollisesti merkitsevällä tasolla. Valmennusosaamisen kehittämisverkoston hyvin toimimiseen (4L) ei suhtauduta aivan yhtä positiivisesti ja varsin moni vastaaja ei pystynyt muodostamaan kantaa tähän väitteeseen. Naiset suhtautuivat väitteeseen miehiä myönteisemmin tilastollisesti merkitsevällä tasolla.

Seuraavat tietoa ja osaamista koskevat väitteet esitettiin huippu-urheiluverkoston henkilöstön lisäksi myös urheilijoille:

- ❖ 4.1 Vuorovaikutus huippu-urheiluverkostossa on avointa.
- ❖ 4.3 Vammaishuippu-urheilu on integroitunut osaksi lajiliittojen huippu-urheilutoimintaa.
- ❖ 4.4 Valmennuskeskukset toimivat osana huippu-urheiluverkostoa.
- ❖ 4.5 Urheilijan polku -ajattelu ohjaa lajien huippu-urheilun kehitystyötä.
- ❖ 4.6 Valmentajat ja urheilijat saavat aiempaa paremmin valmentautumista tukevaa tietoa ja osaamista käyttöönsä.
- ❖ 4.7 Asiantuntijatieto on monipuolisempaa kuin aiemmin.
- ❖ 4.8 Asiantuntijat reagoivat urheilijoiden ja valmentajien toiveisiin ja tarpeisiin.

Kuvio 5. Tieto ja osaaminen 2, vastaukset henkilöstölle ja urheilijoille suunnattuihin väitteisiin

Asiantuntijatoimintaa ja valmennuksen tukea (4.6- 4.8) koskeviin väitteisiin suhtauduttiin kaikkien myönteisimmin tässä osiossa (kuvio 4). Näiden kysymysten väliset korrelaatiot ovat erittäin korkeat, mikä viittaa siihen suuntaan, että vastaamista on ohjannut yksi asiantuntijatoimintaan kohdistuva 'asennepaketti'. Vastaajat ovat ehkä halunneet viestittää toiminnassa tapahtunutta yleistä myönteistä muutosta sitä tarkemmin erittelemättä. Joka tapauksessa voidaan väittää, että myönteisyys heijastaa käytännössä havaittua muutosta, koska vastaajina ovat asiantuntijatoiminnan vaikutuspiirissä olevat urheilijat, valmentajat ja valmennuksen tukea antavat henkilöt. Valmentajat ja valmennusjohto suhtautuvat kuitenkin muita kriittisemmin väitteeseen, että asiantuntijat reagoivat urheilijoiden ja valmentajien tarpeisiin ja toiveisiin (4.8). Lisäksi naiset suhtautuvat miehiä myönteisemmin ja joukkueurheilijat yksilölajiuurheilijoita myönteisemmin näihin kaikkiin kolmeen asiantuntijatoimintaa koskevaan väitteeseen tilastollisesti merkitsevällä tasolla.

Urheilijoiden ja henkilöstön mielipiteet eroavat urheilijan polkuajattelun ohjaavasta vaikutuksesta lajien huippu-urheilun kehitystyöhön tilastollisesti merkitsevällä tavalla. Urheilijat suhtautuvat väitteeseen selkeästi henkilöstöä kriittisemmin. Tästä poikkeavat kuitenkin

joukkueurheilijat, jotka näkevät väitteen henkilöstöäkin myönteisemmin. Mikäli joukkueurheilijat suljetaan ulos urheilijoista ja tarkastellaan pelkästään yksilöurheilijoita, väite ei saa heiltä selkeää tukea.

Vuorovaikutuksen avoimuutta koskeva väitteen keskiarvo jäi tässä osiossa suhteellisen alhaiseksi. Sen keskiarvo jää selkeästi myös aiemmasta, toisesta työskentelyilmapiiriin liittyvästä mutta pelkästään henkilöstöltä kysytystä väitteestä *huippu-urheiluverkoston toimijat tekevät asioita aiempaa enemmän yhdessä* (4F, ka. 3,78). Urheilijoiden vastaukset eivät kuitenkaan selitä keskiarvoeroa, sillä heidän ja henkilöstön välillä ei ole eroa tähän väitteeseen vastaamisessa.

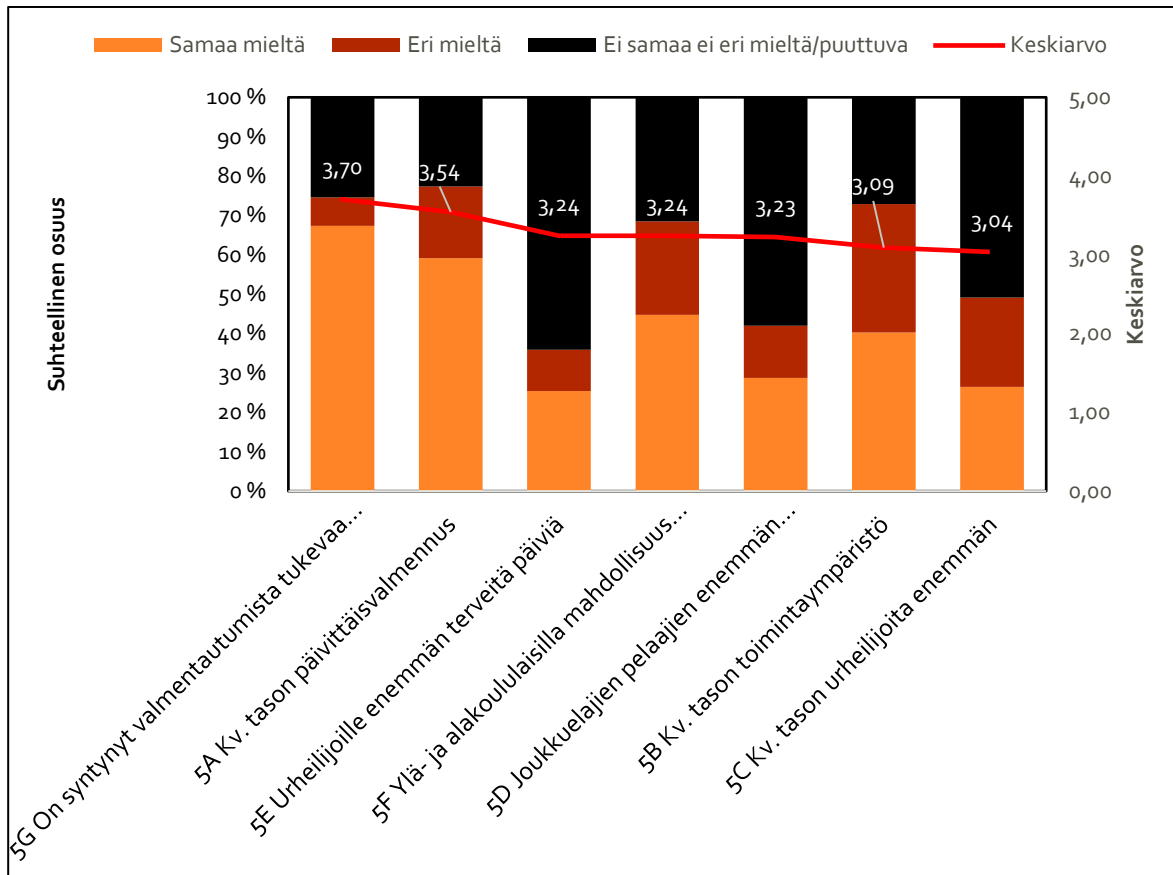
Huippu-urheilun kansainvälinen vaatimustaso

Seuraava kansainvälistä menestystä koskeva kysymys ja sitä koskevat väitteet esitettiin vain huippu-urheiluverkoston henkilöstölle, ei siis urheilijoille:

Mitä mieltä olet seuraavista kansainväliseen menestykseen liittyvistä väittämistä?

- ❖ 5A Parhailla urheilijoilla on kansainvälisen vertailun kestävä päivittäisvalmennus.
- ❖ 5B Parhailla urheilijoilla on kansainvälisen vertailun kestävä toimintaympäristö.
- ❖ 5C Kansainvälisesti menestyviä urheilijoita on enemmän kuin kolme vuotta sitten.
- ❖ 5D Joukkuelajeissa on enemmän menestyviä pelaajia kansainvälisissä huippuliigoissa/-sarjoissa kuin kolme vuotta sitten.
- ❖ 5E Urheilijoilla on enemmän terveitä harjoituspäiviä kuin kolme vuotta sitten.
- ❖ 5F Yläkoulu- ja lukioikäisillä urheilijoilla on mahdollisuus kahteen laadukkaaseen harjoitukseen päivässä.
- ❖ 5G Huippu-urheiluun on syntynyt urheilijoiden valmentautumista tukevia keskittämisen ratkaisuja

Kuvio 6. Kansainvälisyys 1, vastaukset henkilöstölle suunnattuihin väitteisiin

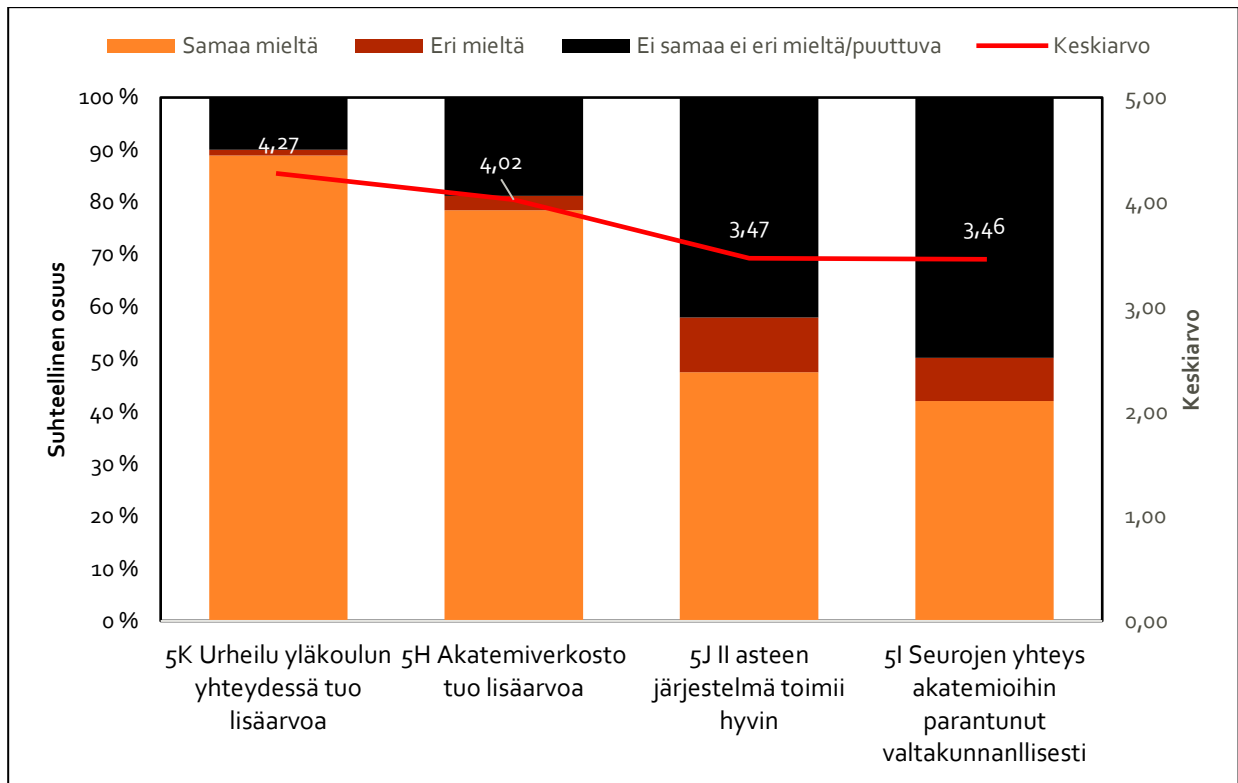
Osion väitteiden keskiarvo jää kokonaisuutena hieman muita osioita matalammalle tasolle. Kaksi väitettä saa kuitenkin siinä muita korkeamman keskiarvon. Väitettä *huippu-urheiluun on syntynyt valmentautumista tukevia keskittämisen ratkaisuja*, kannatetaan organisaatiosta ja asemasta/työtehtävästä riippumatta. Päivittäisvalmennuksen kansainvälistä tasoa koskevan väitteen (5A) keskiarvoa laskevat valmennusjohdon ja urheiluakatemian muita kriittisempi suhtautuminen, joskin näissäkin suurempi osa on samaa mieltä väitteen kanssa. Toimintaympäristön kansainvälistä tasoa koskevan väitteen (5B) keskiarvo jäi selkeästi pienemmäksi kuin päivittäisvalmennusta koskevalla väitteellä. Urheilijoiden parempaa terveyttä koskeva väite (5E) oli ilmeisen vaikea vastattavaksi, sillä vain kolmanneksella oli siitä mielipide puolesta tai vastaan. Asiantuntijat, KIHU ja valmennuskeskukset suhtautuivat väitteeseen kouluikäisten kahdesta laadukkaasta harjoituksesta (5F) muita kriittisemmin, kun taas lajiliitoissa väitettä pidettiin uskottavimpana. Tämän kyselyn perusteella on vaikea sanoa, onko Suomella kansainvälisesti menestyviä urheilijoita (5C) enemmän kuin kolme vuotta sitten, sillä väitteen kanssa samaa mieltä olevia oli suurin piirtein saman verran kuin eri mieltä oleviakin. Lisäksi suurin osa asettui neutraalille kannalle. Joukkueläijien (5D) osalta väitteen kanssa samaa mieltä olevia on hieman enemmän.

Kuinka hyvin arvioit seuraavien kansainväliseen menestykseen liittyvien periaatteiden ja toimenpiteiden toteutuvan tällä hetkellä?

Tämä myös kansainvälistä kilpailukykyämme koskeva kysymys esitettiin sekä urheilijoille että henkilöstölle. Urheilijoille ei kuitenkaan esitetty kaikkia siitä johdettuja väitteitä. Seuraavat väitteet esitettiin vain huippu-urheiluverkoston henkilöstölle:

- ❖ 5H Akatemiaverkosto tuo lisäarvoa urheilijoiden päivittäisvalmennukseen valtakunnallisesti.
- ❖ 5I Urheiluseurojen yhteys akatemiatoimintaan on parantunut valtakunnallisesti.
- ❖ 5J Toisen asteen urheiluoppilaitosjärjestelmä toimii hyvin.
- ❖ 5K Urheilun tuominen yläkoulun yhteyteen tuo lisäarvoa nuoren urheilijan arkeen.

Kuvio 7. Kansainvälisyys 2, vastaukset henkilöstölle suunnattuihin väitteisiin

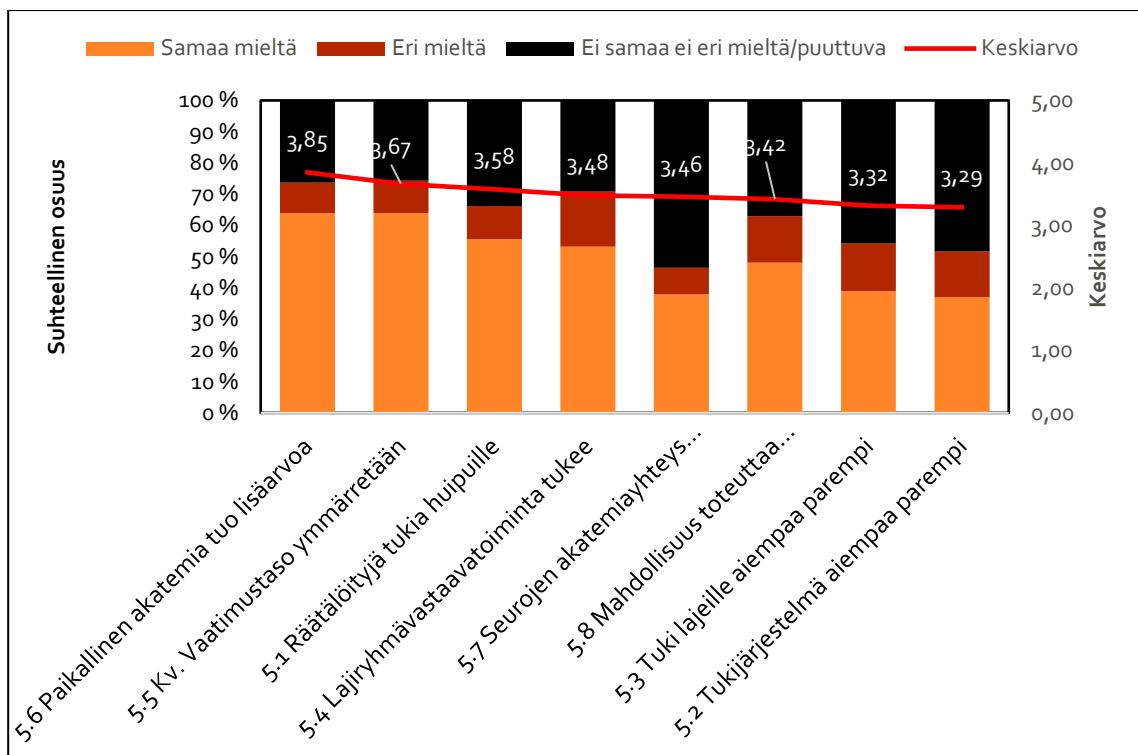
Huippu-urheiluverkoston henkilöstöllä on varsin selkeä näkemys siitä, että akatemiaverkosto (5H) ja urheilun tuominen yläkoulun yhteyteen (5K) on tuonut lisäarvoa urheiluun. Akatemiaverkoston lisäarvosta ovat vakuuttuneet erityisesti itse urheiluakatemoissa työskentelevät ja valmentajat. Vanhemmat vastaajat suhtautuvat kriittisemmin urheilun tuomiseen yläkoulun yhteyteen tilastollisesti merkitsevällä tasolla. Kahden muun väitteen

(5J ja 5I) keskiarvot eivät nouse yhtä korkeiksi, vaikka suhtautuminen on myös niihin pääosin myönteistä. Urheiluakatemioiden työskentelevät pitävät akatemioiden yhteyttä seuroihin keskimäärin parempana muihin organisaatioihin verrattuna. Muutoin organisaatio, asema, ikä tai sukupuoli eivät tuo lisävalaistusta väitteisiin vastaamiseen.

Seuraavat kansainväliseen menestykseen liittyvät väitteet esitettiin huippu-urheiluverkoston henkilöstön lisäksi myös urheilijoille:

- ❖ 5.1 Huippuvaiheen tukiurheilijoille räätälöidään yksilöllisiä tukikokonaisuuksia.
- ❖ 5.2 Urheilijoiden tukijärjestelmä (urheilija-apurahat ja lajituki) on aiempaa parempi.
- ❖ 5.3 Huippu-urheiluyksikön tuki lajeille on aiempaa parempi.
- ❖ 5.4 Lajiryhmävastaavatoiminta tukee huippu-urheilijoiden ja lajini kehittymistä.
- ❖ 5.5 Huippu-urheilun kansainvälinen vaatimustaso ymmärretään lajissani aiempaa paremmin.
- ❖ 5.6 Paikallinen akatemia tuo lisäarvoa urheilijoiden päivittäisvalmennukseen omalla paikakunnallani.
- ❖ 5.7 Urheiluseurojen yhteys paikalliseen akatemiaan on parantunut.
- ❖ 5.8 Suomalaisella urheilijalla on mahdollisuus toteuttaa kaksoisura (toinen aste ja korkeaste) laadukkaasti.

Kuvio 8. Kansainvälisyys 3, urheilijoiden ja henkilöstön vastaukset

Vastaajat näkevät paikallisen akatemiatoiminnan tuovan lisäarvoa urheilijoiden päivittäisvalmennukseen (5.6) melko yksimielisesti, väitteestä on eri mieltä noin 10 prosenttia vastaajista. Urheilijoiden keskiarvo (3,65) jää kuitenkin alemmaksi kuin henkilöstön (3,95). Väite seurojen akatemiayhteyden parantumisesta paikallisella tasolla (5.7) sai saman keskiarvon kuin valtakunnallisella tasolla (5, vain henkilöstö). Huomiota herättää tässä väitteessä erityisesti kokonaan puuttuvien vastausten suuri määrä (89), mikä voidaan tulkita siten, että usealla vastaajalla ei ollut asiasta käsitystä. Huippu-urheilutukea koskevien väitteiden (5.2 ja 5.3) keskiarvot jäivät tässä osiossa alimmiksi. Henkilökohtaista apurahatukea saaneet urheilijat olivat väitteiden kanssa selkeästi enemmän samaa mieltä kuin ne, jotka olivat saaneet vain lajitukea. Sama ero löytyy myös vastauksissa yksilöllisten tukikokonaisuuksien räätälöintiä koskevaan väitteeseen (5.1) sekä hieman heikompana lajiryhmävas- taavatoimintaa koskevaan väitteeseen (5.4). Lisäksi räätälöintiväitteen osalta urheilijat ovat myös kokonaisuutena henkilöstöä kriittisempiä.

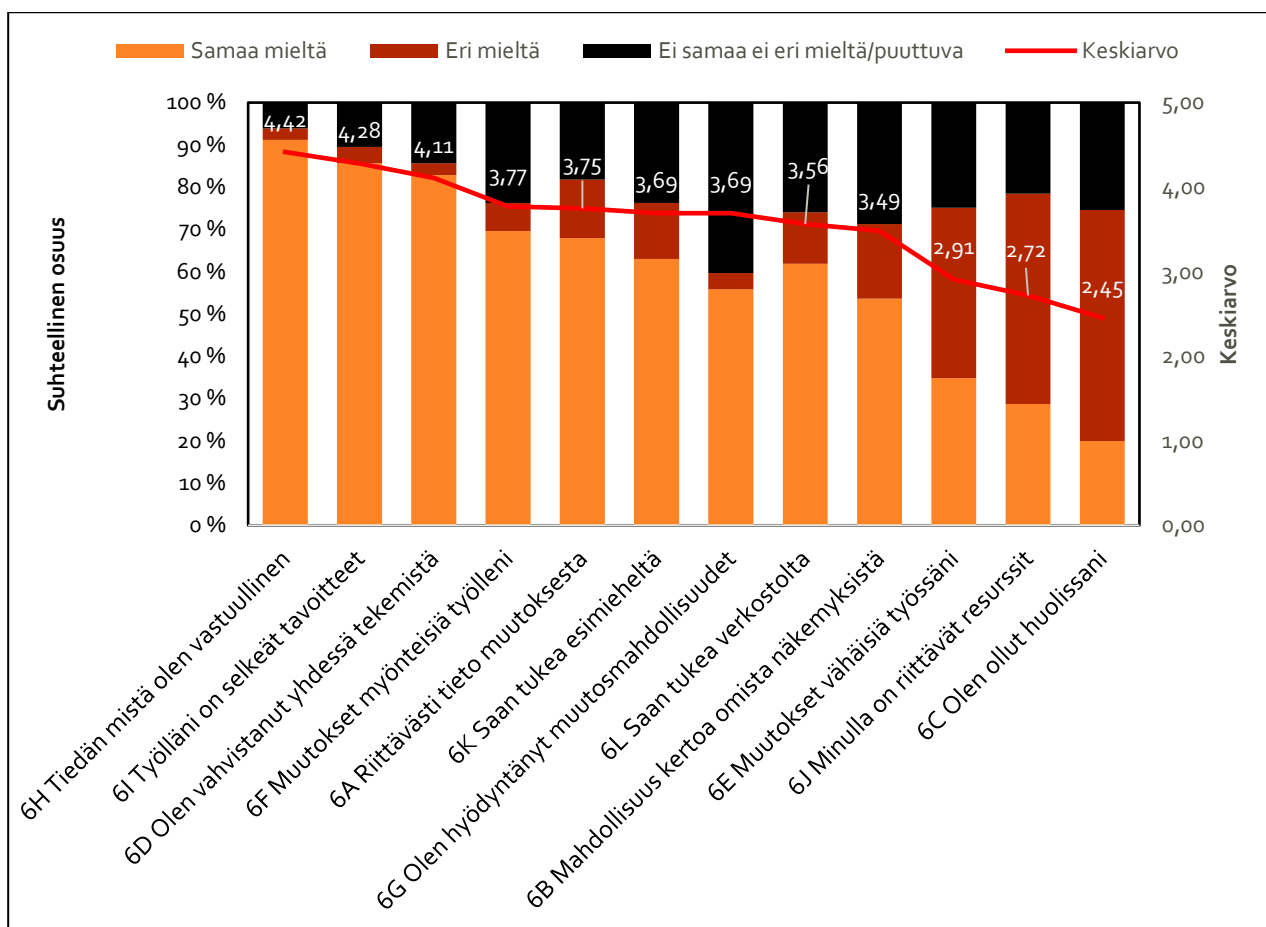
Oma työ

Seuraava kansainvälistä menestystä koskeva kysymys ja sitä koskevat väitteet esitettiin vain huippu-urheiluverkoston henkilöstölle, ei siis urheilijoille:

Mitä mieltä olet seuraavista omaan työhösi ja tehtäviisi liittyvistä väittämistä?

- ❖ 6A Olen saanut riittävästi tietoa huippu-urheilun muutokseen liittyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä.
- ❖ 6B Minulla on ollut riittävästi mahdollisuuksia kertoa näkemyksistäni muutoksesta prosessin aikana.
- ❖ 6C Olen ollut huolissani siitä, kuinka pystyn toimimaan muuttuneessa tilanteessa.
- ❖ 6D Olen omassa työssäni vahvistanut huippu-urheilun yhdessä tekemisen toimintatapaa.
- ❖ 6E Oman työni kannalta muutokset ovat olleet vähäisiä.
- ❖ 6F Oman työni kannalta muutokset ovat olleet enimmäkseen myönteisiä
- ❖ 6G Olen aktiivisesti hyödyntänyt muutoksen tarjoamat mahdollisuudet muuttaa työtäni mielekkäämmäksi.
- ❖ 6H Tiedän, mistä olen vastuussa työssäni
- ❖ 6I Työlläni on selkeät tavoitteet.
- ❖ 6J Minulla on käytössäni riittävät resurssit työni tavoitteiden saavuttamiseksi.
- ❖ 6K Saan tarvittaessa tukea ja apua työhöni esimieheltä.
- ❖ 6L Saan tarvittaessa tukea ja apua työhöni huippu-urheiluverkostosta.

Kuvio 9. Vastaukset henkilöstön omaa työtä koskeviin kysymyksiin

Suurin osa henkilöstöstä on keskimäärin *eri mieltä* siitä, että muutokset ovat vaikuttaneet vain vähän heidän omaan työhönsä (6E). Organisaatioiden väliset erot ovat kuitenkin suuria. Huippu-urheiluyksikössä muutokset kokevat vähäisiksi 7 prosenttia vastaajista, KIHU:ssa 22 prosenttia, Urheiluakatemioiden, lajiliitojen ja muissa organisaatioissa noin 40 prosenttia ja valmennuskeskuksissa 53 prosenttia. Ammattiryhmistä asiantuntijat (60 % eri mieltä) ja valmennusjohto (50 % eri mieltä) ovat eri mieltä väittämän kanssa, kun taas valmentajista on eri mieltä vain 22,5 prosenttia. Iällä ja sukupuolella ei ole vaikutusta muutoksen kokemiseen vähäisenä tai voimakkaana.

Suurin osa henkilöstöstä on keskimäärin myös eri mieltä siitä, että he olisivat olleet huollissaan kyvystään toimia muuttuneessa tilanteessa (6C). Organisaatio- ja ammatillinen tausta ei jaa tässä väitteessä vastauksia väitteen 6E tapaan. Huippu-urheiluyksikössä oli huolestuneisuutta kuitenkin enemmän (33 % samaa mieltä) kuin muissa organisaatioissa. Naisvastaajista huolestuneita oli 30 prosenttia ja miehistä 18 prosenttia.

Vastanneiden selkeä enemmistö piti selkeänä työnsä vastuualuetta (6H) ja tavoitteita (6I). Tämän kyselyn perusteella henkilöstön työtehtäviä koskeva 'iso kuva' selkeä heille itselleen. Huippu-urheilun muutos on koettu pääosin myönteisenä omassa työssä (6F) ja siitä on saatu riittävästi tietoa (6A). Valmennuskeskusten työntekijöissä on muihin organisaatioihin verrattuna suhteellisen paljon niitä, jotka ovat tiedonsaantia (6A) koskevan väittämän kanssa eri mieltä. Vastaajista 55 prosenttia on sitä mieltä, että he ovat saaneet riittävästi mahdollisuuksia kertoa näkemyksistään muutoksesta prosessin aikana. Valmentajissa on suhteellisen paljon (30 %) niitä, jotka ovat väitteestä eri mieltä. Vastaajat kokevat keskimäärin saavansa tukea esimiehiltään (6K) ja huippu-urheiluverkostolta (6L). Valmennuskeskusten työntekijöissä on myös muihin organisaatioihin verrattuna suhteellisen paljon (36 %) niitä, jotka eivät ole kokeneet saavansa tukea huippu-urheiluverkostolta.

Puolet vastaajista on eri mieltä siitä, että heillä on käytössään riittävät resurssit työnsä tavoitteiden saavuttamiseksi (6J). Noin 20 prosenttia on neutraaleja ja 30 prosenttia samaa mieltä väittämästä. Resurssien puute näyttää siis estävän sinällään selkeäksi koettujen tavoitteiden (6I) saavuttamista usean kohdalla. Organisaatioiden väliset erot ovat melko suuria. Lajiliitoissa resursseihin tyytymättömiä oli 63 prosenttia, valmennuskeskuksissa 53 prosenttia, KIHUssa 44 prosenttia, Urheiluakatemioiden 38 prosenttia ja huippu-urheiluyksikössä 33 prosenttia. Ammattiryhmistä tyytymättömiä olivat valmennusjohto (70 % eri mieltä) ja valmentajat (52 % eri mieltä).

Yhteenveto

Arvostus

1. Kokonaisuutena urheilijat ja verkoston henkilöstö näkevät urheilun ilmapiirissä ja arvostuksessa selkeää parantumista mutta eivät näe sen olevan vielä kilpailijamaiden tasolla eivätkä näe sen johtaneen urheilun materiaalien edellytysten kasvamiseen.

Johtamisperiaatteet

2. Suurin osa vastaajista pitää nykyistä toimintatapaa aikaisempaa enemmän urheilijalähtöisenä ja katsoo, että huippu-urheilun hajanaisuus on vähentynyt viimeisen kolmen vuoden aikana. Lähes 90 prosentin mielestä huippu-urheilussa noudatetaan urheilun eettisiä periaatteita, minkä on todennäköisesti tulkittu merkitsevän dopingin vastaista työtä. Sen sijaan merkittävästi harvempi on samaa mieltä siitä, että *suomalainen urheilu* on tasa-arvoista, yhdenvertaista ja päätöksenteko läpinäkyvää. Tämä väite on todennäköisesti latautunut sukupuolten välisenä tasa-arvokysymyksenä siitä, *miten paljon naisten huippu-urheilu saa omassa lajikulttuurissa arvostusta suhteessa miesten huippu-urheiluun.*

Tieto ja osaaminen

3. Suurin osa vastaajista on sitä mieltä, että urheilijan valmentautumisympäristössä toimii osaamista ja yhteistyötä vahvistavia valmentaja- ja asiantuntijayhteisöjä ja että yhteistyö sekä osaavien valmentajien määrän urheilijan polun eri vaiheissa on lisääntynyt.
4. KIHUn toimimiseen osaamisohjelman veturina suhtaudutaan henkilöstön parissa myönteisesti mutta kuitenkin varauksellisemmin kuin huippu-urheiluyksikön johtajuuteen
5. Urheilijat suhtautuvat väitteeseen *urheilijan polku -ajattelu ohjaa lajien huippu-urheilun kehitystyötä* selkeästi kriittisemmin kuin henkilöstö.

Huippu-urheilun kansainvälinen vaatimustaso

6. Väitettä *huippu-urheiluun on syntynyt valmentautumista tukevia keskittämisen ratkaisuja*, kannatetaan organisaatiosta ja asemasta/työtehtävästä riippumatta.
7. Tämän kyselyn perusteella on vaikea sanoa, onko Suomella kansainvälisesti menestyviä urheilijoita enemmän kuin kolme vuotta sitten, sillä väitteen kanssa samaa mieltä olevia henkilöstön vastaajia oli suurin piirtein saman verran kuin eri mieltä oleviakin. Sen sijaan verkoston henkilöstöllä on varsin selkeä näkemys siitä, että akatemiaverkosto ja urheilun tuominen yläkoulun yhteyteen ovat tuoneet lisäarvoa urheiluun.
8. Väitteet huippu-urheilutuen yksilöllisestä räätälöinnistä ja nykyisen tukijärjestelmän paremmuudesta eivät saa kaikkien tukea. Henkilökohtaista apurahatukea saaneet urheilijat olivat väitteiden kanssa selkeästi enemmän samaa mieltä kuin ne, jotka olivat saaneet vain lajitukea. Lisäksi räätälöintiväitteen osalta urheilijat ovat myös kokonaisuutena henkilöstöä kriittisempiä.

Oma työ

9. Huippu-urheilun muutos on vaikuttanut henkilökohtaiseen työhön suurimmalla osalla vastaajista. Organisaatioiden väliset erot ovat kuitenkin suuria. Huippu-urheiluyksikössä muutokset kokevat vähäisiksi 7 prosenttia vastaajista, KIHUssa 22 prosenttia, Urheiluakatemioiden, lajiliitoissa ja muissa organisaatioissa noin 40 prosenttia ja valmennuskeskuksissa 53 prosenttia. Henkilöstö kokee tavoitteet ja vastuut selkeiksi henkilökohtaisella tasolla mutta resurssien puute estää useilla tavoitteiden saavuttamista.

3 URHEILIJOIDEN HENKILÖKOHTAINEN TILANNE JA PALAUTE

Tässä osiossa käsitellään urheilijoiden henkilökohtaista tilannetta koskevia väitteitä. Väitteet liittyvät urheilijan motivaatioon, harjoitusolosuhteisiin, asiantuntija- ja tukipalveluihin, urheilijan terveyteen ja terveydenhuoltoon, kilpailemiseen, valmennukseen, harjoitteluympäristön ilmapiiriin ja taloudelliseen tukeen.

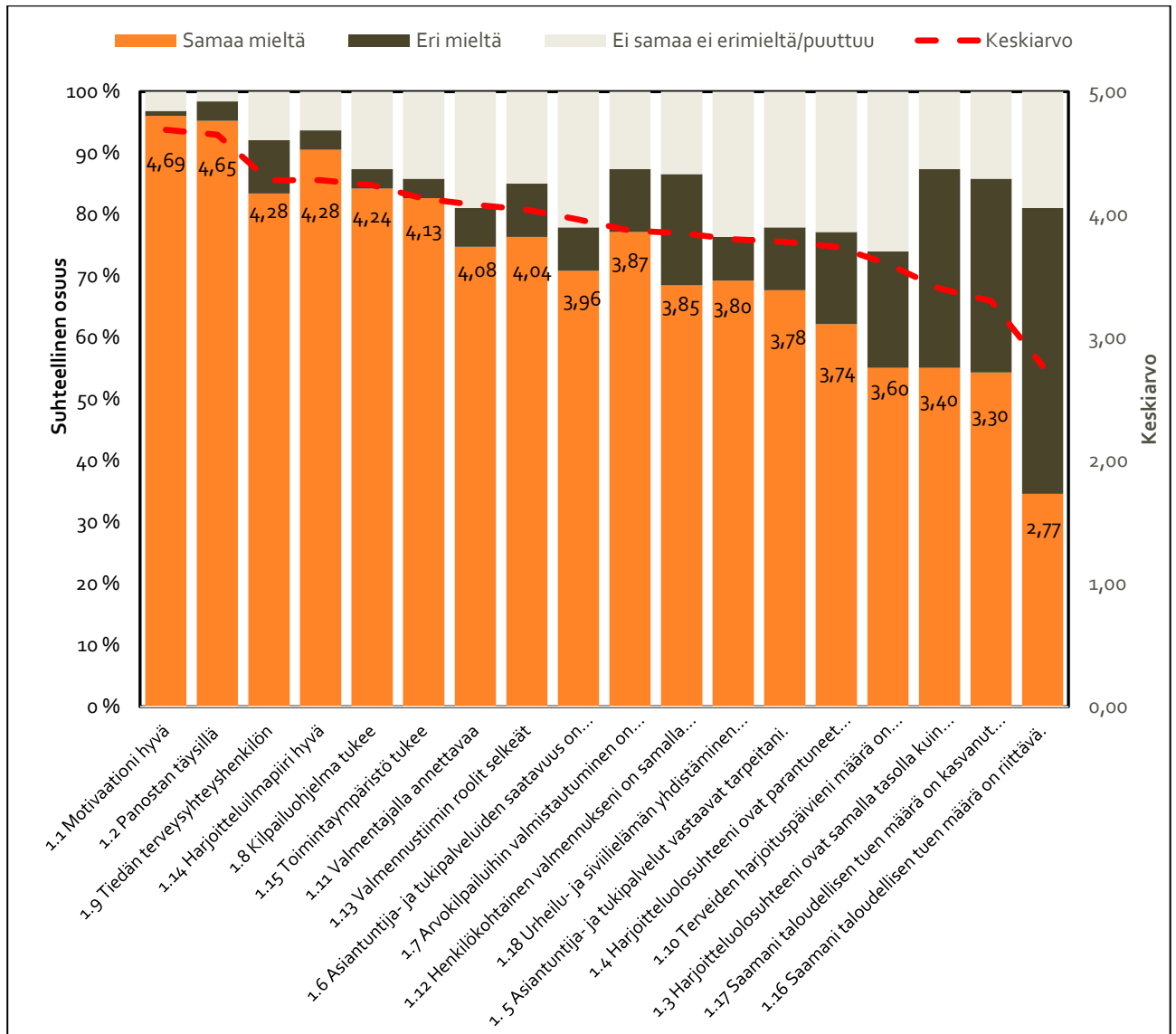
Väitteet henkilökohtaisesta tilanteesta

Väitteet on järjestetty myönteisimmästä vastauksesta kielteisimpään vasemmalta oikealle niiden keskiarvon mukaisesti.

Kyselylomakkeessa oli seuraavat kahdeksantoista urheilijan henkilökohtaiseen tilanteeseen liittyvää väitettä.

- ❖ 1.1 Motivaationi harjoitteluun on tällä hetkellä hyvä.
- ❖ 1.2 Panostan täysillä urheilussa menestymiseen.
- ❖ 1.3 Harjoitteluolosuhteeni ovat samalla tasolla kuin kansainvälisillä kilpakumppaneillani.
- ❖ 1.4 Harjoitteluolosuhteeni ovat parantuneet viimeisen kolmen vuoden aikana.
- ❖ 1.5 Asiantuntija- ja tukipalvelut vastaavat tarpeitani.
- ❖ 1.6 Asiantuntija- ja tukipalveluiden saatavuus on parantunut viimeisen kolmen vuoden aikana.
- ❖ 1.7 Arvokilpailuihin valmistautuminen on onnistunut osaltani hyvin.
- ❖ 1.8 Kilpailuohjelmani tukee minulle asetettuja tavoitteita.
- ❖ 1.9 Tiedän, keneen otan yhteyttä sairauden, vamman tai muun terveyteen liittyvän ongelman ilmetessä.
- ❖ 1.10 Terveiden harjoituspäivieni määrä on lisääntynyt kolmen viimeisen vuoden aikana.
- ❖ 1.11 Tämänhetkisellä valmentajallani on minulle vielä paljon annettavaa.
- ❖ 1.12 Henkilökohtainen valmennukseni on samalla tasolla kuin kansainvälisillä kilpakumppaneillani.
- ❖ 1.13 Valmennustiimiini kuuluvien roolit ja vastuut ovat selviä.
- ❖ 1.14 Ilmapiiri päivittäisharjoitteluympäristössäni on hyvä.
- ❖ 1.15 Toimintaympäristöni tukee huipulle pyrkimistä.
- ❖ 1.16 Saamani taloudellisen tuen määrä on riittävä.
- ❖ 1.17 Saamani taloudellisen tuen määrä on kasvanut viimeisen kolmen vuoden aikana.
- ❖ 1.18 Urheilu- ja siviilielämän yhdistäminen onnistuu kohdallani hyvin.

Kuvio 10. Urheilijoiden henkilökohtaista elämää koskevat väitteet

Lähes puoleen väitteistä on vastattu hyvin myönteisesti: kahdeksassa väitteessä keskiarvo on yli neljä. Melko myönteisiä vastauksia ovat keränneet myös väitteet 1.6, 1.7, 1.12, 1.18, 1.5, 1.4 ja 1.10; niiden keskiarvo on 3,5–4. Väitteet 1.3 ja 1.17 ovat jakaneet vastaajien mielipiteitä enemmän. Väitteestä 1.16 taas on oltu selvästi eri mieltä; se on ainoa, jonka keskiarvo jää alle kolmen.

Myönteisimmin suhtauduttiin väitteeseen "Motivaatiosi harjoitteluun on tällä hetkellä hyvä". Lähes yhtä paljon myönteisiä vastauksia keräsi väite "Panostan täysillä urheilussa menestymiseen". Samaa mieltä oltiin myös väitteistä "Tiedän, keneen otan yhteyttä terveyteen liittyvän ongelman ilmetessä", "Ilmapiiri päivittäisharjoitteluympäristössäni on

hyvä”, ”Kilpailuohjelmani tukee minulle asetettuja tavoitteita”, Toimintaympäristöni tukee huipulle pyrkimistä”, ”Tämänhetkiselällä valmentajallani on minulle vielä paljon annettavaa” sekä ”Valmennustiimiini kuuluvien roolit ja vastuut ovat selviä”.

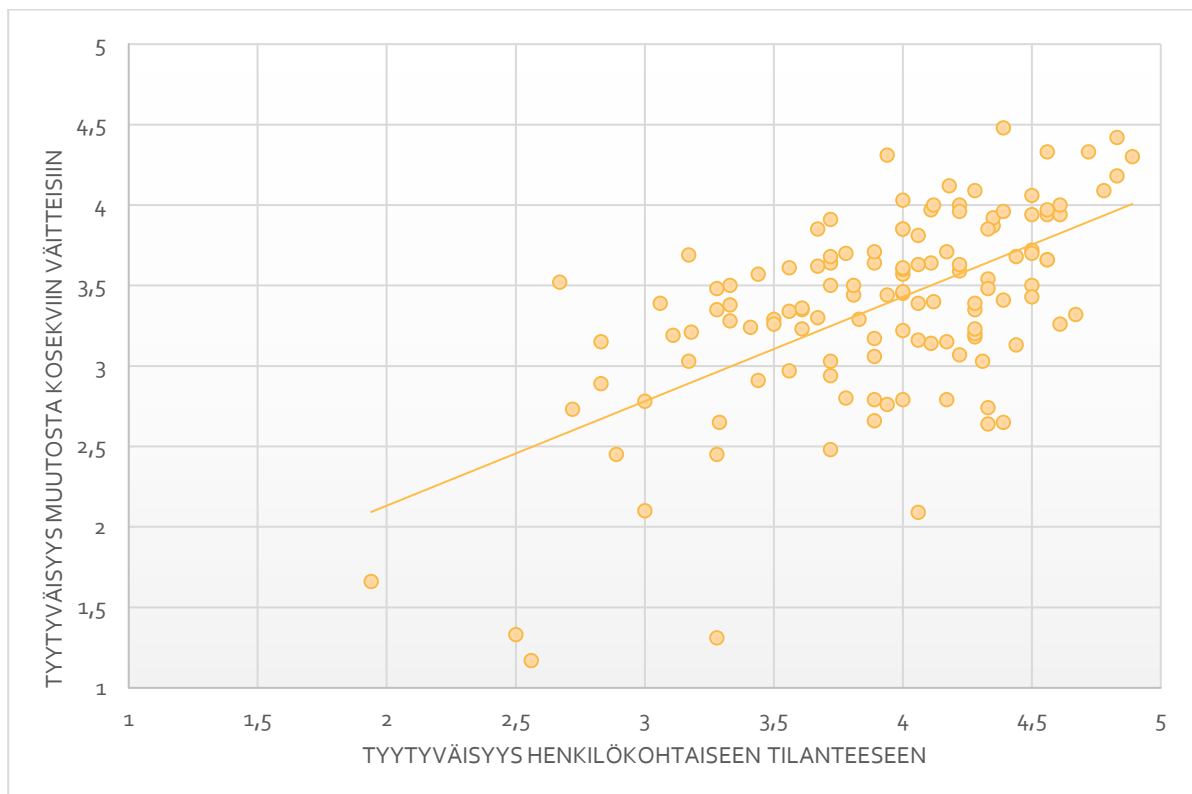
Melko samaa mieltä oltiin väitteistä ”Asiantuntija- ja tukipalveluiden saatavuus on parantunut viimeisen kolmen vuoden aikana”, ”Arvokilpailuihin valmistautuminen on onnistunut osaltani hyvin” sekä ”Henkilökohtainen valmennukseni on samalla tasolla kuin kansainvälisillä kilpakumppaneillani”. Myös väitteiden ”Urheilu- ja siviilielämän yhdistäminen onnistuu kohdallani hyvin”, ”Asiantuntija ja tukipalvelut vastaavat tarpeitani”, ”Harjoitteluolosuhteeni ovat parantuneet viimeisen kolmen vuoden aikana” sekä ”Terveiden harjoituspäivien määrä on lisääntynyt viimeisten kolmen vuoden aikana” keskiarvo oli lähes neljä. Näissä väitteissä tosin oli muita väitteitä enemmän ”Ei samaa, ei eri mieltä” ja puuttuvia vastauksia.

Eniten eri mieltä oltiin henkilökohtaiseen talouteen liittyvistä väitteistä. Kielteisimmin suhtauduttiin väitteisiin ”Harjoitteluolosuhteeni ovat samalla tasolla kuin kansainvälisillä kilpakumppaneillani”, ”Saamani taloudellisen tuen määrä on kasvanut viimeisen kolmen vuoden aikana” sekä ”Saamani taloudellisen tuen määrä on riittävä”. Viimeiseen väitteeseen suhtauduttiin selvästi kielteisimmin, sillä 46 % vastaajista koki taloudellisen tukensa riittämättömäksi.

Henkilökohtaisen tilanteen vaikutus mielipidekysymyksiin

Urheilijan henkilökohtainen tilanne heijastuu hänen mielipiteisiinsä järjestelmätasolla olevista asioista. Kuvio 11 esittää miten tässä kyselyssä urheilijoiden tyytyväisyys omaan tilanteeseen on heijastunut väittämiin huippu-urheilun muutoksesta.

Kuvio 11. *Mielipiteiden riippuvuus henkilökohtaisesta tilanteesta*

Kuviossa 11 on esitetty kahden summamuuttujan välinen yhteys. X-akselille on laskettu kaikkien urheilijan henkilökohtaista elämää koskevien väittämien keskiarvo (ks. kuvio 10) ja Y-akselille heidän kaikkien järjestelmätason väittämiin (luku 2) antamiensa vastausten keskiarvo. Kuvaan on piirretty vielä regressiosuora. Summamuuttujien muodostaminen on ollut perusteltua kysymysten korrelaatioiden perusteella mutta niissä mukana on vielä joi-takin väitteitä, joiden poistaminen parantaisi varsinaisen tilastollisen mallin rakentamista näiden kahden asian välisestä suhteesta.

Tämä esitys riittää kuitenkin havainnollistamaan sitä, että jos urheilija on tyytyväinen omaan henkilökohtaiseen tilanteeseensa, on merkittävästi todennäköisempää, että hän on tyytyväinen myös huippu-urheilun muutosta koskeviin väittämiin kuin päivittäisessä tilanteessa. Tämä on luonnollista käyttäytymistä ja osaksi myös kausaalisesti perusteltua. Huippu-urheilujärjestelmän muutoksella olisi tuskin merkitystä, mikäli se ei heijastuisi urheilijan arkeen.

Tässä kyselyssä vahvimmat yhteydet henkilötasolta järjestelmätasolle on niillä väittämillä, joilla voidaan myös olettaa olevan jonkinlainen kausaalinen vaikutusketju. Nämä ovat jär-jestyksessä: *asiantuntijapalvelut vastaavat tarpeitani, harjoitteluolosuhteeni ovat parantu-neet, toimintaympäristöni tukee huipulle pyrkimystäni ja saamani taloudellisen tuen määrä on riittävä.* Jos nämä asiat ovat urheilijalla kunnossa on erittäin todennäköistä, että hän kokee järjestelmän toimivan myös laajemmalla tasolla.

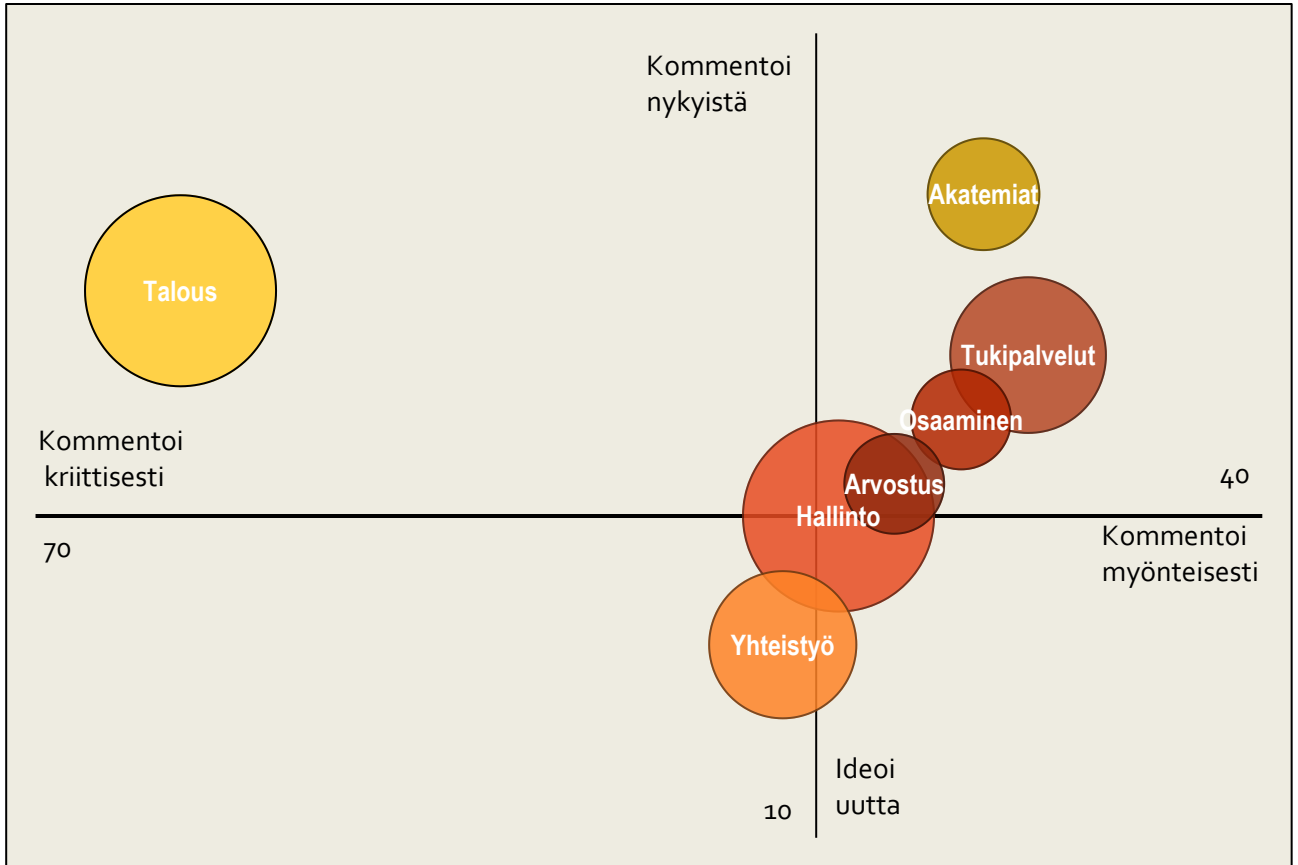
Korrelaatiot henkilötason ja järjestelmätason välillä on kuitenkin myös sellaisilla väittämillä, joissa kausaalisten tekijöiden voidaan arvioida olevan vähemmän selviä. *Hyvä motivaatio (1.1)* tai *täysillä panostaminen (1.2)* eivät ehkä ole ensisijaisesti järjestelmätasolta määrittyviä tekijöitä, vaikka se voikin tukea niitä. Joka tapauksessa tämä kysely antaa viitteitä siitä, että huippu-urheilijan on vaikea tarkastella huippu-urheilujärjestelmää 'objektii-visesti' omasta urheiluun liittyvästä elämäntilanteestaan riippumatta. Se merkitsee myös sitä, että järjestelmä on urheilijoiden silmissä legitiimi silloin kun se tarjoaa mahdollisimman laajasti urheilijan henkilökohtaiseen elämään liittyviä etuja ja palveluja. Voimakas priorisointi saattaa tällöin vähentää legitimizeettiä urheilijoiden parissa. Tietenkin jos priorisointi tuo menestystä se lisää järjestelmän uskottavuutta, etenkin yleisön silmissä.

Vastaukset avoimiin kysymyksiin

Kyselyssä oli kolme avointa kysymystä. Ensimmäinen oli "Sana on vapaa. Tähän voit kirjata kritiikkiä, kehitysehdotuksia tai uusia ajatuksia urheilijan arjen kehittämiseksi.". Arjestaan kertoi 38 urheilijaa. Toinen avoin kysymys oli "Mitkä asiat suomalaisessa huippu-urheilussa toimivat hyvin? Missä olemme onnistuneet?". Kysymykseen vastasi 49 urheilijaa. Kolmas avoin kysymys oli "Mitä asioita tai toimintoja suomalaisessa urheilussa tulisi muuttaa? Mitä voisimme tehdä toisin?". Kriittistä palautetta ja kehitysehdotuksia antoi 54 urheilijaa. Kaikki avointen kysymysten vastaukset esitetään liitteessä 1. Lisäksi liitteeseen 2 on koottu lista kehitysehdotuksista.

Kuviossa 12 esitetään, mitä aiheita avointen kysymysten vastauksissa käsiteltiin. Useammin mainitut aiheet on kuvattu suurempina palloina ja harvemmin mainitut pienempinä. Pallon sijainti x-akselilla kertoo, olivatko aiheeseen liittyvät kommentit enimmäkseen myönteisiä vai kriittisiä. Pallon sijainti y-akselilla taas kertoo, sisältyikö kommentteihin uusia ideoita tai ajatuksia, vai käsiteltiinkö niissä enemmän olemassa olevien asioiden kehittämistä. Kuhunkin aiheeseen liittyvät kommentit käsitellään aihepiireittäin kuvion jälkeen tulevissa taulukoissa.

Kuvio 12. Avointen vastausten aiheet, yli 20 kommenttia

Urheilijan taloudellinen tilanne

Kaksi aihepiiriä nousi avoimissa vastauksissa ylitse muiden. Eniten kommentoitiin urheilijan taloudellista tilannetta. Toiseksi suosituin aihe olivat huippu-urheilujärjestelmään ja huippu-urheilun hallintoon liittyvät asiat. Taloudellinen tilanne keräsi 72 kommenttia, joista kriittisiä oli 61, myönteisiä 4 ja kehitysehdotuksia sisältäviä 7. Taloudelliseen tilanteeseen liittyvät kommentit esitetään taulukossa 8.

Taulukko 8. *Urheilijan taloudelliseen tilanteeseen liittyvät kommentit*

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Lisää tukea	31	Kriittinen
Liian pienet resurssit ammattimaiseen harjoitteluun	17	
Lisää tukea nuorille	7	
Lisää tukea huipuille	4	
Taloudellinen tuki heikentynyt	2	
Taloudellinen tuki lisääntynyt	4	Myönteinen
Lisää sponsoreita urheilijoille/tukea sponsoreiden hankintaan	7	Kehittävä
Yhteensä	72	

Lähes puolet aihetta kommentoineista urheilijoista kaipasi lisää taloudellista tukea. Seitsemäntoista urheilijaa piti resurssijaan liian pieninä ammattimaiseen harjoitteluun. Seitsemän uskoi, että huippu-urheilutukia pitäisi suunnata enemmän nuorille ja nouseville urheilijoille. Neljä taas oli sitä mieltä, että huipulla tai sen tuntumassa olevia pitäisi tukea enemmän, jotta toiminta olisi mahdollisimman ammattimaista. Kaksi kertoi taloudellisen tukensa heikentyneen viimeisen olympiadin aikana. Neljä urheilijaa ilmoitti saamansa taloudellisen tuen lisääntyneen. Seitsemän vastaajaa kaipasi urheilijoille lisää sponsoreita ja toivoi jonkinlaista tukea niiden hankkimiseen.

Huippu-urheilujärjestelmään ja hallintoon liittyvät asiat

Huippu-urheilujärjestelmään ja hallintoon liittyviä mainintoja oli yhteensä 71. Kommenteista kriittisiä oli 34 ja myönteisiä oli 37. Huippu-urheilujärjestelmään ja hallintoon liittyvät kommentit esitetään taulukossa 9.

Suurin osa aiheeseen liittyvistä kriittisistä kommenteista koski rahan jakautumista huippu-urheilujärjestelmän sisällä. Kahdeksan vastaajaa oli sitä mieltä, että huippu-urheilun saamasta taloudellisesta tuesta suurempi osa tulisi ohjata suoraan urheilijoille ja pienempi osa hallintoon. Samoin neljä vastaajaa koki, että huippu-urheilun rahoista liian suuri osa meni ”pomojen pussiin”, vaikka rahat voisi käyttää paljon paremminkin. Toiseksi eniten kritiikkiä keräsi huippu-urheilun muutosprosessi. Seitsemän vastaajaa koki, että huippu-urheilun muutoksesta on puhuttu paljon, mutta muutokset eivät näy urheilijoiden arjessa. Yksi vastaaja ehdottikin, että tehdyistä muutoksista voisi laatia tiedotteen, jossa urheilijoille kerrottaisiin, mitä kaikkea heidän tilanteensa kohentamiseksi on tehty viime vuosina.

Taulukko 9. *Huippu-urheilujärjestelmään ja hallintoon liittyvät kommentit*

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Rahat on suunnattava rakenteista urheilijoille	8	Kriittinen
Muutokset eivät näy urheilijan arjessa	7	
Rahat byrokraatiaan – kritiikki	6	
Urheilija keskiössä – kritiikki	4	
Lajiryhmävastaavien toimintaa on parannettava	4	
Tietyt lajit hyötäneet enemmän HUY toiminnasta	3	
Huippu-urheilun johdon toimintaa on parannettava	2	
Urheilijoita tuetaan hyvin	11	Myönteinen
Toiminta on kehittynyt olympiadin aikana	8	
Huippu-urheiluyksikön toiminta on hyvää	5	
Lajiryhmävastaava on toiminut hyvin	5	
Apurahojen myöntäminen on parantunut	3	
Luottamus on parantunut	2	
Tiedotus on parantunut	2	
Valinnat kisoihin tehdään aiemmin	1	
Yhteensä	71	

”Urheilija keskiössä” -periaate sai myös osakseen kritiikkiä. Neljä urheilijaa kirjoitti, että slogan oli pelkkää sanahelinää, joka ei ollut realisoitunut oikeaksi toimintatavaksi. Tähän liittyi kritiikki lajiliittoja kohtaan. Osa vastaajista koki, että liiton toiminnassa etusijalla oli ollut henkilöstön etu, eivät urheilijoiden ja valmentajien tarpeet. Neljä urheilijaa oli tyytymättömiä lajiryhmävastaavien toimintaan. Kolmen mielestä tietyt suuret lajit olivat hyötäneet huippu-urheiluyksikön toiminnasta enemmän kuin pienet lajit, mitä he pitivät epäoikeudenmukaisena. Kaksi esitti kritiikkiä huippu-urheilun johtamista kohtaan.

Suurin osa huippu-urheilujärjestelmään ja johtamiseen liittyvistä myönteisistä kommentteista koski urheilijoille tarjottua tukea. Muutama urheilija kirjoitti, että ”Urheilija keskiössä” -toimintatapa oli toteutunut hyvin. Tähän liittyivät toisaalta tukipalvelut, toisaalta urheilijoiden kuunteleminen ja heidän tarpeidensa yksilöllinen huomioiminen. Kahdeksan urheilijaa ilmoitti huippu-urheilun toimintatapojen kehittyneen viimeisten kolmen vuoden aikana. Viisi urheilijaa kertoi huippu-urheiluyksikön, johdon tai lajiryhmävastaavien toimineen hyvin. Kolme urheilijaa kirjoitti, että tapa myöntää apurahoja ja muuta tukea oli parantunut pitkäjänteisyyden ja rätätöityjen ratkaisujen ansiosta. Yksittäisiä mainintoja keräsivät myös parantunut tiedotus ja luottamuksen lisääntyminen urheilijan ja huippu-urheiluyksikön välillä.

Tukipalvelut

Tukipalvelut mainittiin vastauksissa yhteensä 47 kertaa. Kommenteista kriittisiä oli 10, myönteisiä oli 29, kehittäviä 7 ja uusia ideoita 1. Tukipalveluihin liittyvät kommentit esitetään taulukossa 10.

Taulukko 10. Tukipalveluihin liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Lisää psyykkistä valmennusta	4	Kriittinen
Lisää fysioterapiaa/lihashuoltoa	3	
Lisää ravintovalmennusta	3	
Tukipalvelut parantuneet	15	Myönteinen
Hyvät lääkäripalvelut	6	
Psyykkinen valmennus hyvää	4	
Sairaskuluvakuutus hyvä	2	
Urheilijan verkosto on laajentunut	2	
Tiedotusta parannettava	7	Kehittävä
Suomeen perustettava vammojenkuntoutuskeskus	1	Idea
Yhteensä	47	

Tukipalveluita kommentoitiin enimmäkseen myönteisesti. Kriittiset huomiot liittyivät lähinnä palveluiden saatavuuteen: esimerkiksi neljä urheilijaa kaipasi itselleen psyykkistä valmennusta. Kolme olisi halunnut käyttää enemmän fysioterapeutin tai lihashuoltajan palveluita. Samoin kolme urheilijaa halusi laadukkaampaa ravintovalmennusta.

Yleisin tukipalveluihin liittyvä kommentti oli, että ne olivat parantuneet olympiadin aikana. Kuusi vastaajaa piti lääkäripalveluita hyvinä. Neljä kehui yhteistyötä urheilopsykologinsa kanssa. Kaksi piti sairaskuluvakuutusta erinomaisena. Kaksi urheilijaa oli tutustunut uusiin tukipalveluita tarjoaviin asiantuntijoihin urheiluakatemiensa kautta, mikä oli laajentanut heidän verkostoaan.

Seitsemän vastaajaa toivoi, että tukipalveluista tiedotettaisiin enemmän. Näin urheilijat osaisivat hyödyntää jo olemassa olevia palveluita paremmin. Esimerkiksi terveystalveluiden asiantuntijoista toivottiin listaa: *”Terveystalveluiden asiantuntijuuden kaivamiseen joutuu edelleen käyttämään paljon aikaa, mikä on stressaavaa. Valmiita nimiä ympäri Suomen pitäisi olla tarjolla enemmän”*. Yksi vastaaja ehdotti, että Suomeen tulisi perustaa urheilijoiden tarpeisiin suunniteltu vammojenkuntoutuskeskus, josta löytyisivät alan parhaat asiantuntijat sekä kaikki vammojen hoitamiseen ja kuntouttamiseen tarvittavat palvelut.

Yhteistyö

Neljänneksi suosituin aihe oli yhteistyö, joka mainittiin vastauksissa 43 kertaa. Kommenteista kriittisiä oli 21, myönteisiä oli 18 ja uusia ideoita 4. Yhteistyöhön liittyvät kommentit esitetään taulukossa 11.

Taulukko 11. Yhteistyöhön liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Yhteistyötä lajien välillä/lajin ja HUY välillä parannettava	16	Kriittinen
Yhteistyötä lajin sisällä parannettava	5	
Hyvä yhteishenki eri toimijoiden/urheilijoiden välillä	13	Myönteinen
Yhteistyö eri toimijoiden välillä parantunut	5	
Lisää tapahtumia, joissa voi tutustua eri lajien huippuihin	4	Idea
Yhteensä	43	

Kriittisistä kommenteista yleisin oli, että yhteistyötä lajien välillä tai lajin ja huippu-urheiluyksikön välillä olisi parannettava. Osa vastaajista oli sitä mieltä, ettei huippu-urheiluyksikkö ollut huomionnut kaikkia lajeja tasapuolisesti, osa taas kritisoi omaa lajiliittoaan siitä, ettei se ollut toiminut avoimesti huippu-urheiluyksikön suuntaan. Osa vastaajista piti omaa lajiaan riittäisenä ja koki, että lajin sisällä oli jakauduttu kuppikuntiin. He toivoivat parempaa yhteishenkeä ja enemmän yhteistyötä oman lajinsa urheilijoiden ja valmentajien välille.

Toisaalta osa urheilijoista iloitsi siitä, että yhteishenki eri lajien urheilijoiden välillä oli hyvä. Viiden mielestä yhteistyö eri toimijoiden välillä oli parantunut, vaikka yhteistyön toivottiinkin edelleen laajentuvan. Lisäksi urheilijat toivoivat lisää yhteisiä tapahtumia ja lajien välisiä kohtaamisia: *"Tilaisuuksia, joissa eri lajien huippu-urheilijat ja vaikuttajat voisivat jakaa kokemuksiaan ja siten edesauttaa menestystä. Enemmän "yhteiseen hiileen" puhaltamista ja uusia ideoita/kokemuksia sitä kautta."*

Urheiluakatemit ja kaksoisura

Urheiluakatemiaa ja kaksoisuraa kommentoitiin yhteensä 25 kertaa. Kommenteista myönteisiä oli 15 ja kehittäviä 10. Urheiluakatemiaan ja kaksoisuraan liittyvät kommentit esitetään taulukossa 12.

Taulukko 12. Urheiluakatemiaan ja kaksoisuraan liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Urheiluakatemiaan tukipalvelut hyviä/tukipalvelut kehittyneet	10	Myönteinen
URHEA toimii hyvin	3	
Urheilun ja opiskelun yhdistäminen helpottunut	2	

Urheilun ohessa opiskelumahdollisuuksia kehitettävä	7	Kehittävä
Urheiluakatemioiden toimintaa kehitettävä	3	
Yhteensä	25	

Kymmenen vastaaja piti urheiluakatemiaan tarjoamia palveluita hyvinä tai kehui niiden parantuneen. Kolme urheilijaa kehui erityisesti URHEA:n toimintaa. Kahden mielestä urheilun ja opiskelun yhdistäminen oli helpottunut. Seitsemän taas toivoi, että urheilun ohessa opiskelumahdollisuuksia kehitettäisiin edelleen. Esimerkiksi opintoihin toivottiin joustavuutta ja parempia suoritusmahdollisuuksia ympäri vuoden: *”Kaksoisura onnistuu, jos valitsee tietyn alan, jonka opiskeluissa on riittävästi vapautta alun alkaenkin. Muuten yhdistäminen ei onnistu. Pitäisi tulla selkeitä linjoja oppilaitoksiin urheilijoille, missä olisi joustavat opintojen suoritusmahdollisuudet ympäri vuoden.”* Kolme urheilijaa koki, että suurissa kaupungeissa toimivat akatemit tarjosivat parempia palveluita kuin pienempien kaupunkien akatemit. He toivoivatkin, että urheiluakatemioiden kehittämisessä huomioitaisiin myös maaseudulla toimivat akatemit.

Osaaminen ja osaamisen kehittäminen

Osaaminen ja osaamisen kehittäminen mainittiin vastauksissa 20 kertaa. Kommenteista myönteisiä oli 13, kehitettäviä 5 ja uusia ideoita 2. Osaamiseen ja sen kehittämiseen liittyvät kommentit esitetään taulukossa 13.

Taulukko 13. Osaamiseen ja osaamisen kehittämiseen liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Valmennustieto/osaaminen/asiiantuntemus hyvää	8	Myönteinen
Yhteistyö KIHU:n kanssa hyvää	4	
Suksitestausta onnistunut	1	
Huippu-urheiluvalmennukseen enemmän tutkimustietoa	3	Kehittävä
Yhteistyötä KIHU:n kanssa parannettava	2	
Valmennukseen/harjoitteluun kansainvälistä oppia	2	Idea
Yhteensä	20	

Kahdeksan urheilijaa piti suomalaista valmennustietoa ja -osaamista tasokkaana. Valmentajien asiiantuntemusta kiiteltiin ja muutama kehui myös valmennuksen tukena toimivia asiiantuntijoita. Neljä urheilijaa piti yhteistyötä KIHU:n kanssa hyvänä. Kolmen mielestä urheilijoiden valmennusta tulisi kehittää hyödyntämällä valmennuksessa enemmän tutkimustietoa. Kaksi urheilijaa toivoi tehokkaampaa yhteistyötä KIHU:n kanssa. Kahden mielestä valmennuksessa tulisi hyödyntää enemmän kansainvälistä oppia ja asiiantuntemusta. Yksi ehdotti, että urheilijoita voisi lähettää enemmän ulkomaille harjoittelemaan, jotta he

näkisivät, miten asioita tehdään muualla: *”Rohkeasti oppia ottamaan muilta mailta, niin urheilijat kuin valmentajatkin! Monen silmät avautuvat, kun näkevät, miten asioita tehdään muualla. Urheilija ei välttämättä osaa/yymmärrä pyytää tätä (nuorempana varsinkaan), joten olisi mahtavaa, jos KIHU tai muu tukiverkko mahdollistaisi ”vaihto-oppilas” tyyliä vierailuja ulkomaille harjoitusoppiin.”*

Arvostus ja menestys

Arvostukseen ja menestykseen liittyviä kommentteja oli yhteensä 20. Kommenteista kriittisiä oli 6, myönteisiä 13 ja kehittäviä 1. Arvostukseen ja menestykseen liittyvät kommentit esitetään taulukossa 14.

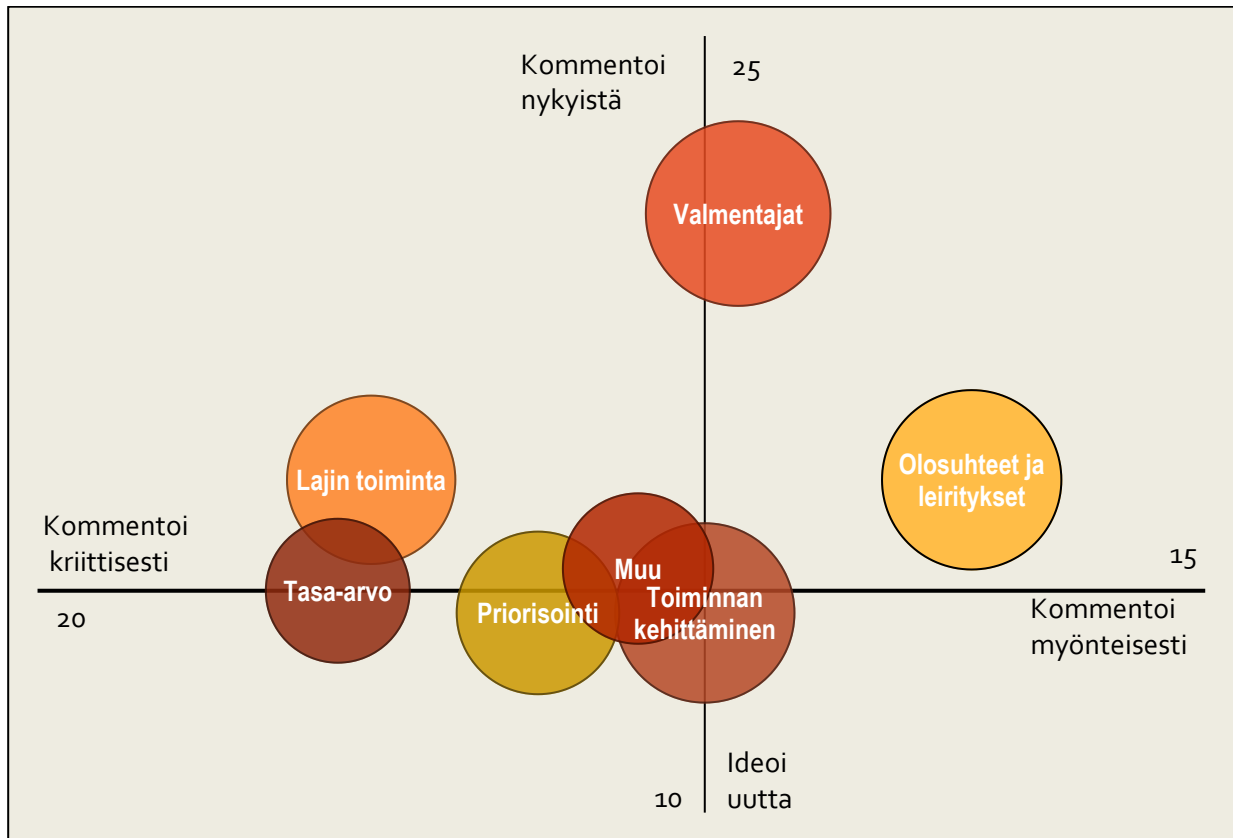
Taulukko 14. Arvostukseen ja menestykseen liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Urheilua/urheilijaa ei arvosteta	6	Kriittinen
Huippu-urheilu paremmin esillä mediassa	4	Myönteinen
Jääkiekko menestyy	4	
Urheilun arvostus lisääntynyt	2	
Joukkuelajeja arvostetaan	2	
Koripallo menestyy	1	
Ei olla kateellisia	1	Kehittävä
Yhteensä	20	

Kuusi urheilijaa kirjoitti, ettei urheilua tai urheilijoita arvosteta Suomessa tarpeeksi. Yksilöurheilijoiden mielestä joukkueurheilijoilla oli huomattavasti paremmat mahdollisuudet harjoittaa urheilua ammattina. Toisaalta erityisesti joukkuelajien naisurheilijat kokivat, ettei heitä arvosteta: *”Koripalloilijan näkökulmasta on sanottava, että Suomessa on mahdollonta urheilla täysillä ja tienata sillä elantonsa. Naisten koripallo on niin pieni ja ei-arvostettu laji, mikä näkyy ja tuntuu myös ympärillä. Paljon vertailua miesten kanssa ja erot ovat huikeat.”*

Neljän vastaajan mielestä huippu-urheilu oli ollut aiempaa paremmin esillä mediassa. Neljä urheilijaa piti jääkiekon menestystä suomalaisen huippu-urheilun vahvuutena. Kahden mielestä joukkuelajien arvostus oli lisääntynyt, kahden mielestä kaiken urheilun. Yksi vastaaja toivoi, etteivät eri lajien urheilijat ja muut toimijat olisi kateellisia toisilleen.

Kuvio 13. Avointen vastausten aiheet, alle 20 kommenttia

Valmentajat

Valmentajiin liittyviä asioita käsiteltiin vastauksissa 18 kertaa. Kommenteista yksi oli myönteinen ja 17 kehittäviä. Valmentajiin liittyvät kommentit esitetään taulukossa 15.

Taulukko 15. Valmentajiin liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Valmentajien palkkaus parantunut	1	Myönteinen
Valmentajia kehitettävä paremmiksi	11	Kehittävä
Ammattimaisempaa valmennusta, OTO-valmentajat	6	
Yhteensä	18	

Suurin osa kommenteista liittyi valmentajien osaamisen ja asiantuntemuksen kehittämiseen. Yksitoista vastaajaa kirjoitti, että valmentajien asiantuntemuksen lisääminen olisi tärkeää urheilijoiden kehittämisessä: *”Valmennuksen parantaminen valmentajia kouluttamalla. Ajatuksena VALMENNUS KESKIÖÖN. Tätä kautta yksilöistä saadaan paras teho irti,*

oli kyseessä sitten joukkue- tai yksilölaji.” Kuusi urheilijaa toivoi ammattimaisempaa valmennusta. Heidän mielestään useampia OTO-valmentajia pitäisi palkata ammattivalmentajiksi. Yhden urheilijan mielestä valmentajien palkkaus oli jo parantunut NOV-järjestelmän myötä.

Toiminnan kehittäminen

Urheilujärjestelmän toiminnan kehittämistä kommentoitiin 18 kertaa. Vastauksista kehitettäviä oli 10 ja uusia ideoita 8. Toiminnan kehittämiseen liittyvät kommentit esitetään taulukossa 16.

Taulukko 16. Toiminnan kehittämiseen liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Terveydenhuoltoa kehitettävä	6	Kehittävä
Urheilijoiden mielipiteet huomioitava toiminnassa	2	
OK:n urheilijavaliokunnan roolia päätöksenteossa lisättävä	1	
Apurahojen myöntöä kehitettävä	1	
Lisää muita kuin rahallisia tukia	6	Idea
Urheilijoille järjestettävä koulutusta sponsoreiden hankintaan	1	
Ruokailumahdollisuus harjoituspaikkojen läheisyyteen	1	
Yhteensä	18	

Kuusi vastaajaa toivoi, että terveydenhuoltoa kehitettäisiin edelleen. Helpotusta toivottiin ainakin terveydenhuollon kustannuksiin: *”Terveydenhuoltoa pitäisi kehittää paljon. Lääkäriin pääsee, mutta tutkimukset ovatkin eri juttu, kaikki tutkimukset kun maksaa paljon.”* Kaksi vastaajaa toivoi, että urheilijoiden mielipiteet huomioitaisiin aidosti huippu-urheilun kehittämisessä ja esimerkiksi siinä, miten rahaa jaetaan huippu-urheilujärjestelmän sisällä. Yksi vastaaja toivoi tähän liittyen, että Olympiakomitean urheilijavaliokunnan roolia päätöksenteossa lisättäisiin. Yksi halusi kehittää urheilija-apurahojen myöntämistä siten, että kaikille olympiajoukkueeseen valituille myönnettäisiin apuraha.

Urheilijat keksivät myös muutamia ideoita toiminnan kehittämiseksi. Kuusi vastaajaa toivoi enemmän muita kuin rahallisia tukia: *”Yhteistyö sähköyhtiöiden ym. palveluiden tarjoajien kanssa ja sieltä alennukset, jotka helpottaa omalta osaltaan arkea. Se, että lykätään rahaa pankkitilille ei aina ratkaise kaikkea. Taloudellisen taakan auttaminen muullakin tavalla kuin pelkästään tukieuroilla.”* Toisaalta kaivattiin myös oman lajin tehokkaampaa markkinointia ja toivottiin, että urheilijoiden oloista ja asioista ylipäätään jaksettaisiin olla kiinnostuneita. Yksi vastaaja ehdotti, että urheilijoille järjestettäisiin koulutusta sponsoreiden hankintaan, toinen toivoi ruokailumahdollisuutta harjoituspaikkojen läheisyyteen.

Olosuhteet ja leiritykset

Olosuhteet ja leiritykset mainittiin vastauksissa 17 kertaa. Kommenteista myönteisiä oli 8, kehittäviä 7 ja uusia ideoita 2. Olosuhteisiin ja leirityksiin liittyvät kommentit esitetään taulukossa 17.

Taulukko 17. Olosuhteisiin ja leirityksiin liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Olosuhteita kehitetään/olosuhteet ovat hyvät	6	Myönteinen
Leiritykset kehittyneet/leiritykset ovat hyviä	2	
Olosuhteita on kehitettävä	7	Kehittävä
Yhteisiä leirityksiä eri lajien kanssa	2	Idea
Yhteensä	17	

Kuusi urheilijaa piti olosuhteita hyvinä tai kehui niiden kehittymistä. Kahden mielestä leiritykset olivat parantuneet. Toisaalta seitsemän urheilijaa kommentoi, että olosuhteita pitäisi kehittää edelleen. Kaksi vastaajaa ehdotti, että eri lajit voisivat pitää yhteisleirejä, jolloin leireille saataisiin palkattua yhdessä lihahuoltaja.

Lajin toiminta

Oman lajin tai lajiliiton toimintaa kommentoitiin vastauksissa 15 kertaa. Kommenteista kriittisiä oli 10 ja kehittäviä 5. Lajin toimintaan liittyvät kommentit esitetään taulukossa 18.

Taulukko 18. Lajin toimintaan liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Lajiliiton toiminta huonoa/lajiliitto ei tue urheilijoita	10	Kriittinen
Lajin valmennusjärjestelmää kehitettävä	5	Kehittävä
Yhteensä	15	

Kymmenen urheilijaa kritisoi vastauksissaan lajinsa tai lajiliittonsa toimintaa. Vastaajat eivät esimerkiksi olleet tyytyväisiä liiton johdon toimintaan: *”Epäkohtia on valtavasti eikä muutos tapahdu, ellei johtajat ymmärrä todellista huippu-urheilun luonnetta. Etenkin sitä, että siellä johtoportaan varsinkin pitää olla intohimoa yhtä lailla kuin huipulla ja siellä pysyvillä urheilijoilla on. Tämä puuttuu SUL johtajilta. Siellä häärää sama pikkuinen piiri joka estää kehityksen. Ei pidä olla niin kuin poliitikot, jotka puhuvat, mutta mitään ei tapahdu.”* Myös liiton rahankäyttö herätti kritiikkiä: *”Voisi tarkistaa, meneekö liittojen rahoista tarpeeksi rahaa urheilijoille. Ettei menisi liian iso osa liittojen toimistoille.”* Viisi urheilijaa toivoi, että lajin valmennusjärjestelmää kehitettäisiin paremmaksi. Tähän liittyi myös ajatus siitä,

että lajin urheilijoiden ja valmentajien pitäisi tehdä keskenään yhteistyötä toistensa nokittelun sijaan.

Priorisointi ja resurssien keskittäminen

Priorisointi ja resurssien keskittäminen mainittiin vastauksissa 14 kertaa. Kommenteista kriittisiä oli 6, myönteisiä 1, kehittäviä 3 ja uusia ideoita 4. Priorisointiin ja keskittämiseen liittyvät kommentit esitetään taulukossa 19.

Taulukko 19. *Priorisointiin ja resurssien keskittämiseen liittyvät kommentit*

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Lisää priorisointia	6	Kriittinen
Panostus tiettyihin lajeihin toimii hyvin	1	Myönteinen
Valmennuskeskukset keskitettävä isoille paikkakunnille	3	Kehittävä
Perustettava vain huippu-urheilijoille tarkoitettu keskus	2	Idea
Olympiavalmennuskeskus pääkaupunkiseudulle	1	
Aletaan panostaa trendikkäisiin lajeihin	1	
Yhteensä	14	

Kuusi urheilijaa toivoi, että huippu-urheilussa tehtäisiin selkeämpiä valintoja siitä, mihin lajeihin panostetaan. Yksi vastaajaa kommentoi asiaa näin: *"Pitäisi oikeasti päättää mitä halutaan. Mikä on suomalaisen urheilun tavoite? Halutaanko tuottaa huippuja valituissa lajeissa vai halutaanko tuottaa hyviä ja kunnollisia urheilijoita? --- Satsauksen kautta kaikki tapahtuu. Nyt vain pitäisi päättää mihin satsataan, koska resursseja ei vain ole joka paikkaan."* Yhden mielestä panostus tiettyihin lajeihin oli jo toiminut hyvin. Kolme vastaajaa toivoi, että valmennuskeskukset keskitettäisiin muutamalle isolle paikkakunnalle, ei metsien keskelle. Kaksi ehdotti, että Suomeen perustettaisiin vain huippu-urheilijoille tarkoitettu keskus tai keskuksia, joista löytyisivät alan parhaat asiantuntijat, kuten lihashuolto ja fysioterapia, ravintoneuvonta, lääkäri, urheilupsykologi ja elämänhallinnan asiantuntija. Yksi toivoi Olympiavalmennuskeskusta nimenomaan Helsingin alueelle. Yksi taas ehdotti, että Suomessa alettaisiin panostaa enemmän trendikkäisiin lajeihin kuten lumilautailuun, skeittaamiseen ja freestyleen; niissä suomalaisilla olisi hänen mielestään menestysmahdollisuuksia.

Tasa-arvo

Tasa-arvoon liittyviä kommentteja tuli yhteensä 11. Ne kaikki olivat kriittisiä. Tasa-arvoon liittyvät kommentit esitetään taulukossa 20.

Taulukko 20. Tasa-arvoon liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Tasa-arvo ja naisurheilijoiden taloudellinen tilanne	7	Kriittinen
Tasa-arvoa lajien/urheilijoiden välille	3	
Urheilijoita ei kohdella tasapuolisesti	1	
Yhteensä	11	

Suurin osa tasa-arvoon liittyvistä maininnoista koski naisurheilijoiden taloudellista asemaa. Seitsemän vastaajaa kirjoitti, että naisten on hyvin vaikeaa harjoittaa urheilua ammattina, koska naisten urheilua tai pelaamista ei tueta tarpeeksi taloudellisesti. Erityisesti tämä tuli esiin joukkueurheilijoiden vastauksissa: he kokivat, että miehillä on urheilemiseen huomattavasti paremmat resurssit kuin naisilla: ”*[Haluaisin muuttaa] miesten ja naisten epätasa-arvoisuutta. Brändätä/mainostaa, tukea, rahoittaa, ei jättää miesten lajien varjoon yms.*” Kolme urheilijaa kaipasi lisää tasa-arvoa eri lajien urheilijoiden välille. Yksi kommentoi, että MM-mitalien pitäisi olla yhtä arvokkaita lajista riippumatta. Yhden mielestä Olympiakomitea ei ollut kohdellut urheilijoita tasapuolisesti – hänen mielestään sen pitäisi olla enemmän avuksi kaikille.

Muut kommentit

Muita asioita kommentoitiin 12 kertaa. Kommenteista kriittisiä oli 3, myönteisiä 1, kehittäviä 2, ideoita 1 ja luokittelemattomia 5. Muut kommentit esitetään taulukossa 21.

Taulukko 21. Muihin asioihin liittyvät kommentit

Kommentti	Kommenttien määrä (kpl)	Kommentin laatu
Tutkimuksen tekoon kohdistuva kritiikki	3	Kriittinen
Dopingtestaus tiivistä	1	Myönteinen
Vaatimustasoa on nostettava	2	Kehittävä
Harrastustoiminta halvemmaksiksi, lisää lapsia toimintaan	1	Idea
Muu kommentti	5	
Yhteensä	12	

Kolme urheilijaa esitti kritiikkiä tutkimusryhmiä ja tutkimusten tekemistä kohtaan. Heidän mielestään urheilujärjestelmän kehittämiseen kohdistuvat tutkimukset eivät olleet hyödyttäneet urheilijoita, vaan tekemiseen menevä raha olisi pitänyt käyttää suoraan urheilijoiden tukemiseen. Yksi piti suomalaisen urheilun vahvuutena tiivistä dopingtestausta. Kahden mielestä suomalaisen urheilun tasoa tulisi nostaa ja urheilijoilta olisi vaadittava enemmän. Yksi ehdotti, että harrastustoiminnan kustannuksia olisi laskettava, jotta siihen

saataisiin lisää lapsia mukaan. Muut kommentit liittyivät lähinnä urheilijan henkilökohtaiseen asemaan tai tilanteeseen.

Yhteenveto

1. Lähes kaikkien kyselyyn vastanneiden urheilijoiden motivaatio harjoitteluun on hyvä ja he panostavat täysillä urheilussa menestymiseen. Eniten eri mieltä oltiin henkilökohtaiseen talouteen liittyvistä väitteistä, vain noin kolmannes urheilijoista pitää saamaansa taloudellista tukea riittävänä
2. Ne urheilijat, jotka ovat tyytyväisiä omaan henkilökohtaiseen tilanteeseensa ovat myös tyytyväisempiä myös huippu-urheilun muutosta koskeviin väittämiin kuin vähemmän tyytyväiset urheilijat.
3. Urheilijat vastasivat ahkerasti ja esittivät harkittuja kommentteja avoimiin kysymyksiin.
4. Urheilijat nostivat avoimissa vastauksissa esille erityisesti taloudellisia ja huippu-urheiluhallintoon liittyviä seikkoja.
5. Talouskommenteissa urheilijat nostivat esille erityisesti omaa taloudellista tilannettaan. Reilu kolmekymmentä urheilijaa kertoi kaipaavansa lisää taloudellista tukea. Vajaa kaksikymmentä urheilijaa piti resurssejaan liian pieninä ammattimaiseen harjoitteluun.
6. Hallintokommentit kohdistuivat vallitsevaan huippu-urheilujärjestelmään ja sen johtamiseen. Myönteisiä ja kriittisiä kommentteja annettiin suunnilleen yhtä paljon. Kriitikkiä annettiin tiivistettynä siitä, että rahat menevät hallinnon rakenteisiin eivätkä välity urheilijoille. Toisaalta saadusta tuesta annettiin melko paljon myönteistä palautetta.
7. Tukipalveluista annettiin myös paljon palautetta ja ne olivat pääosin myönteisiä. Yleisin tukipalveluihin liittyvä kommentti oli, että ne olivat parantuneet olympiadin aikana. Useat urheilijat toivoivat, että tukipalveluista tiedottamista parannettaisiin.
8. Yhteistyöstä tuli kriittisiä ja myönteisiä kommentteja yhtä paljon. Erityisesti toivottiin huippu-urheiluyksikön ja lajien välille yhteistyön lisäämistä. Myönteisistä kommenteista yleisin oli eri lajien urheilijoiden hyvä yhteishenki.
9. Nykyistä urheiluakatemioiden ja kaksoisuraan liittyvää järjestelmää ei kritisoitu mutta myönteisen palautteen ohella toivottiin, että sitä kehitettäisiin edelleen. Samoin olosuhteisiin ja leirityksiin liittyvät kommentit olivat myönteisiä ja niiden edelleen kehittämistä toivovia.
10. Valmentajien ammattimaisuutta ja osaamista haluttiin lisätä koulutuksen ja kansainvälisten oppien avulla. Lisäksi haluttiin käyttää enemmän tutkimustietoa valmennuksen apuna.

11. Kuudesta kymmeneen vastaajaan esitti seuraavia kriittisiä kommentteja. Terveystenhoitoa on kehitettävä edelleen ja sen kustannuksia laskettava. Kaikki lajiliitot eivät ymmärrä huippu-urheilun luonnetta ja osaa tukea sitä. Huippu-urheilussa pitäisi tehdä selkeämpiä valintoja siitä, mihin lajeihin panostetaan. Naisten ja miesten urheilun välillä vallitsee suuri arvostusta ja taloutta koskeva epätasa-arvo.

4 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tähän kyselyyn vastanneet urheilijat ja työntekijät suhtautuvat huippu-urheilun muutoksen periaatteisiin, tavoitteisiin sekä huippu-urheiluyksikön kolmen ensimmäisen vuoden aikana tapahtuneisiin ja sen tekemiin muutoksiin keskimäärin myönteisesti. Väittämiin, joissa on yhteistyön parantumista, tai uusien yhteisöjen syntymistä koskeva komponentti suhtaudutaan erityisen myönteisesti. Vastaajat suhtautuvat myös hyvin myönteisesti akatemieverkostoa koskeviin väittämiin niin valtakunnallisesti kuin paikallisestikin. Urheilijat ovat kauttaaltaan hieman kriittisempiä kuin verkoston työntekijät mutta kuitenkin myönteisesti suhtautuvia.

Henkilöstön ja urheilijoiden välillä ei ole juurikaan eroa sellaisissa väittämässä, jotka koskevat järjestelmää ja muutosta periaatteellisella tai yleisellä tasolla. Sen sijaan urheilijoiden suurempi kriittisyys tulee esille sellaisissa väittämässä, jotka tulevat lähelle heidän joka päiväistä arkeaan ja urheilijana olemisen aineellista perustaa, kuten taloutta. Samoin urheilijoiden avoimista vastauksista ilmenee, että talous on heidän suurin huolenaiheensa. Urheilijan ura koetaan epävarmana ja ammattimaista harjoittelua estää resurssien puute. Tätä voidaan pitää heijastuksena sille yleiselle tulkinnalle, että huippu-urheilun muutoksessa on muutettu enemmän toimintatapoja kuin lisätty resursseja, koska niitä ei ole ollut saatavilla.

Henkilöstö ei ole kokenut huippu-urheilun muutosta uhkana tai huolenaiheena, vaikka se onkin vaikuttanut suoraan henkilökohtaiseen työhön suurimmalla osalla. Todennäköisesti tämä ilmentää sitä, että työtehtävien muutos on koettu myönteiseksi ja ehkä osaltaan sitä, että muutosta ole ajettu/voitu ajaa ylhäältä alaspäin pakottamalla siten, että työntekijät ja organisaatiot olisivat kokeneet muutoksen uhkaksi. Kuvaan sopii se, että työntekijät suhtautuvat muutosperiaatteisiin ja tavoitteisiin myönteisesti. Silti, työntekijätkin näkevät resurssien puutetta. Se ei kuitenkaan uhkaa heidän henkilökohtaista aineellista perustaa kuten urheilijoilla, vaan heidän työnsä tavoitteiden toteutumista. Pitäisikö keskustella miten realistisia tavoitteet ovat suhteessa käytettäviin resursseihin?

Kysely antaa viitteitä siitä, että huippu-urheilijan voi olla vaikea tarkastella huippu-urheilujärjestelmää 'objektiivisesti' omasta urheiluun liittyvästä elämäntilanteestaan riippumatta. Tai siitä riippumatta miten tämä järjestelmä 'tunnustaa ja tunnistaa' hänet. Parempaa tukea saaneet urheilijat vastasivat ahkerammin tähän kyselyyn ja antoivat myönteisempiä vastauksia. Henkilökohtaiseen elämäntilanteeseensa tyytyväiset urheilijat antoivat kaut-

taaltaan myönteisempiä vastauksia kuin ne, jotka olivat omaan tilanteeseensa tyytymättömiä. Jos haluttaisiin tehdä huippu-urheilun muutoksen tulokset teilaava kysely pitäisi tietenkin kysyä niiltä, jotka jätettiin tukien tai muun tunnustamisen ulkopuolelle. Mitä tahansa ei voi tietenkään väittää, jos muut todisteet eivät tue tätä väittämää. Joka tapauksessa tällainen dynamiikka merkitsee sitä, että huippu-urheilujärjestelmä saattaa olla koko urheilevan yhteisön silmissä kaikkein legitimein silloin, kun se tarjoaa mahdollisimman laajasti urheilijan henkilökohtaiseen elämään liittyviä etuja ja palveluja. Tällainen järjestelmä voi kuitenkin suosia enemmän keskinkertaisuutta kuin erinomaisuutta. Nykyiseen pienten maiden keskittämistä suosivaan politiikkaan kuuluva voimakas priorisointi saattaa sen sijaan vähentää järjestelmän legitimizeettiä urheilijoiden parissa. Tietenkin jos priorisointi tuo menestystä se lisää järjestelmän uskottavuutta, etenkin yleisön silmissä. Tämän vuoksi kyselyjen lisäksi huippu-urheilun arvioinnissa tarvittaisiin selkeitä toiminnallisia ja menestystä kuvaavia mittareita ja niiden seuranta.

LIITE 1. Kaikki avointen kysymysten vastaukset

KYSYMYS: Sana on vapaa. Tähän voit kirjata kritiikkiä, kehitysehdotuksia tai uusia ajatuksia urheilijan arjen kehittämiseksi.

- Urheilijan tukipalvelut ovat parantuneet Urheiluakatemian kautta. Yhteistyö KIHU:n kanssa voisi olla tehokkaampaa ja parempaa. Taloudellinen tuki on kasvanut ja olen hankkinut lisää sponsoreita, mutta tukea tarvitaan edelleen.
- Freestyle, Slopestyle ja Pipe valmentajat voisi vaihtua. Kellään ei oikein fiilikset kohtaa [valmentajan nimi, poistettu] kans.
- Mielestäni "urheilija keskiössä" on täyttä sanahelinää. Mitä se tarkoittaa? Kuinka paljon tämänkin kyselyn teettäminen maksaa? Tämäkin raha olisi voitu käyttää suoraan itse asiaan. Minkä takia kaikkien järjestöjen tulee olla niin raskaita? Onko urheilijoilta ikinä kysytty mitä saadulla rahalla tulisi tehdä? Esim. Meillä on nyt 10 miljoonaa rahaa kilpaurheiluun. Mitä tällä rahalla pitäisi tehdä? Edelleen lajiliittojen hallitukset päättävät mihin rahat menevät ja miten heidän mielestään rahaa tulisi käyttää. Jääkiekkoliitto lienee ainoa vuodesta toiseen hyvin onnistuva lajiliitto. Senkin johtuu siitä, että Suomessa on totuttu menestymään lajissa. On ollut huippuja, joiden jalanjälkiä on ollut hyvä seurata ja se on luonut uskoa menestykseen. Masasta tulee huippuja ja keskinäisestä kovasta kilpailusta. Onko Suomelle tärkeä pärjätä maailmalla isoissa lajeissa vai onko se sama mistä se mitali tulee? Keihäänheitäjiä on 100 maailmassa. Jos mitali kuin mitali on suomalaisen urheilun avain onneen, niin siihen kannattaa ilman muuta satsata, jos taas halutaan pärjätä maailmalla isoissa lajeissa, niin siihen lienee turha satsata. Turhanpäiväinen höpötys ja tutkimusten tekeminen minimiin ja kysykää oikeasti urheilijoilta, mitä heidän mielestään vaaditaan menestykseen. Nimenomaan kokeneilta urheilijoilta. 20 v. ei vielä hirveästi tiedä miten oma kroppa toimii ja mikä sille olisi parasta. Tuntuu vain, että puhutaan uudesta urheilija keskiössä -ajatuksesta, mutta käytännössä mikään ei ole muuttunut.
- Homma on hyvin toiminut
- Urheiluakatemian kehittymisen myötä asiantuntija- ja tukipalvelut ovat paremmin saatavilla ja yhteistyöverkostoni on laajentunut.
- Erilaiset tuet muutenkin kuin rahassa. Yhteistyö sähköyhtiöiden ym. palveluiden tarjoajien kanssa ja sieltä alennukset, jotka helpottavat omalta osaltaan arkea. Se,

että aina lykätään rahaa pankkitilille ei aina ratkaise kaikkea. Taloudellisen taakan auttaminen muullakin tavalla kuin pelkästään tukieuroilla.

- Yksi ero minun ja paremmin resursoitujen urheilijoiden välillä on se, että heillä on fysioterapeutti/hieroja päivittäin mukana harjoituksissa. Se auttaisi paljon treenien välissä palautumisessa ja vammojen ehkäisyssä, mutta minulla ei ole siihen varaa.
- Pienen lajin edustajana lajimme keskuudessa joutuu liikaa tekemään kompromisseja ja antamaan tasoitusta suhteessa kansainvälisiin kilpakumppaneihin, kun resurssit ovat niin minimaaliset, esimerkiksi tuki päivittäisvalmennuksessa ja urheilijan valmiuksien kehittämisessä ja terveysasioissa (fysioterapia, lihashuolto niin kotimaassa kuin ulkomaan reissuilla). Nuoria aikuisia tulisia nostaa kohti kansainvälistä huippua mutta samalla myös jo kv-huipulla olijoita pitäisi pystyä tukemaan paremmin. Käytännössä päävalmentajaa näkee yhteisillä ulkomaan reissuilla ja muutamilla kotimaan leireillä. Hänen antama käytännön valmennus on aika olematonta sekä suuremmat linjaukset (ja teot) puuttuu siitä, miten lajimme tasoa saadaan nostettua. Välillä tuntuu, että hänen päätehtävänsä onkin vain toimia matkanjärjestäjänä. Valmennukseen sitoutuneita ammattitaitoisia ja päteviä ihmisiä ei ole tarpeeksi lajin parissa vaan aikuishuippu joutuu kantamaan ison vastuun omasta valmentautumisestaan yhdessä oman henkilökohtaisen (oto-)valmennustiimin kanssa. Lisäksi aikuisurheilija joutuu monesti soveltamaan itsenäisesti omaa treenaamistaan yhteisissä harjoitustapahtumissa, koska treenaajien ikähaarukka sekä urheilijoiden taso niissä on hyvin sekalainen. Samassa akatemiaharjoituksessa on lukion aloittaneita nuoria sekä päälle kolmekymppisiä olympiatason urheilijoita. Valmentajalla on tällaisissa treeniolosuhteissa suuri vastuu siinä, että harjoitukset palvelevat ja vievät kaikkia eteenpäin. Ei ole helppo yhtälö. Kokonaisuudessaan tuntuu, että viimeisen kolmen vuoden aikana on menty eteenpäin. Kuitenkin oman lajin silmin katsottuna tuntuu siltä, että "isommat" lajit ovat saaneet enemmän irti huippu-urheiluyksikön toiminnasta kuin oma marginaalilaji. Tiedä sitten, onko vika siinä, että liittovalmennus ei ole osannut tukea pyytää vai kuinka. Joka tapauksessa hyöty on ollut itselleni vähäistä pois lukien nopeat ja toimivat lääkäripalvelut sekä riittävä taloudellinen tuki Olympiakomitean suunnalta.
- Valmentajani taloudellinen tuki on riittämätöntä.
- Parhaille urheilijoille tulisi taata paras mahdollinen valmennus. Tältä osin nykyinen NOV-järjestelmä ei toimi ainakaan uinnissa.
- Olympiakomitea voisi olla enemmän avuksi urheilijoille, tasapuolisesti kaikille. Nyt on selvästi näkyvillä lempiurheilijoita sekä lajeja, kaikkia ei kohdella samantarvoisesti.

- Liian pienet resurssit täyspäiväiseen hyvään harjoitteluun.
- Urheilun ohessa opiskelumahdollisuudet ovat parantuneet ja näen tärkeänä niiden kehittämisen jatkossa vielä paremmaksi!
- Taloudellisen tuen määrä on heikentynyt viimeisen kolmen vuoden aikana. Tuntuu että rahaa saa kerjätä joka paikasta, eikä ketään arvosta sitä mitä olet tekemässä. Tilanne ei ole kovin motivoiva. Paremmin tulisin toimeen pelkällä opintotuella, mutta minussa pitää olla jotain vikaa, että pidän urheilusta ja haluan kituuttaa itseäni ns. nälkäpalkalla. Mitä tulee omaan lääkäriin, kukaan ei ole edes kysynyt minulta, tarvitsisinko omaa lääkäriä. Vamman tullen olen ollut terveyskeskuksen jonoissa.
- Terveyspalveluiden asiantuntijuuden kaivamiseen joutuu edelleen käyttämään paljon aikaa, mikä on stressaavaa. Valmiita nimiä ympäri Suomen pitäisi olla tarjolla enemmän.
- Asiantuntija- ja tukipalvelut suurimmaksi osaksi olen hankkinut itse, mutta muutamia asioita sitten järjestelmän kautta, unitutkimus oli hyvä järjestelmän kautta. Ja urheiluakatemian kautta aikani 2014 tutustuin urheilupsykologiini ja se on ollut todella hyvä yhteistyö. Siviilielämä yleisesti on hyvässä tasapainossa, mutta tällä hetkellä ikävä muutos meneillään, mutta on varmasti ja on oltava ohi ennen kesän tärkeitä kisoja.
- Treenimääräni eivät ole enää sitä, mitä ne olivat urheiluun täysillä satsatessani. Nyt urheilen sen minkä ehdin ja mikä hyvältä tuntuu ja suhteutan tavoitteeni siihen. Siksi vastaukseni ovat tällaisia.
- Terveystuella pitäisi kehittää paljon. Lääkäriin pääsee, mutta tutkimukset ovatkin eri juttu, kaikki tutkimukset kun maksaa paljon. Myös ruokailupalveluja tulisi kehittää, olisi hienoa, jos harjoituspaikkojen läheisyyteen saisi ruokailumahdollisuuden.
- Lajissani yhteistyö Suomen huippujen välillä on olematonta. Olen jo usean vuoden ajan toivonut maajoukkueleirejä ja vaikka yhteisiä tehopäiviä, mutta mitään ei ole tapahtunut. On todella sääli kaikkien kannalta, että harjoitellaan nurkkakuntaisesti vain oman valmentajan kanssa. Suomessa on paljon hyviä valmentajia, ja koska kaikilla valmentajilla on omat vahvuudet ja heikkoudet, yhteistyö täydentäisi osaaamista.

- Kisareissut, leirireissut, sparriparien kustannukset yms. maksavat paljon ja meidän lajiliittomme ei tue urheilijoita, eikä seurallakaan ole juurikaan apua auttaa. Rahalliset kustannukset ovat siis isoin haaste, sekä omalta osaltani minun kokoisten sparriparien puute, joiden taso olisi kansainvälinen.
- Urheilijan kaksoisuraa tulisi kehittää entisestään, jotta se mahdollistaisi urheilun ja opiskelun yhdistämisen päivittäisharjoittelussa paremmin. Tällä hetkellä urheilija joutuu tekemään päivittäin liikaa kompromisseja urheilun ja opiskelun yhdistämisen suhteen, jolloin pyrkiminen kohti huippua ei toteudu parhaalla mahdollisella tavalla.
- Resurssit ovat liian pienet liitolla ja itselläni. Tästä syystä meillä on vähemmän leiripäiviä kuin muilla huipulla olevilla urheilijoilla.
- Asiantuntija- ja tukipalvelut ovat tällä hetkellä hyvät! Psykkinen valmennus on ollut korvaamattoman tärkeää.
- Ratsastus on niin kallis urheilulaji, että emme pärjää ilman sponsoreita. Kumminkin henkilökohtaista urheilumanageria on ollut aivan mahdoton löytää. Mistä sellaisen saisi? Koska lajiliitto ei juurikaan tue urheilijoitaan rahallisesti, on aivan pakko saada apua normaalin päivätyön lisäksi tukemaan kilpailua.
- Henkilökohtaisella tasolla yhteistyökumppanit olisivat tarpeen. Niiden löytämisestä olisi aina hyötyä, sillä taloudellinen tila ei päästä huimaa. Terveyspalvelu toimii eri paikkakunnalla, jonka kautta joutuu kierrättämään asiat. Olisi parempi, jos ne voisi tehdä suoraan kotona.
- OK lähetti tukiurheilijoille infoa psykkinen valmentajien saatavuudesta. Voisiko lihahuoltajista olla samanlainen "pankki", josta voisi kysyä halukkaita hieroja/fyssareita leireille mukaan? Lisäksi urheilijoille voisi infota heidän asuinpaikan lähellä olevia lihahuoltajia, joita eri lajit käyttävät ja näin urheilija voisi löytää itselleen sopivan.
- Raha on ongelma, mutta uusia ideoita sen suhteen ei valitettavasti ole.
- Kortisonipiikkiä, joka on ollut ainoa apu tendiniittityyppisiin pikkuvaivoihin, osaa vain ani harva lääkäri laittaa siten että vaiva poistuu. Fysioterapiaan kuuluu vain rahat ja harjoituspäivät mielestäni eikä vaiva poistu. Kortisonilla apu tulee alle 2 viikossa ja sitten ei tarvitse muuta kuin jatkaa kovia treenejä, toki pienin muutoksin että vaiva ei heti putkahda uudestaan. Sellainen lääkäri, joka kuuntelee urheilijaa, ja osaa ja uskaltaa laittaa piikin, kun sitä tarvitsee (n. 2-3 kertaa vuodessa) pitäisi

olla ainakin itselläni muutaman päivän varoitusajalla tavoitettavissa, niin terveitä kovia harjoituspäiviä olisi vuodessa paljon enemmän.

- Voisimme vielä paremmin tehdä yhteistyötä ja jakaa valmennustietoa, ajatusta-voja ja strategioita eri lajien kesken. Mielestäni Helsingin alueella pitäisi olla Olympiakomitean harjoittelukeskus jossa Olympiaurheilijat sekä maajoukkueurheilijat saisivat harjoitella ympäri vuoden. Harjoittelukeskuksessa olisi täydet treenipuitteet, mm. kuntosali, crossfit-sali, voimistelusalit, uimahalli, juoksuradat, pelikentät jne., sekä kuntoutusmahdollisuudet ja ravintola. Suomen parhaat urheilijat voisivat konkreettisesti treenata yhtä aikaa, jakaa tietoa keskenään sekä luoda yhteishenkeä sparraamalla toisiaan.
- Olosuhteet: Suomessa on kylmä. Valmentaja: on erittäin pätevä, mutta käy muissa töissä, joten joudun harjoittelemaan paljon yksin, mikä ei ole optimaalista.
- Harjoitusolosuhteet OK. Vielä paljon tekemistä, jotta meillä olisi Suomessa yhtä monipuoliset ja kehittävät olosuhteet. Suurin ongelma on raha. Loukkaantumiset syövät sponsoritukea ja samalla kaikkia muita tukia. Ja eläminen pitäisi jollain mak-
saa.
- Valmennustuki pienenee vuosi vuodelta, vaikka menestys on käytännössä pysynyt samana joka vuosi. Menestyjiä sen sijaan on tullut lisää, mikä on hieman pienentänyt kokonaisresurssien määrää henkilökohtaisella tasolla. Mielestäni suuntaus on väärä.
- Naiskoripalloilijana on lähes mahdotonta yrittää yhdistää opiskelua ja pelaamista, sillä pelaamista ei tueta seuran puolesta tarpeeksi taloudellisesti, jotta voisi harjoitella esim. kaksi kertaa päivässä.
- Koripalloilijan näkökulmasta on sanottava, että Suomessa on mahdotonta urheilla täysillä ja tienata sillä elantonsa. Naisten koripallo on niin pieni ja ei-arvostettu laji mikä näkyy ja tuntuu myös ympärillä. Paljon vertailua miesten kanssa ja erot ovat huikeat.
- Naisten ja miesten urheilu ja pyrkiminen sekä urheilijoiden kehittäminen huipputasolle on aivan eri luokkaa jopa jo seuratoiminta tasolla. Miehillä kaikkea on jotenkin helpommin saatavilla ja tavoitettavissa. Naisten urheilua pitäisi tukea aivan samalla lailla markkinoinnista lähtien!
- Itsellä koulun ja urheilun yhdistäminen on tuottanut ongelmia. Siihen tahtoisin koulujen välille parempaa yhteistyötä.

- Moniin kysymyksiin on hieman vaikea vastata näin joukkueurheilijana, varsinkin tähän aikaan vuodesta, kun kausi on juuri päättynyt, ensi kauden seura on vielä auki ja maajoukkueleirit alkavat kesäkuulla.
- Siviilityön ja urheilun yhdistäminen on välillä erittäin haastavaa. Töissä pitää käydä, jotta on mahdollisuus urheiluun ja arjen pyörittämiseen. Enemmän pienempiä tukisummia suuremmalle joukolle.

KYSYMYS: Mitkä asiat suomalaisessa huippu-urheilussa toimivat hyvin? Missä olemme onnistuneet?

- Huippuosaaminen ulkomailta on hyödynnetty ja ymmärretty esim. valmennuksessa vaikka se maksaa enemmän kuin kotimainen.
- Jääkiekossa.
- Suomalainen urheilija on todella sitkeä ja henkisiltä ominaisuuksiltaan erinomainen. Vaikea sanoa, tuleeko se enemmän maan historian kautta, vai onko sitten valmennuksellisella puolella tehty asioita oikein. Urheilulääketiede lienee myös maailman huipputasoa.
- Joukkuelajien arvostus on kasvanut rajusti, yksilölajien vaatimustason ymmärrys ja yleinen arvostus ei ole kehittynyt.
- Toiminnalla haetaan menestystä arvokisoissa. Uskalletaan tehdä eri lailla asioita, kuin ennen. Tehdään aikaisin valintoja kisoihin. Tämä antaa urheilijalle ja valmentajalle työrauhan.
- Urheilijalle tarjottavat palvelut ovat helpommin saatavilla, tietoa kaikesta muusta kuin siitä itse urheilusta jaetaan enemmän ja siihen panostetaan paljon enemmän. Kuten kehonhuolto, ravinto, lepo jne.
- Arvostus urheilijoita ja heidän taustajoukkojaan kohtaan. Urheilua arvostetaan ja se on tärkeä osa yhteiskuntaa. Yksilöurheilijoiden tilanne on kuitenkin heikko taloudelliselta osalta.
- Tunnen, että minua arvostetaan urheilijana. Olympiakomitean tiimi on erinomainen: Risto Nieminen, Mika Kojonkoski ja Pasi Sarkkinen ovat aina luottaneet minuun ja valmentajaani, mikä lisää itseluottamustani ja motivoi minua saavuttamaan

menestystä Suomelle. Toinen hyvin myönteinen asia on yhteistyö valmentajani ja KIHU:n välillä, he ovat auttaneet meitä paljon viime vuosina. Valmentajalleni on hyvin tärkeää, että hän voi ottaa johonkin yhteyttä ja keskustella muiden kanssa, kun hänellä on kysymyksiä tai epäilyksiä jostakin. Mielestäni heidän tekemänsä yhteistyö on ollut hyvin hyödyllistä.

- Huippu-urheilutoimijat tekevät hyvää työtä. Muodostunut hyvä pohinä ja urheilija tuntee, ettei ole yksin.
- Urheilijoiden tarpeiden kuunteleminen, urheilijan yksilöllisyyden ymmärtäminen
- Tukijärjestelmä ja panostus tiettyihin painopistelajeihin on toiminut hyvin.
- Tukiverkostot urheilijan ympärillä
- Urheilijalla on käytössään hyvät tukijärjestelmät. Urheilijoilla on hyvä henki yli lajirajojen. Urheilija on keskiössä.
- Testaustoiminnan parantaminen: Fysiologit leireillä ja KIHU:n tietotaidon yleinen hyödyntäminen huippu-urheilussa. Psykkisenvallmentautumisen lisääminen. Organisaation yleinen parantaminen. Tehostunut toiminta. Lisäksi hieno nähdä Olympiakomitean johtoa urheilijoiden parissa.
- Luottamus ja hyvä meininki
- Suomalainen jääkiekko toimii hienosti! Nuoria nousee isolla rintamalla ja tulevaisuus näyttää tosi hyvältä tulevissa arvokisoissa.
- Urheilijoiden keskuudessa vallitsee hyvä ilmapiiri.
- Tukipalvelut ja asiantuntijuus on lisääntynyt paljon. Suunnitelmallisuus ja järjestelmällisyys on parantunut. Huippu-urheiluyksikön lajivastaavat tietävät, mitä kentällä tapahtuu ja ovat toiminnassa mukana.
- 1. Tukieurojen määrä per urheilija on kasvanut yhteiskunnan vaatimusten noustua.
2. Doping-testaus on tiivistä, kuukausittaista. 3. Kansainvälisissä kilpailuissa on viime vuosina ollut mukana myös muiden alojen asiantuntijoita auttamassa urheilijoita ja valmentajia.
- Terveysturva, sairaskuluvakuutus, huippu-yksilöiden tukeminen taloudellisesti, yksilöllinen suunnittelu.

- Avoin keskustelu lajien ja lajiryhmien välillä.
- Suksitestauspulella.
- Asenne on muuttunut positiiviseksi ainakin urheilijoiden keskuudessa.
- Omalta osalta kommunikointi on parantunut, tosin se voi johtua kyllä tason noususta, mutta kuitenkin. Selkeästi etuja tullut lisää, pitäisi vaan saada ladattua se appi joka neuvoo niistä enemmän. Mutta ne edut ja appi on hyvä asia.
- Mielikuva yhteisestä tekemisestä ja lajirajat rikkovasta toiminnasta on saatu vietyä kentälle melko hyvin. "Yhtä suurta perhettä" -fiilis kantaa jossain määrin eteenpäin.
- Urheiluakatemit tai ainakin Urhea, siellä tuetaan urheilijaa ja valmentajaa. Päivittäisvalmennusta ja harjoitusolosuhteita helpotetaan siellä monella tapaa. Urhea on ehdottomasti urheilussa parhaiten toimiva järjestö, joka on helposti lähestyttävä.
- Tukiverkosto, akatemit, lääkäri-, fysioterapiapalvelut.
- Menestyviä ja lupaavia urheilijoita tuetaan reippaasti. Lajiryhmävastaavatoiminta on hyvää. Olosuhdetyö otetaan vakavasti ja etsitään ratkaisuja olosuhteiden parantamiseen. Terveyden merkitys otetaan vakavasti, ja ratkaisut terveydenhuollon parantamiseksi ovat oivallisia: vakuutus on täydellinen, akatemian viikkofysioterapia toimii mainiosti ja ymmärtääkseni tarvittaessa olympiakomitealta saa apua terveyden pulmiin.
- Yhteiset tapahtumat eri lajien urheilijoille, missä pääsee tutustumaan ja keskustelemaan eri lajien huippujen kanssa.
- Urheilijan tukipalvelut toimivat tällä hetkellä mielestäni ainakin olympiakomitean tukiurheilijoilla hienosti. Esimerkiksi loukkaantumisen sattuessa apua on saatavilla ja apua saa halutessaan myös muillakin elämän osa-alueilla niin halutessaan. Myös huippu-urheilu kokonaisuudessaan on mennyt mielestäni eteenpäin, vaikkakaan kaikkia muutoksen tuomia hyviä puolia ei vielä ole nähtävissä. Erityisen iloinen olen siitä, että huippu-urheilu on mielestäni aiempaa paremmin ja laajemmin esillä mediassa.
- Tukipalvelut. Tällä hetkellä meillä on laadukasta ja määrällisesti tarpeeksi psykologista valmennusta, joka on ollut erittäin tärkeää matkalla kohti kansainvälistä huippua. Tukipalveluihin yleensä on saanut hyvin kontaktin, kun tarve on vaatinut.

Tässä pääkaupunkiseudun urheiluakatemia on onnistunut erittäin hyvin. Olen erittäin tyytyväinen URHEAN toimintaan! Sisäinen ilmapiiri on ollut hyvää eri toimijoiden kesken.

- HUY:n aktiivinen suora keskusteluyhteys urheilijan kanssa päivittäisvalmennuksen tilasta avointa, mikä todellakin uusi ja erittäin positiivinen asia. Vaikka HUY istuu merkittävän tukipotin päällä, niin silti luottamus on syntynyt ja myös heikommasta ajanjaksosta voi kertoa ilman, että pelkää tukien menevän alta. Myös räätälöidyt tukisummat ja resurssien laadun ja määrän yksikkökohtainen tarkastelu ja jako ovat tätä päivää, lajien ero ja kirjavuus ymmärretty. Ilmapiiri positiivinen, suunta oikea, vaikka resurssien kokonaiskasvulla pystyttäisiin toteuttamaan vielä tehokkaammin hyvät suunnitelmat HUY:n taholta urheilijoiden ja lajiliittojen suuntaan, mm. lisää lajiryhmävastaavia jne.
- Yhteishenkisyys tekemisessä. Menemme kaikki yhdessä kohti huippua.
- Yhteistyö urheilijoiden liittojen, olympiakomitean, valmennusportaan kanssa on tiivistynyt.
- Tukiporukka urheilijoiden ympärillä on selvästi parantunut. Muun muassa nyt on saatavilla ravintoterapeutteja, henkisiä valmentajia, treenimahdollisuuksia monissa paikoissa... Urheilijoita kuunnellaan.
- Tietoa ja osaamista on paljon ja olosuhteet ovat kunnossa.
- Keihäessä tekniikka-analyysit ovat onnistunut ja kannattava projekti (Kihu).
- Pitkäjänteisyys (2v) urheilija-apurahoissa.
- Mika Lehtimäki tekee erinomaista työtä! On lähellä urheilijoita ja aina tavoitettavissa, vaikka on huippukiireinen. Jos urheilijan haluaa aidosti laittaa keskiöön, niin Mikasta voi ottaa mallia, miten kannattaa toimia ja kommunikoida. :)
- Valmennustieto, ihmisten palkkaaminen, positiivisuus.
- Tukiurheilijalle maksettava valtion tuki suoraan tilille "palkkana" aivan erinomainen ja urheilijaystävällinen systeemi! Some-kanavissa tuodaan yhä enemmän esille suomalaisia huippu-urheilijoita, mikä tuo niin näkyvyyttä suomalaiselle huippu-urheilulle kuin faneille/urheilunystävälle helpon mahdollisuuden tutustua mahtaviin persooniin ja seurata heidän matkaansa.

- Maajoukkueiden leiritykset ovat ammattimaisempia, mutta niitä ei tueta tarpeeksi rahallisesti. Urheilun arvostus on hieman mielestäni noussut ja tullut enemmän kansan tietoisuuteen.
- Koripallonäkemyksestä: Suomessa huippu-urheilija koripalloilijana on mahdollista. Nykyään on urheilulukio, joka haalii kaikki parhaat pelaajat ja heille on hyvät resurssit ja tilat valmennukselle ja kehitykselle, mutta miten muu Suomi?! Tämän koulun oppilailla on myös etulyöntiasema, sillä he pelaavat maajoukkueen valmentajan edessä joka päivä, muut eivät. Tietyille ryhmälle onnistuminen ja mahdollisuus huippu-urheiluun on mahdollista, mutta se ei ole koko Suomen laajuista.
- Yhtenäisyys lajista riippumatta toimii. Lajiliitot kommunikoivat keskenään tarpeen vaatiessa.
- Olosuhteet eli salit ja valmentajat ovat ehdottomasti huikeita. Alojen korkeimmalla tasolla.
- Lisävaroja tullut oman lajini akatemia-toimintaan, jota on suunnattu myös ei pelkästään nuorille urheilijoille, loistavaa! Edelleen on kuitenkin paljon lahjakkaita urheilijoita, jotka haluaisivat panostaa kaiken urheiluun ja menestymiseen tulevaisuudessa, mutta Suomessa heillä ei valitettavasti ole siihen mahdollisuutta taloudellisesti ja/tai huippuvalmennuksen puutteen takia.
- Esim. lentopallo on saanut lisää tv-näkyvyyttä. en tiedä sitten kenen ansioita se on.
- Hyvät leiritykset ja asiantuntevat valmentajat ja johtoryhmä.
- Kouluttautuminen ja urheilijan kasvaminen huippu-urheilijaksi on mielestäni tehty mahdolliseksi Suomessa. Oman kokemukseni perusteella tukea monelta taholta on kyllä tarjolla. Palloilulajien yhteistyö on parantunut huomattavasti muutaman vuoden sisällä ja siellä on mielestäni hirveästi potentiaalia viemään lajeja eteenpäin.
- Urheilijoilla, jotka kuuluvat akatemioihin on hyvät olosuhteet ja harjoitusmahdollisuudet, eli akatemioiden toiminta on kehittynyt.

KYSYMYS: Mitä asioita tai toimintoja suomalaisessa urheilussa tulisi muuttaa? Mitä voisimme tehdä toisin?

- Urheilijoille tukea ja keinoja enemmän talouden parantamiseksi. Esim. kuinka tehdään toimivaa yhteistyötä yritysten kanssa? Kuinka tarjota yrityksille "sponsoripaketteja" joihin tarttua? Suurimmalla osalla urheilijoista ei ole kuitenkaan omaa manageria. Enemmän koulutusta ja resursseja tähän, jotta urheilija oppii tuotteistamaan itsensä ja oman osaamisensa.
- Urheilijoiden kärjen/motivoituneimpien keskittämistä pitää tehostaa.
- "Trendikkäisiin" lajeihin eli lumilautailuun, skeittaamiseen, freestyleen jne. pitäisi panostaa enemmän. Ne ovat lajeja, joissa Suomi voi oikeasti pärjätäkin.
- Siinä on se tuhannen dollarin kysymys. Meillä on 5.5 miljoonaa asukasta. Keli on mikä on ja tietyissä lajeissa se asettaa valtavia haasteita eteen. Olisiko viisasta satsata vain niihin lajeihin, missä meillä on lähtökohtaisesti yhtä hyvä mahdollisuus menestyä kuin muiden maiden edustajilla. Onko järkeä satsata pitkän matkan juoksijoihin, jos kenialaiset juoksevat ohuessa ilmassa pikkupojasta saakka koulumatkojaan? Onko se eettisesti väärin olla satsaamatta siihen? Pitäisikö kaikki rahat satsata jääkiekkoon ja keihäänheittoon, jossa olemme perinteisesti olleet hyviä ja vielä keihäänheitossa pystyy pärjäämään kohtalaisen helposti, koska vastus on kovin vähäistä? Pitäisi oikeasti päättää mitä halutaan. Mikä on suomalaisen urheilun tavoite? Halutaanko tuottaa huippuja valituissa lajeissa vai halutaanko tuottaa hyviä ja kunnollisia urheilijoita? Koripallossa ollaan yhtäkkiä ruvettu pärjäämään. Maailmalla erittäin iso laji ja yksi kovimpia lajeja mitä on. Mitä siellä on tehty oikein? Nyt nuoret junnut haluavat koripalloilijoiksi. 10 vuotta sitten tuntui utopialta ajatella Suomea lajin MM-kisoissa, EM-kisat tuntuivat todella kaukaisilta. Niin vain ukot pelasivat MM-kisoissa ja EM-kisoissa ollaan joka kerta... Onko se vain sattumaa vai onko siellä lajin sisällä tehty jotain oikein? Tuntuu, että maajoukkueeseen on sattunut aika tavalla ja koripalloilijoille on rakennettu selvä polku, miten mennään menestykseen. Jääkiekossa näin on ollut jo pitkään. Satsauksen kautta kaikki tapahtuu. Nyt vain pitäisi päättää mihin satsataan, koska resursseja ei vain ole joka paikkaan.
-
- Selkeämpi priorisointi lajeihin joista menestystä halutaan → valmennuskeskusten keskittäminen 3-5 paikkakunnalle, joihin resurssit keskittyvät kokonaisvaltaisesti. Urheilijan polun alkuvaiheessa muutto valmennuskeskukseen.
- Suomen kesä! Joskus voisi olla lämpimämpi. Liiton ja huippuyksikön kommunikatio. Lajiliitto kuuntelisi huippuyksikköä paremmin.

- Avoimuus lajin sisällä ja "yhdessä" tekeminen. Laji on kuppikuntia täynnä ja toinen toistaan paremmin tietäviä ihmisiä. Selkeä linjaus ja oikeiden asioiden/tärkeiden asioiden tunnistaminen puuttuu.
- Yhteistyötä kehittää edelleen, että OK:n huippu-urheiluyksikkö ja lajiliitto toimisivat paremmin yhteen ja käyttäisivät laajemmin yhteistyötä hyväksi, esim. asiantuntijapalvelut. En ole nähnyt myöskään lajiryhmävastaavan osallistuvan koko vuonna mihinkään lajiliiton toimintaan, vaikka toimenkuvaan tulisi kai olla urheilijan "tukena".
- Ei tarvitsisi joka vuosi perustaa erilaisia ryhmiä tutkimaan ja toteamaan se mitä jo tiedetään. Tällä hetkellä taitaa edelleen mennä aika paljon "pomojen" pussiin? Ja omasta mielestä se on täysin turhaa, urheilun resursseja heitetään hukkaan, kun ne voisi laittaa paljon parempaan käyttöön. Jos urheilija on keskiössä, niin miksi heihin ja urheilukeskuksiin ei panosteta vaan laitetaan raha tutkimusryhmiin, jotka eivät saa mitään merkittävää aikaiseksi? Jokainen nuori on yksilönsä ja jokainen urheilijapolku on erilainen, kyllä sitä voi auttaa tietyllä toiminnalla, mutta se, että systeemistä tehdään konemainen tuotanto ei tule auttamaan ketään. Nuoret tarvitsevat tukiverkostoa, asiantuntevaa apua ja tärkeintä eli treenaamista. Eivät sitä, että heille kerrotaan taas mahtavasta ideasta perustaa uusi tutkijaryhmä selvittämään, miten sinustakin voi tulla huippu. Vuosi vuodelta tämä ohjaaminen urheilijapolkuun on vahvistunut, mutta miten oli go-luvulla esimerkiksi? Ei tainnut olla hössötyistä niin paljon ja treenaaminen oli pääosassa. Nyt kun rahaa tulee ilmeisesti liikaa niin pitää varmaan käyttää se johonkin ja itse keskiöön eli urheilijoihin sitä ei voi käyttää? Yksilöurheilun vahvistaminen suhteessa joukkuelajeihin. Rivimiehet saavat esimerkiksi SM-liigassa palkkaa, kun taas huomattavasti kovemmat urheilijat saavat leivänmurusia seuraltaan sekä liitolta.
- Minusta vaikuttaa siltä, että suomalaisten urheilijoiden on ollut vaikeaa saavuttaa huipputasoa viime aikoina. Asun ja harjoittelen ulkomailla ammattivalmentajan ohjauksessa ja kulttuurissa, jossa ihmiset ovat aggressiivisempia. Suomalaisista urheilijoista puuttuu jotain, heidän pitäisi olla joko aggressiivisempia tai taktisesti taitavampia. Näitä ominaisuuksia pitää opettaa jo nuorille urheilijoille. Suomessa voisi toimia samantapainen systeemi kuin Belgiassa, joka on myös pieni maa, jossa on vähän huippu-urheilijoita. Belgiassa valittiin parhaat nuoret urheilijat, 4–6 nuorta, ja laitettiin heidät harjoittelemaan yhdessä yhden valmentajan kanssa. Heille annettiin hyvä taloudellinen tuki ja heidät laitettiin kilpailemaan mahdollisimman paljon. Ryhmään lisättiin joka vuosi yksi tai kaksi urheilijaa, ja neljän vuoden kuluttua kolme heistä oli päässyt olympialaisiin, maailmanluokan urheilijoita oli useita.

- Kuitenkin on hieman epäselvää mitä työntekijältä voi vaatia, kun olemme vähään tyytyväisiä, emmekä tiedä mitä vaatia. Esimerkiksi lajiryhmävastaavien rooli on minulle täysin epäselvä. Olympiakomitean urheilijavaliokunnan roolia päätöksenteossa pitäisi merkittävästi lisätä, jotta urheilijoiden näkemys olisi aidosti ja systemaattisesti mukana. Kyselyt tulisi tehdä siten, ettei vastaajaa voi jäljittää. Nyt kyselyn viimeinen sivu mahdollistaa helpon tavan jäljitykseen.
- Olisi mukava, jos olisi mahdollisuus useammin tutustua eri lajien huippuihin.
- Akatemiatoimintoja tulisi kehittää, vaikka joitain muutoksia parempaan onkin tapahtunut. Valmentajien palkkatuessa tulisi NOV valmentajien ohella keskittyä myös siihen, että huippu-urheilijoiden valmentajilla olisi mahdollisuus keskittyä täysipäiväisesti urheilijoiden valmennukseen. "Urheilija keskiössä" on hyvä ajatus, mutta toteutus ei vielä ihan toimi etenkin lajiliittojen puolella. Lajiliittojen toimintaa vedetään vahvasti liitto ja liiton henkilöstö edellä, eikä urheilijoiden ja henkilökohtaisten valmentajien tarpeet edellä.
- Omassa lajissani/harjoittelusalissani harjoitusaikojen 'pyhittäminen' pelkästään maajoukkue-tason urheilijoille tietty aika aamuisin ja iltaisin. Vieläkin laajempaa ja rennompaa lajien välistä yhteistyötä. Lajirajat rikkovat leiritykset eri lajiryhmien kanssa?
- Psykkisen valmennuksen lisääminen. Ravintovalmennuksen muukaan tulo. Nyt liikaa yksittäisen urheilijan vastuulla. Valmennuksen parantaminen valmentajia kouluttamalla. Ajatuksena VALMENNUS KESKIÖÖN. Tätä kautta yksilöistä saadaan paras teho irti, oli kyseessä sitten joukkue- tai yksilölaji.
- Tasa-arvoa eri lajien välille. MM-mitalit on yhtä arvokkaita, on sitten laji ja urheilija mediaseksikäs tai ei.
- Ei olla kateellisia.
- Huippu-urheilu valmennukseen enemmän tietoa! Tällä hetkellä valmennusolosuhteiden järjestämistä ja matkaoppaana olemista. Keskittyminen enemmän lajin kehittämiseen ja tietoisuuteen sen sijasta!
- Kohdella tasavertaisesti kaikkia. Maakunnissa sijaitsevat urheiluakatemit, niiden toiminta on perseestä! Helsingissä on URHEAA ja muuta jotka varmasti toimivat hyvin ja sieltä saa ravitsemus- ja muita terapeutteja. Mutta maakunnissa, miten on asiat siellä?! HALOO. Henkistä valmennusta ei ole saatavana edes omalla kielellä.

- Suomesta pitää tulevaisuudessa löytyä keskitetty vammojenkuntoutuspaikka, josta löytyy sen hetken paras asiantuntijuus vammatilanteissa. Tästä paikasta pitää löytyä myös kaikki tarvittavat tukitoimet ym. kuntoutuslaitteet. Resurssien tehokasta käyttöä pitää edelleen parantaa, turhat kulut pois. Urheilun arvostustasoa pitää nostaa. Urheilua ei edelleenkään myönnetä ammatiksi Suomessa, vaan sitä pidetään mukavana harrastuksena. Tämä heijastuu yksilön resursseihin ja toimintaan.
- Lajiliiton ja olympiakomitean yhteistyö tulisi olla urheilijaa tukevaa, ei organisatioiden taistelua kuka saa kunnian menestyksestä.
- 1. Urheilijoiden tukirahoja voisi hajauttaa, jotta yhdelle henkilölle ei tule kaikki tuki joka puolelta vain silloin kun menestyy. Näin annettaisiin useammalle urheilijalle mahdollisuus parempaan valmentautumiseen. 2. Urheilija keskiössä -ajatusmalli ei tällä hetkellä toteudu. Liikaa tukieuroja menee byrokraatiaan. 3. Urheilijoille tarkoitettuja keskuksia ei ole "enää" Suomessa. Keskusta, johon Olympiakomitea/Huippu-urheiluyksikkö/muu tällä hetkellä toimiva ylin elin olisi palkannut asiantuntijaryhmän VAIN urheilijoiden käyttöön, jossa urheilija voisi vain kävellä sisään ongelman tai haasteen ilmaannuttua. Nykypäivänä esim. Vierumäki on VAIN bisnestä tavoitteleva urheiluopisto, ei huippu-urheilijoita palveleva opisto. 4. Järjestelmällisyys ja johdonmukaisuus on kadoksissa. Johto on sekaisin ja tuntuu ettei ole enää johtajaa. Urheilija ei enää tiedä kenen puoleen kääntyä tai mihin ottaa yhteyttä, kun tarve tulee. 5. Huippu-urheiluyksikön lajivastaavan työnkuvaan kuuluu mielestäni suomalaisen huippu-urheilun kehittäminen. Lajivastaavat ovat toisin sanoen myöskin suomalaisen huippu-urheilun esikuvia. Toivoisin heiltä esimerkillistä käyttäytymistä ja ahkeraa työn tekoa. Toivottavasti nämä ehdotukset tavoittavat myös päättäjät.
- Taloudellisen tuen järkevämpi käyttö paikallisten harjoituspaikkojen ylläpitoon.
- Tuettaisiin yksilöitä eikä urheilukeskuksia.
- Yhteistyötä lajien välillä voisi mielestäni parantaa ja urheilijoiden taloudellista tilannetta parantaa.
- Muutamia urheilijakeskukset Suomeen, missä urheilija saa olla päivittäisesti keskiössä. Palvelut lähellä, huolto, ravintoneuvonta, lääkäri, urheilupsykologi/elämäntalouden hallinta-asiat ilman, että ollaan metsässä keskellä ei mitään. Esim. Helsinki, Tampere, Jyväskylä. Totta kai sellaiset vaatii muutosta ja rahaa, mutta eikös tämä ollut

sitä kehitystä varten? Jos urheilijat asuisivat keskustun lähellä, he pääsisivät toteuttamaan urheilija keskiössä -visiota ja urheilu olisi ammattimaisempaa. Itselleni olen kyllä pyrkinyt rakentamaan tukiryhmää, jonka keskiössä hyvä olla.

- Oma katsantokantani on pienen lajin näkökulma, ja sieltä käsin pienet jää isojen jalkoihin armotta. Henkistä tukea saa toki pienetkin, mutta taloudellisia panostuksia mietittäessä liitto on OK:n talutusnuorassa, eikä kykene tekemään pitkällä aikavälillä optimaalisia peliliikkeitä, koska OK:n taloudellinen tuki ohjaa lyhyen tähtäimen menestyksen varmistamiseen. Tapauksessamme yksi ulkomailla harjoitteleva urheilija tekee huipputulosta ja saa kaiken mahdollisen tuen (joka on siis erittäin hyvä asia, ei saa käsittää väärin). Samalla jätetään kuitenkin huomiotta, että tästä panoksesta junioriurheilijat ja mahdolliset tulevat huiput eivät hyödy juuri mitenkään, koska kotimaan valmennusjärjestelmää ei kehitetä. Suomalaista tasoa ei laajamittaisesti Espanjasta käsin nosteta, vaikka erittäin päteviä ammattilaisia meillä siellä käytössä onkin.
- Lajiryhmävastaava on resurssien haaskausta. Ainakin omalta osalta en näe hänen funktiota ja omaan urheiluun hän ei ole tuonut mitään hyvää. Lisää rahaa tulisi ohjata suoraan urheilijoille ja valmentajille ja vähemmän muiden toimihenkilöiden palkkaamiseen. Valmentajia tulisi arvostaa enemmän ja heidän työolosuhteita tulisi parantaa. Urheilijoita tulisi tukea enemmän, ja heitä ei tulisi unohtaa silloin kun tulee sairastumisia tms. ja tulokset eivät ole parhaat, silloin tukea tarvitsisi paljon enemmän kuin silloin kun menestyy.
- Rahallinen avustus
- 1) Huipulle tähtäävien urheilijoiden taloudellinen tuki on ainakin minun lajissani täysi nolla. Omalla kohdallani ilman vanhempien isoa rahallista tukea ei olisi ollut mitään mahdollisuutta nousta huipulle. 2) Maajoukkueen urheilijoiden välinen yhteistyö on täysi nolla, kuten myös valmentajien välinen yhteistyö. 3) Lajiliitollani ei ole mitään kontrollia tai edes tietoa joidenkin valmennustiimien epäeettisestä ja epäurheilullisesta toiminnasta. Tämä toiminta vaikeuttaa merkittävästi eettisesti puhtaasti toimivien urheilijoiden mahdollisuutta menestyä. Se saa todella ajattelemaan, onko mitään järkeä tehdä valtavaa panostusta harjoitteluun, kun toisten liikainen toiminta estää muiden ansaitseman menestyksen.
- Urheilun arvostusta ja asemaa tulisi parantaa, suomalainen urheilu ja sen arvostus on vielä melko kaukana siitä mitä se on muissa pohjoismaissa tai Euroopassa.
- Lisätä tukien suuruutta.

- Kokonaisresurssit isommiksi, OK:n omien yhteistyökumppanuuksien potentiaalia ei ole käytetty. Lisää lajien välistä toimintaa ja kohtaamisia, niistä syntyy aitoa innostusta ja osaamisen laajenemista, kun toisiaan arvostavat lajiosaajat kohtaavat.
- Pieniin seurueisiin eriytymisen kitkeminen.
- Avoimuus kaikkiin suuntiin. Myös niihin, joidenka mielipiteet eivät täsmää omaa näkemystä.
- Lajirajojen rikkominen voisi tuoda uusia näkökulmia.
- Apurahojen päätökset. Ei voi mennä niin, että joku joka on jo valittu olympiajoukkueeseen ei saa apurahaa, mutta sellainen, joka on vasta pyrkimässä saa. Voisi tarkistaa meneekö liittojen rahoista tarpeeksi rahaa urheilijoille. Ettei menisi liian iso osa liittojen toimistoille...
- Toivoisin lajirajat ylittävää kiinnostusta ja arvostavaa asennetta urheilijoiden ja urheilutoimijoiden kesken.
- Muutostyötä on varmasti tehty, mutta ainakaan vielä se ei näy mitenkään henkilökohtaisessa arjessa. Muutamaa asiantuntijaa olen käyttänyt ja en tiedä, mihin niistä on lasku mennyt. Ehkä jonkinlainen konkreettinen infopaketti olisi paikallaan siitä, mitä uudistuksia muutosprosessissa on tehty/yritytty tehdä ja kuinka paljon euroja on valmentautumiseen tullut lisää. Kaipaisin OK:n ja SUL:n välille lisää avoimuutta. Esimerkkinä vuosibudjetti, josta en tiedä, mikä osa on OK:lta ja mikä SUL:lta. SUL ilmoittaa "neuvotteluissa", että näin paljon heillä on antaa ja myöhemmin käykin ilmi, että kaikki tuki on OK:lta ja liitolta ei yhtään. Jos rahaa ei ole, niin minusta sen voi sanoa suoraan. Kaipaisin lisää lajien välistä yhteistyötä, mistä saisi vinkkejä ihan arjen perusjuttuihin. Esim. paljon matkaavat voisivat vinkata, mistä yhtiöstä löytää parhaimmat lennot, hotellit, majoitukset yms. Yhteisleirit, jos aikataulullisesti täsmää, jotta pystyttäisiin yhteisiin lihashuoltajiin. En osaa sanoa, miten tiedon jakaminen olisi järkevintä suorittaa, mutta nykyaikana kanavia varmasti löytyy.
- Epäkohtia on valtavasti eikä muutos tapahdu, ellei johtajat ymmärrä todellista huippu-urheilun luonnetta. Etenkin sitä, että siellä johtoportaassa varsinkin pitää olla intohimoa yhtä lailla, kuin huipulle ja siellä pysyvillä urheilijoilla on. Tämä puuttuu SUL:n johtajilta. Siellä hääriä sama pikkuinen piiri joka estää kehityksen. Ei pidä olla niin kuin poliitikot jotka puhuu, mutta mitään ei tapahdu. Lajivalmentajat pitää valita tarkemmin. Oikeasti sellaisia jotka osaa yksilöt huomioida ja silti pitää asiat simppeleinä ja tehokkaana. Heidän tulee osata perustella kaikki mitä urheilija ky-

seenalaistaa ja opastaa oikeaan suuntaan, ennen kuin urheilija rikkoo itsensä kokeilemalla kantapäänkautta. Tässä nyt vaan oli jotain ajatuksia. t: [urheilijan nimi, poistettu]

- Avoimuutta, kommunikointia, läpinäkyvyyttä kaivataan. Kaksoisura onnistuu, jos valitsee tietyn alan, minkä opiskeluissa riittävästi vapautta alun alkaenkin. Muuten yhdistäminen ei onnistu. Pitäisi tulla selkeitä linjoja oppilaitoksiin urheilijoille, missä olisi joustavat opintojen suoritusmahdollisuudet ympäri vuoden.
- Raha pois rakenteista. Henkilöitä enemmän kentälle, jossa se apu tarvitaan ja nähdään mitä ja minne sitä rahaa pitäisi sijoittaa. HU-tukea ei tarvi olympiamitalistit... Ne tienaa jo sillä yrityksilleen monta 100 000 euroa. Lisää nuorille ja nouseville joilla ei ole rahaa maksaa esim. vuokraa.
- Lajienvälistä kommunikointia ja tiedon vaihtoa enemmän. Valmennusosaamista laajennettava tiettyihin lajeihin. Ongelmatilanteissa tukitoimet helpommin saataviksi esim. vammojen kuntouttaminen huippu-urheilussa (mihin otan yhteyttä jne.). Enemmän yhteisiä infotilaisuuksia ajankohtaisista asioista huippu-urheilijoille.
- Korkea-asteen opintojen ja huippu-urheilun yhdistäminen. Olisi tärkeää, että ne harvat suomalaiset huipulle tähtäävät urheilijat pystyisivät viemään myös opintoja eteenpäin samalla kun harjoittamaan lajiaan ammattimaisesti. Joku kampustyylinen systeemi (samantyylinen kuin esim. Ranskassa) olisi todella tervetullutta. Tärkeiden tukitoimien helpous tukiurheilijoiden käyttöön ja niistä urheilija/valmentaja parille informointi. Tilaisuuksien järjestäminen jossa eri lajien huippu-urheilijat ja vaikuttajat voisivat jakaa kokemuksiaan ja siten edesauttaa menestykseen. Enemmän "yhteiseen hiileen" puhaltamista ja uusia ideoita/kokemuksia sitä kautta.
- Käyttää hyödyksi liikuntatieteen alan tutkimuksia harjoittelun ja valmistautumisen suunnittelussa. Mielestäni suomalainen huippu-urheilu laahaa perässä huippumaiden ammattiosaamisen hyödyntämisessä. Esimerkiksi urheilupsykologian hyödyntäminen on todella vähäistä vielä, samoin fyysisessä valmennuksessa liikuntatieteen hyödyntäminen ei ole vielä saavuttanut valtaosaa urheilijoista.
- Enemmän kommunikointia seurojen välillä. Seurauskollisuutta ei myöskään ole enää niin paljoa. Kilpailullisuus ja voittaminen vie usein voittoa nuoren mahdollisuuksista kehittyä. Halutaan voittaa juniorina mestaruuksia, joten oma kehitys mahdollisesti huonommassa joukkueessa jää toisarvoiseksi.

- Miesten ja naisten epätasa-arvoisuutta. Brändätä/mainostaa, tukea, rahoittaa, ei jättää miesten lajien varjoon yms.
- Tunnit päivässä eivät riitä huippu-urheilun ja korkeamman asteen opiskelun yhdistämiseen. Kun pitää miettiä sitoutuuko täysillä huippu-urheiluun vai jatkaako opiskelua, yleensä vaaka kallistuu opiskelun suhteen, koska se tarjoaa vakaampaa tulevaisuutta. Huippu-urheilu on pelottavaa, siksi ainoa keino siinä pärjätä on sitoutua sataprosenttisesti.
- Rohkeasti oppia ottamaan muilta mailta, niin urheilijat kuin valmentajatkin! Monen silmät avautuvat, kun näkevät, miten asioita tehdään muualla. Urheilija ei välttämättä osaa/ymmärrä pyytää tätä (nuorempana varsinkaan), joten olisi mahtavaa, jos KIHU tai muu tukiverkko mahdollistaisi "vaihto-oppilas" -tyylisiä vierailuja ulkomaille harjoitusoppiin. Vaatimustasoa Suomessa pitäisi saada korkeammalle. Urheilijoilta pitää uskaltaa vaatia vain parasta - näin heistä voi tulla joskus parhaita. Mahdollisuus harjoitella parhaiden kanssa Päivittäin tai edes Usein nostaa vaatimustasoa automaattisesti.
- Tukea ulkomailla pelaavia urheilijoita taloudellisesti paremmin ja olla kiinnostuneita urheilijoiden oloista ja asioista.
- Opiskelun ja urheilun yhdistämisen kehittäminen edelleen olisi tärkeä asia. Itse olisin innokas opiskelemaan lisää (olen liiketalouden tradenomi), mutta ammattilaisurheilu ulkomailla elokuusta huhtikuun loppuun vaikeuttaa asiaa kummasti, eikä etäopiskelumahdollisuuksia juurikaan ole.
- Enemmän tasa-arvoa lajien ja sukupuolien välille.
- Naisurheilijoiden asiat ylipäätään, niitä pitäisi pystyä parantamaan.
- Naisurheilijoiden tukeminen, koska harvalle naiselle tästä tulee ammatti, mutta samalla asenteella ja tavoitteella me kuitenkin töitä tehdään tavoitteiden eteen.
- Urheilukustannukset voisivat olla alhaisempia, jotta suuremmalla osalla suomalaisista olisi mahdollisuus harrastaa urheilua, näin tulisi enemmän harrastajia ja varmaan myös enemmän huippu-urheilijoita.
-

LIITE 2. Kehitysehdotukset ja uudet ideat urheilijoiden arjen parantamiseksi

Taloudellinen tilanne

- Erilaiset tuet muutenkin kuin rahassa. Yhteistyö sähköyhtiöiden ym. palveluntarjoajien kanssa ja sieltä alennukset arkea helpottamaan.
- Urheilijoille tukea ja keinoja talouden parantamiseksi: apua urheilumanagerin ja sponsoreiden löytämiseen. Esim. Kuinka tehdään toimivaa yhteistyötä yritysten kanssa? Kuinka tarjota yrityksille "sponsoripaketteja" joihin tarttua? Enemmän koulutusta ja resursseja tähän, jotta urheilija oppii tuotteistamaan itsensä ja oman osaamisensa.
- Urheilijoita tulisi tukea enemmän, eikä heitä saisi unohtaa silloin, kun tulee sairastumisia tai loukkaantumisia ja tulokset huononevat. Silloin tukea tarvitaan paljon enemmän, kuin silloin kun menestyy.
- Enemmän pienempiä tukisummia suuremmalle joukolle.
- Tukisummia suuremmiksi.
- Kokonaisresurssit suuremmiksi: Olympiakomitean omien yhteistyökumppanuuksien potentiaalia ei ole vielä käytetty.

Huippu-urheilujärjestelmä ja hallinto

- Olympiakomitean urheilijavaliokunnan roolia päätöksenteossa pitäisi lisätä, jotta urheilijoiden näkemys olisi aidosti ja systemaattisesti mukana.
- Huippu-urheilijoiden valmentajille, muillekin kuin NOV:lle, mahdollisuus keskittyä täysipäiväisesti urheilijoiden valmennukseen.
- Jonkinlainen konkreettinen infopaketti siitä, mitä uudistuksia muutosprosessissa on tehty/yritytty tehdä ja kuinka paljon euroja on valmentautumiseen tullut lisää.
- Enemmän yhteisiä infotilaisuuksia ajankohtaisista asioista huippu-urheilijoille.
- Lisää avoimuutta, kommunikointia ja läpinäkyvyyttä.

Tukipalvelut

- Perustetaan Suomeen keskitetty vammojenkuntoutuskeskus, josta löytyy paras asiantuntijuus vammatilanteissa, muut tarvittavat tukitoimet ja kuntoutuslaitteet.
- Ongelmatilanteissa tukitoimet helpommin saataviksi, esim. vammojen kuntouttaminen huippu-urheilussa (mihin otan yhteyttä jne.).
- Terveyspalveluiden asiantuntijuuden kaivamiseen joutuu edelleen käyttämään paljon aikaa, mikä on stressaavaa. Valmiita nimiä ympäri Suomen pitäisi olla tarjolla enemmän.
- Terveystuhoiltoa pitäisi kehittää paljon. Lääkäriin pääsee, mutta tutkimukset ovatkin eri juttu, kaikki tutkimukset maksavat paljon.
- Terveyspalvelu toimii eri paikkakunnalla, jonka kautta joutuu kierrättämään asiat. Olisi parempi, jos ne voisi tehdä suoraan kotona.

- Ruokailupalveluja tulisi kehittää, esimerkiksi ruokailumahdollisuus harjoituspaikkojen läheisyyteen.
- Voisiko OK/HUY kerätä listan urheilijoiden/lajien kanssa toimivista lihahuoltajista? Listalta voisi kysyä halukkaita hierojia/fyssareita leireille mukaan. Lisäksi urheilijoille voisi infota heidän asuinpaikkansa lähellä olevia lihahuoltajia, joita eri lajit käyttävät, ja näin urheilija voisi löytää itselleen sopivan.
- Tärkeiden tukitoimien helppous tukiurheilijoiden käyttöön ja niistä urheilija/valmentaja parille informointi.

Yhteistyö

- Lisää lajien välistä toimintaa ja kohtaamisia, niistä syntyy aitoa innostusta ja osaamisen laajenemista, kun toisiaan arvostavat lajiosaajat kohtaavat.
- Voisimme vielä paremmin tehdä yhteistyötä ja jakaa valmennustietoa, ajatustapoja ja strategioita eri lajien kesken.
- Lajiliitot ja HUY voisivat kommunikoida tiiviimmin ja avoimemmin.
- Lisää yhteistyötä myös lajien sisälle urheilijoiden ja valmentajien välille, pois kuppikunnista.
- Ei olla kateellisia.
- Järjestetään tilaisuuksia, joissa eri lajien huippu-urheilijat voisivat jakaa kokemuksiaan ja siten edesauttaa menestystä. Enemmän "yhteiseen hiileen" puhaltamista ja uusia ideoita/kokemuksia sitä kautta.
- Lisää lajien välistä yhteistyötä, josta saisi vinkkejä ihan arjen perusjuttuihin. Esim. paljon matkaavat voisivat vinkata, mistä yhtiöstä löytää parhaimmat lennot, hotellit, majoitukset yms.

Urheiluakatemit ja kaksoisura

- Maakuntien urheiluakatemioiden toimintaa on kehitettävä ja niiden palveluita parannettava.
- Oppilaitoksiin pitäisi tulla lisää urheilijoille tarkoitettuja linjoja, joissa olisi joustavat opintojen suoritusmahdollisuudet ympäri vuoden.
- Paremmat etäopiskelumahdollisuudet, jotta opintoja voisi suorittaa myös ulkomailta käsin.
- Urheilijan kaksoisuraa tulisi kehittää entisestään, jotta se mahdollistaisi urheilun ja opiskelun yhdistämisen päivittäisharjoittelussa paremmin.
- Korkea-asteen opintojen ja huippu-urheilun yhdistäminen: joku kampustyylinen systeemi (kuin esim. Ranskassa) olisi todella tervetullutta.

Valmentajat, osaaminen ja osaamisen kehittäminen

- Lisää rahaa tulisi ohjata suoraan urheilijoille ja valmentajille ja vähemmän muiden toimihenkilöiden palkkaamiseen. Valmentajia tulisi arvostaa enemmän ja heidän työolosuhteitaan parantaa.

- Valmennuksen parantaminen valmentajia kouluttamalla. Ajatuksena VALMENNUS KESKIÖÖN.
- Yhteistyö KIHU:n kanssa voisi olla tehokkaampaa ja parempaa.
- Huippu- urheilu valmennukseen enemmän tietoa.
- Liikuntatieteen alan tutkimuksia pitäisi hyödyntää enemmän harjoittelun ja valmistautumisen suunnittelussa. --- Esimerkiksi urheilupsykologian hyödyntäminen on todella vähäistä vielä, samoin fyysisessä valmennuksessa liikuntatieteen hyödyntäminen ei ole vielä saavuttanut valtaosaa urheilijoista.

Valmennuskeskukset, olosuhteet ja leiritykset

- Helsingin alueella pitäisi olla Olympiakomitean harjoittelukeskus, jossa olympiaurheilijat sekä maajoukkueurheilijat saisivat harjoitella ympäri vuoden. Harjoittelukeskuksessa olisi täydet treenipuitteet, mm. kuntosali, crossfit-sali, voimistelusalit, uimahalli, juoksuradat, pelikentät jne., sekä kuntoutusmahdollisuudet ja ravintola. Suomen parhaat urheilijat voisivat konkreettisesti treenata yhtä aikaa, jakaa tietoa keskenään sekä luoda yhteishenkeä sparraamalla toisiaan.
- Valmennuskeskukset on keskitettävä 3-5 paikkakunnalle, joille resurssit keskittyvät kokonaisvaltaisesti. Urheilijan polun alkuvaiheessa muutto valmennuskeskukseen.
- Urheilijoille tarkoitettuja keskuksia ei ole "enää" Suomessa. Keskusta, johon Olympiakomitea/Huippu-urheiluyksikkö/muu tällä hetkellä toimiva ylin elin olisi palkannut asiantuntijaryhmän VAIN urheilijoiden käyttöön. Urheilija voisi vain kävellä sisään keskukseseen ongelman tai haasteen ilmaannuttua.
- Perustetaan Suomeen muutamia urheilijakeskuksia, joissa urheilija saa olla päivittäisesti keskiössä. Palvelut lähellä, huolto, ravintoneuvonta, lääkäri, urheilupsykologi/elämänhallinta-asiat ilman, että ollaan metsässä keskellä ei mitään. Esim. Helsinki, Tampere, Jyväskylä.
- Järjestetään yhdessä leirityksiä, jotta pystyttäisiin yhteisiin lihashuoltajiin.

Tasa-arvo ja arvostus

- Miesten ja naisten epätasa-arvoisuutta pitäisi poistaa. Naisten urheilua tulisi brändätä/mainostaa, tukea, rahoittaa, ei jättää miesten varjoon yms.
- Naisten ja miesten urheilu ja pyrkiminen sekä urheilijoiden kehittäminen huipputasolle on aivan eri luokkaa jopa jo seuratoiminnan tasolla. Miehillä kaikkea on jotenkin helpommin saatavilla ja tavoitettavissa. Naisten urheilua pitäisi tukea aivan samalla lailla markkinoinnista lähtien!
- Urheilun arvostustasoa pitää nostaa. Urheilua ei edelleenkään myönnetä ammattiksi Suomessa, vaan sitä pidetään mukavana harrastuksena. Tämä heijastuu yksilön resursseihin ja toimintaan.
- Urheilun arvostusta ja asemaa tulisi parantaa, suomalainen urheilu ja sen arvostus ovat vielä melko kaukana siitä, mitä ne ovat muissa pohjoismaissa tai Euroopassa.

Muut

- Järjestetään urheilijoille "vaihto-oppilas" -tyylisiä vierailuja ulkomaille harjoitusoppiin. Näin urheilijat näkevät, miten asioita tehdään muissa maissa ja mitä urheilijoilta muualla vaaditaan.
- Vaatimustasoa Suomessa on nostettava korkeammalle. Mahdollisuus harjoitella parhaiden kanssa päivittäin tai edes usein nostaa vaatimustasoa automaattisesti.
- Urheilukustannukset alemmaksi, jotta suuremmalla osalla suomalaisista olisi mahdollisuus harrastaa urheilua. Suuremmasta harrastajamäärästä tulisi myös enemmän huippuja.